

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย

สาขา

ภาษาไทย

ภาควิชา

เรื่อง การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล

A Study of the Structures of Complex Sentences in Rawee Pawilia's Translations

นามผู้วิจัย นางสาวจอมขวัญ สุทธินนท์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจินตกุล, ค.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์ไฉศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 4 เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียง
ของ ระวี ภาวิไล

A Study of the Structures of Complex Sentences in
Rawee Pawilai's Translations

โดย

นางสาวจอมขวัญ สุทธินนท์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
พ.ศ. 2551

จอมขวัญ สุทธีนนท์ 2551: การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ
ระวี ภาวิไล ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์, Ph.D. 144 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ
ระวี ภาวิไล ตลอดจนศึกษาประเภทของประโยคความซ้อน อันได้แก่ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยาย
ในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยาย
ในหน่วยนามและหน่วยกริยา

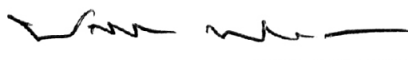
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียง
ของ ระวี ภาวิไล คือ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม จำนวน 135 ประโยค ประโยคความซ้อน
ที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา จำนวน 80 ประโยค และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและ
หน่วยกริยา จำนวน 3 ประโยค รวมประโยคความซ้อนทั้งสิ้น 218 ประโยค

ผลการศึกษาสรุปว่า ระวี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด
พบทั้งสิ้น 135 ประโยค โดยพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความเดียว
มากที่สุด จำนวน 68 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 31.19 พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็น
ประโยคความรวมรองลงมา จำนวน 60 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 27.52 และพบประโยคความซ้อนที่มีประโยค
ขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อน น้อยที่สุด จำนวน 7 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 3.21 ระวี ภาวิไล
ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยารองลงมา พบทั้งสิ้น 80 ประโยค โดยพบประโยคความซ้อน
ที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม มากที่สุด จำนวน 57 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 26.15
พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียวรองลงมา จำนวน 20 ประโยค
คิดเป็นร้อยละ 9.17 และพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อนน้อยที่สุด
จำนวน 3 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.38 และ ระวี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม
และหน่วยกริยา น้อยที่สุด พบทั้งสิ้น 3 ประโยค โดยพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและ
หน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว มากที่สุด จำนวน 2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 0.92 พบประโยคความซ้อน
ที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน น้อยที่สุด จำนวน 1 ประโยค คิดเป็น
ร้อยละ 0.46 ไม่พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม

และจากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
พบหน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และ ประโยคขยายกับประโยคขยาย ทั้งสิ้น 279 ครั้งที่ใช้
มากที่สุด คือ “ว่า” จำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมา คือ “ที่” จำนวน 76 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.24
และน้อยที่สุด คือ “ซึ่ง” จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.36

จอมขวัญ สุทธีนนท์

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

29 / พ.ค. / ๕1

Jomkwan Sudhinont 2008: A Study of the Structures of Complex Sentences in Rawee Pawilai's Translations. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Pratuang Dinnaratna, Ph.D. 144 pages.

The objectives of this study were to investigate the structures of complex sentences in Rawee Pawilai's translations and the types of complex sentences structures, namely, complex sentences with noun unit modifiers; complex sentences with verb unit modifiers; and complex sentences with noun unit modifiers and verb unit modifiers.

The samples for this study were the complex sentences in Rawee Pawilai's translations with the total number of 218 classified to be 135 sentences with a subordinate clause embedded in the noun unit; 80 sentences with a subordinate clause embedded in the verb unit; and 3 sentences with a subordinate clause embedded in both the noun unit and the verb unit.

In the research result, it was found that Rawee Pawilai used in his work the biggest number of 135 complex sentences with subordinate clause embedded in their noun unit. In those sentences it was found that most types of sentences having simple sentences as their subordinate clauses, numbering 68, or 31.19 of percentage. The next smaller number was of the sentences having compound sentences as their subordinate clause with number of 60, or 27.52 of percentage. And the smallest number was of the sentences with complex sentences as their subordinate clause, i.e. 7 sentences, or 3.21 percent. It was also found that other 80 sentences had a subordinate clause embedded in the verb unit. And 57 sentences of those sentences, or 26.15 percent had compound sentences as their subordinate clause, while 20 sentences or 9.17 percent had simple sentences, and 3 sentences had complex sentences, respectively. The least number was of the sentences with a subordinate clause embedded in the noun unit and the verb unit, i.e. only 3 sentences. Two of them had simple sentences as their subordinate clauses, and another one was with complex sentences, or with the percentages of 0.92 and 0.46, respectively. The compound subordinate clause was not found.

From the study of the structures of complex sentences in Rawee Pawilai's translations, it was found that conjunctions were used for a total of 279 times between main clauses and subordinate clauses, and between subordinate clauses and subordinate clauses. The conjunction "that" was used most frequently, 86 times or 30.82 percent, followed by "that" 76 times or 27.24 percent, and "which" was used the least frequently, only one time or 0.36 percent.

Jomkwan Sudhinont.

Student's signature

P. Dinnaratna

Thesis Advisor's signature

29 / 05 / 08

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ประเทือง ทินรัตน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจินทุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลศักดิ์ กิ่งคำ ประธานการสอบปากเปล่า ขั้นสุดท้าย และ รองศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์ ผู้ทรงวุฒิภายนอก ที่ให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทั้งยังสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการตรวจสอบและแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว และเพื่อนๆ นิสิตสาขาภาษาไทย ที่คอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ ทุกคนใน ครอบครัว และอาจารย์ทุกท่านผู้ประสาทความรู้ให้แก่ข้าพเจ้า ที่เป็นแรงผลักดันจนวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

จอมขวัญ สุทธีนนท์

พฤษภาคม 2551

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแปล	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมแปล	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างประโยคความซ้อน	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
แหล่งข้อมูล	57
ประชากร	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การศึกษาค้นคว้าและการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ	59
บทที่ 4 ผลการวิจัย	60
ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยงาน	63
ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา	93
ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา	115
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
สรุปผลการศึกษา	118
อภิปรายผล	120
ข้อเสนอแนะ	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	122
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก ประวัติผู้เขียนและประวัติผู้แปลและเรียบเรียง	127
ภาคผนวก ข ประโยคที่ใช้ในการวิเคราะห์	131
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	144

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางสรุปความถี่ของการใช้ประโยชน์ความชื้นประเภทต่างๆ ในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล	61
2	ตารางสรุปความถี่ของการใช้หน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่าง ประโยคหลักกับประโยคขยาย และระหว่างประโยคขยายกับ ประโยคขยาย	62
3	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็น ประโยคความเดียว	63
4	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็น ประโยคความรวม	75
5	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็น ประโยคความซ้อน	91
6	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็น ประโยคความเดียว	93
7	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็น ประโยคความรวม	97
8	ประโยชน์ความชื้นที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็น ประโยคความซ้อน	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	ประโยชน์ความซ้อนที่มีประโยชน์ขายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ที่เป็นประโยชน์ความเดียว	115
10	ประโยชน์ความซ้อนที่มีประโยชน์ขายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ที่เป็นประโยชน์ความซ้อน	116

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่ ความเชื่อ ทศนคติ ความคิด ค่านิยม และสภาพสังคมได้ดี เพราะภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มคน ทั้งชนชาติเดียวกัน และต่างชนชาติ เนื่องจากมีชนชาติอื่นๆ เข้ามาติดต่อในประเทศไทยหลายชาติ จึงเป็นเหตุให้ การแปลเกิดขึ้นในประเทศไทย บทบาทของการแปลยุคแรกๆ เป็นการเจรจาเพื่อติดต่อด้าน การทูตและการค้าเสียเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาเมื่อศิลปวิทยาการก้าวหน้ามากขึ้นก็จะแปลบันทึกไว้ เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการศึกษาวิชาการความรู้เฉพาะทาง การเผยแพร่ศาสนา และแลกเปลี่ยน ศิลปวิทยาการ รวมถึงการแปลด้านความบันเทิง

ปัจจุบันงานแปลวรรณกรรมจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาไทยมีอยู่ทั่วไป ทั้งสารคดี และ บันเทิงคดี แต่ดูเหมือนว่าการแปลบันเทิงคดีได้แก่ การแปลเรื่องสั้น นวนิยาย และบทละครพูด จะได้รับความสนใจจากผู้อ่านมาก บทบาทและอิทธิพลของวรรณกรรมบันเทิงประเภทเรื่องแปลนี้ นอกจากจะให้ความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ และให้สาระแนวคิดต่างๆ แล้ว ยังกล่าวได้ว่า วรรณกรรมบันเทิงประเภทเรื่องแปลเป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนต่างเชื้อชาติ ต่างภาษา ต่างศาสนา และต่างวัฒนธรรม เพราะวรรณกรรมบันเทิงประเภทเรื่องแปลจะถ่ายทอด ชีวิตความเป็นอยู่ แนวความคิด ความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของกลุ่มคนชาติหนึ่งให้กลุ่มคน ต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรมได้รับรู้ร่วมกัน

การแปลวรรณกรรม คือ การถ่ายทอดความหมายและวรรณศิลป์จากตัวภาษาหนึ่งไปเป็น ตัวบทอีกภาษาหนึ่ง ถึงระดับการสร้างสรรค์ของนักประพันธ์ โดยยังรักษาริบททางวัฒนธรรม ในต้นฉบับภาษาเดิม และคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลเสมอ (วิลยา วิวัฒน์ศร, 2547: 154) การศึกษา วรรณกรรมกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาปรัชญาแห่งชีวิต เพราะวรรณกรรมเป็นงานศิลป์ที่เกิดจาก ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ รวมถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ ดังนั้นเมื่อเราศึกษาวรรณกรรมแปล เท่ากับ เราได้เรียนรู้เพื่อจะได้เข้าถึงชีวิต ความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมของชนชาตินั้นๆ โดยมีผู้แปล เป็นตัวกลางถ่ายทอดสาร

งานแปลวรรณกรรมในประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ คาดว่าเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยได้แก่ งานแปลวรรณกรรมพระพุทธศาสนา จากภาษาบาลีมาสู่ภาษาไทย เช่น ชาดกต่างๆ สมัยกรุงศรีอยุธยาปรากฏการแปลวรรณกรรมอินเดียมาสู่ภาษาไทยหลายเรื่อง เช่น รามเกียรติ์ กาพย์มหาชาติ เป็นต้น ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายก็มีการแปลวรรณกรรมชาวเรื่องคาหัง ครั้นถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้มีการแปลวรรณกรรมของชาติอื่นๆ มากขึ้น ทั้งวรรณกรรมจีนเรื่องสามก๊ก, ไซอิ๋ว วรรณกรรมชาวเรื่องราชาธิราช จะเห็นได้ว่า สมัยโบราณได้รับอิทธิพลมาจากประเทศใกล้เคียง และพุทธศาสนา เพราะได้รับอิทธิพลวรรณกรรมแปลมาจากภาษาบาลีเป็นส่วนใหญ่

ส่วนวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาอังกฤษมาสู่ภาษาไทย คาดว่าเริ่มเกิดขึ้นเมื่อมีกลุ่มหมอสอนศาสนาคริสต์เข้ามาเผยแผ่ศาสนา หลังจากนั้นชาวตะวันตกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยก็พยายามจัดทำพจนานุกรม เพื่อใช้สื่อสารทำความเข้าใจกับชาวไทย ทั้งด้านการค้า ธุรกิจ และศาสนา ต่อมาในสมัยรัชการที่ 4 ได้มีการสอนแปลภาษาอังกฤษเพื่อการเมือง ทั้งการจัดทำพจนานุกรมเพื่อการสื่อสารและการสอนแปลภาษาอังกฤษ ต่างก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยในการแปลวรรณกรรมตะวันตกมาเป็นภาษาไทยอีกส่วนหนึ่งด้วย ทั้งตำราวิชาการ สารคดี บทความ และวรรณกรรมบันเทิง รัชกาลที่ 6 ทรงเป็นผู้ที่เอาใจใส่จริงจังกับการแปลบทละครไทย ทรงแปลบทละครหลายเรื่อง ทั้งที่เป็นเรื่องของชาติอื่นที่มีต้นฉบับภาษาอังกฤษ เช่น เวนิสวานิช และนอกจากนี้ยังทรงแปลบทละครอังกฤษมาเป็นบทละครไทยอีกมาก โดยเฉพาะแนวเรื่องมา แล้วเปลี่ยนชื่อสถานที่ เปลี่ยนนามบุคคลในเรื่องมาเป็นของไทย (ธวัช ปุณโณทก, 2527: 111-122)

ปัจจุบันวรรณกรรมประเภทเรื่องแปลมีปรากฏอยู่ในวรรณกรรมไทยจำนวนมาก และระวี ภาวิไล ก็เป็นผู้แปลคนหนึ่งที่มีผลงานการแปลวรรณกรรม โดยเฉพาะวรรณกรรมแปลที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ ระวี ภาวิไล เป็นอาจารย์และนักดาราศาสตร์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของไทย แต่ว่า ระวี ภาวิไล มิได้มีชื่อเสียงทางด้านดาราศาสตร์เท่านั้น ยังเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านวรรณศิลป์อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่มีผลงานประพันธ์และงานแปลที่น่าสนใจมากมาย ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ พุทธศาสนา วรรณกรรม และปรัชญา จึงได้รับคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ของประเทศไทย พ.ศ. 2549

ผลงานด้านวิทยาศาสตร์ของ ระวี ภาวิไล นอกจากจะเป็นที่รู้จักกันในหมู่นักวิชาการด้านดาราศาสตร์แล้ว คนทั่วไปมักรู้จัก ระวี ภาวิไล ในนามของกวีนิพนธ์จากผลงานวรรณกรรม โดยเฉพาะผลงานวรรณกรรมประเภทปรัชญานิพนธ์ นั่นเป็นเพราะ ระวี ภาวิไล มีความสนใจทางด้านศาสนาและปรัชญา ระวี ภาวิไล เขียนหนังสือเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญาไว้หลายเล่ม เช่น บุปผชาติแห่งชีวิต, อัมมสูชีวิต, คุณค่าชีวิต เป็นต้น รวมทั้งผลงานวรรณกรรมประเภทแปลได้แก่ หิ่งห้อย, ปรัชญาชีวิต, ทราศกับฟองคลื่น และปีกหัก เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปรัชญานิพนธ์ ซึ่งเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากนักอ่านทั่วไปเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

เป็นที่น่าสนใจว่าผลงานวรรณกรรมแปลที่ ระวี ภาวิไล นำมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านนั้น มิได้เป็นวิธีการแปลแบบตรงตัว หรือแปลตามตัวอักษร ซึ่งภาษาที่ใช้ในบทแปลอาจจะด้อยด้านอรรถรสไม่เป็นธรรมชาติและอาจสื่อความหมายผิดหรือไม่ตรงตามต้นฉบับ แต่งานแปลของ ระวี ภาวิไล นั้น เป็นการแปลและเรียบเรียง ภาษาที่ใช้จะดูเป็นธรรมชาติ แต่ยังคงสื่อความหมายของสารนั้นไว้ เช่นเดิม ทำให้ผู้อ่านเข้าถึงและได้รับรสแห่งถ้อยความได้ง่ายและชัดเจนขึ้น อีกทั้งวรรณกรรมที่ ระวี ภาวิไล เลือกมาถ่ายทอดนั้น เป็นผลงานของ คาลิล ยิบราน ผู้เป็นกวีและศิลปินที่รู้จักในกลุ่มนักอ่าน นักศึกษา นักปรัชญา รวมทั้งกวี และนักเขียน

มีนักเขียนน้อยคนนักที่จักได้การยอมรับจากโลกระหว่างมีชีวิต คาลิล ยิบราน เป็นคนหนึ่งที่นานาชาติรู้จักชื่อเสียงตั้งแต่วัยหนุ่ม ฐานะจิตรกร นักคิด นักเขียน งานประพันธ์ของยิบรานมีอิทธิพลต่อคนรุ่นหลังมาก งานชิ้นแรกๆ ของยิบรานเป็นบทเขียนและบทกวีภาษาอาหรับ ซึ่งเป็นผลงานที่แสดงทัศนะเห็นแจ้งในธรรมะในแนวใหม่ที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาชีวิต ต่อมายิบรานเริ่มใช้ภาษาอังกฤษในงานเขียนของเขา งานเขียนที่มีชื่อเสียงที่สุดของเขาชื่อ ‘The Prophet’ ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน งานชิ้นนี้ถูกแปลเป็นภาษาต่างๆ ไม่น้อยกว่ายี่สิบภาษา มีคนจำนวนมากที่ยึดเอาคำสอนในงานชิ้นนี้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิต เพราะเป็นเรื่องของศีลธรรม อีกทั้งสำนวนกวีอ่านง่ายและไพเราะ (ระวี ภาวิไล, 2545)

งานวิจัยของ ปาริชาติ ญาณวารี (2544) ซึ่งศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมเยาวชน การถ่ายทอดความหมายในระดับคำและระดับประโยค และการใช้สำนวนภาษาของแมกไม้ ผลการศึกษาการถ่ายทอดความหมายในระดับประโยค พบว่า มีการปรับลำดับวิธีเรียงความในประโยค งานวิจัยของ กนิษฐ ดีนอ (2546) ศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมฉบับตีพิมพ์สองภาษา

เรื่อง “พจนานุกรม” ของ แม้นมาส ชวลิต ผลการศึกษาพบว่า แม้นมาส ชวลิต ถ่ายทอดวรรณกรรม แปลแบ่งเป็น 2 วิธี คือ กลวิธีแปลตรงตามโครงสร้าง และการแปลตีความ ในการแปลแบบตีความนั้น ผู้แปลเปลี่ยนประเภทของคำ มีการเพิ่ม การละ และการเรียงคำให้เป็นไปตามประโยคในไวยากรณ์ไทย งานวิจัยของ นิดา จำปาทิพย์ (2546) ศึกษาวิธีการแปลและลีลาการใช้ภาษาที่ อ. สายสุวรรณ์ ใช้ในงานแปลนวนิยายเรื่อง แดรกคิ้วล่า ของ แบรม สโตเกอร์ มาเป็นภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า การแปลในระดับประโยค มีการปรับรูปประโยค เพิ่มความในประโยค การรวมความในประโยค จากการศึกษางานวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างประโยคในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล โดยเฉพาะประโยคความซ้อน เพราะพบหน่วยเชื่อม “ที่, ซึ่ง, อัน, ผู้” เป็นจำนวนมาก

หากศึกษาโครงสร้างประโยคในภาษาไทยแล้ว ประโยคในภาษาไทยแบ่งอย่างกว้างๆ เป็น 3 ชนิดได้แก่ ประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน ลักษณะโครงสร้างประโยคแบบประโยคความซ้อนปรากฏมากในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ประโยคความซ้อนเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ประโยคซับซ้อน หรือสังกรประโยค มีโครงสร้างเหมือนประโยคความเดียว คือ มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือมากกว่านั้น และมีกริยาเพียง 1 หน่วย ต่างกับประโยคความเดียวตรงที่ประโยคความเดียวมีหน่วยขยายเป็นกลุ่มคำ ส่วนประโยคความซ้อนมีหน่วยขยายเป็นประโยค หน่วยขยายที่เป็นประโยคย่อยในประโยคความซ้อนทำหน้าที่ขยายประโยคหลัก หรือ मुख्यประโยค ประโยคย่อยนั้นจะขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยา โดยมีประพันธสรรพนาม และ/หรือประพันธวิเศษณ์ เป็นหน่วยเชื่อม

ระวี ภาวิไล ถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งจากปรัชญานิพนธ์อันมีต้นฉบับภาคภาษาอังกฤษของ คาลิล ยิบราน มาสู่ผู้อ่านเป็นภาคภาษาไทยด้วยวิธีการแปลและเรียบเรียง ทำให้ผู้อ่านได้ อรรถรสและเข้าถึงวรรณกรรม เพราะเป็นการแปลที่รักษาเนื้อความส่วนใหญ่หรือใจความสำคัญของต้นฉบับ ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยง่าย องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของภาษาในวรรณกรรม ได้แก่ ลักษณะประโยค โดยเฉพาะสำนวนที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ จะมีลักษณะประโยคแตกต่างจากประโยคที่เป็นสำนวนไทยแท้ ผู้วิจัยพบว่าผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล มีการใช้ประโยคขยายประกอบประโยคหลักปรากฏตามโครงสร้างของประโยคความซ้อนจำนวนมาก โดยสังเกตเห็นได้จากคำประพันธสรรพนาม และ/หรือประพันธวิเศษณ์ “ที่, ซึ่ง, อัน, ว่า, ผู้, ผู้ซึ่ง ฯลฯ” ที่ประกอบค่านาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นที่น่าสนใจ

ด้วยเหตุที่ผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล เป็นปรัชญานิพนธ์ ซึ่งเป็นเรื่องของความจริงที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุผล อันเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนทั่วไปแล้ว ยังมีจุดเด่นด้านการใช้ภาษา คือ ลักษณะโครงสร้างประโยคความซ้อนที่มีอนุประโยคขยายในหน่วยนาม อนุประโยคขยายในหน่วยกริยา และ/หรืออนุประโยคขยายทั้งในหน่วยนามและหน่วยกริยา นอกจากนี้ ผลงานของ ระวี ภาวิไล ยังเป็นที่นิยมของผู้อ่าน โดยเฉพาะเรื่อง “ปรัชญาชีวิต” นั้น ดีพิมพ์มาเกินกว่าสิบครั้งแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาลักษณะภาษาในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล เพื่อจะได้เห็นว่าผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล นั้น มีการใช้ลักษณะโครงสร้างประโยคแบบใด จึงเป็นที่สนใจของนักอ่านและบุคคลทั่วไป ซึ่งตัวภาษานี้เองเป็น สิ่งนอกเหนือจากเนื้อหาของเรื่องที่แสดงให้เห็นว่า ระวี ภาวิไล ใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะสำนวนการใช้ภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาอังกฤษของนักแปลวรรณกรรมคนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
2. เพื่อศึกษาประเภทของประโยคความซ้อนได้แก่ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ของประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
3. เพื่อหาความถี่ในการใช้ประโยคความซ้อนประเภทต่างๆ ได้แก่ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ของประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
4. เพื่อหาความถี่ในการใช้หน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยายของประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
2. ทำให้ทราบประเภทของประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ได้แก่ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มี ประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา
3. ทำให้ทราบความถี่ของการใช้ประโยคความซ้อนประเภทต่างๆ ได้แก่ ประโยคความซ้อน ที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยค ความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ของประโยคความซ้อนในผลงานแปล และเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
4. ทำให้ทราบความถี่ของการใช้หน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยาย ของประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
5. การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจการแปล ที่จะได้ทราบถึงลักษณะประโยค ภาษาไทยที่มักใช้ในการใช้แปล เพื่อเป็นแนวทางในการแปลต่อไป

นิยามศัพท์

1. ประโยคความซ้อน หมายถึง ประโยคความเดียวที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม, ประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา โดยมีคำสันธาน ที่, ซึ่ง, อัน, ว่า, ผู้, ผู้ซึ่ง ฯลฯ ขึ้นระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย
2. โครงสร้างประโยคความซ้อน หมายถึง องค์ประกอบของประโยคความซ้อน ได้แก่ ส่วนมูลฐาน คือ ภาคประธาน ภาคแสดง และส่วนขยายที่เป็นประโยค ซึ่งอาจขยายคำนาม หรือ ขยายคำกริยา หรือขยายทั้งคำนามและคำกริยา

3. ผลงานแปลและเรียบเรียง หมายถึง ผลงานแปลของ ระเบียบวาทะไร ที่แปลโดยรักษาเนื้อหาความส่วนใหญ่หรือใจความสำคัญของต้นฉบับ ซึ่งเป็นโครงเรื่องละเอียดไว้แล้วเสริมแต่งข้อความบางตอนเข้าไป เพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและรสนิยมของผู้แปลและผู้อ่านวรรณกรรมแปล

4. หน่วยประโยค คือ คำหรือวลีประกอบกันเป็นประโยค มี 4 ชนิด ดังนี้

4.1 หน่วยนาม หมายถึง คำนาม (รวมทั้งคำนามคำเดียว และ คำนามที่มีคำขยาย) คำเชื่อมกับคำนาม นามวลี คำเชื่อมกับนามวลี คำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม หรือคำเชื่อมกับคำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม

4.2 หน่วยกริยา หมายถึง คำกริยา (รวมทั้งคำกริยาคำเดียว และกริยาที่มีคำขยาย) หรือกริยวลี

4.3 หน่วยเสริม หมายถึง คำบอกมาลา คำบอกการถาม คำบอกสถานภาพ

4.4 หน่วยเชื่อม หมายถึง คำเชื่อมระหว่างประโยคหลักและประโยคขยาย และ/หรือระหว่างประโยคขยายกับประโยคขยายได้แก่ ประพันธสรรพนาม เช่นที่, ซึ่ง, อัน, ผู้ และ ผู้ซึ่ง เป็นต้น และประพันธวิเศษณ์ เช่น ที่ และ ว่า เป็นต้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า โดยแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแปล
 - 1.1 ความหมายของการแปล
 - 1.2 ประเภทของการแปล
 - 1.3 หลักการแปล
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมแปล
 - 2.1 ประวัติความเป็นมาของการแปลในวรรณกรรมไทย
 - 2.2 ประเภทของวรรณกรรมแปล
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างประโยคความซ้อน
 - 3.1 หน่วยประโยค
 - 3.2 ประโยคความซ้อน
 - 3.3 อนุประโยค
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาษาในวรรณกรรมแปล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการตรวจเอกสารตามหัวข้อ เริ่มจากหัวข้อที่ 1 ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแปล

การแปลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันกับชีวิตประจำวันของเรา ทั้งด้านวิชาการ ความบันเทิง การติดต่อสื่อสาร การดำรงชีวิตทั่วไป กล่าวได้ว่า การแปลเกี่ยวข้องกันกับชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน ดังนั้นการแปลจึงมีความสำคัญ ซึ่งการแปลมีอยู่หลายประเภท และแต่ละประเภทต่างก็มีวิธีการแตกต่างกันไป จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ภาษาในวรรณกรรมประเภทแปลและเรียบเรียง ทำให้ทราบว่าการแปลนั้น มีหลายประเภทและมีวิธีการแตกต่างกันไป ดังนี้

ความหมายของการแปล

มีนักวิชาการหลายท่านที่ศึกษาเรื่องการแปลและให้ความหมายของการแปลไว้ต่างๆ ดังนี้

ธวัช ปุณโณทก (2527: 111) ให้นิยามของการแปลว่า “การแปล” คือ การถ่ายทอดภาษาหนึ่ง มาสู่อีกภาษาหนึ่งโดยรักษาเนื้อหา ใจความให้ใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุดเท่าที่นักแปลจะทำได้

ปฐมา อักษรจรุง (2543: 1-2) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การแปล” ว่าหมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความหมายของเนื้อหาในภาษาต้นฉบับ (Source language = SL) หรือภาษาไปสู่อีกภาษาปลายทาง (target language = TL) หรือภาษาไป โดยคงคุณค่าและความหมายเดิมของต้นฉบับอย่างครบถ้วนทั้งด้านอารมณ์ ความรู้สึก ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ

วรนาถ วิมลเฉลา (2528: 2) ได้ให้ความหมายของ “การแปล” ว่าคือการถ่ายทอดความคิดจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยให้มีใจความครบถ้วนสมบูรณ์ตรงตามต้นฉบับทุกประการ ไม่มีการตัดต่อหรือแต่งเติมที่ไม่จำเป็นใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งควรรักษาให้ได้รูปแบบตรงตามต้นฉบับเดิมอีกด้วยหากทำได้ การแปลเป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ในขอบเขตหนึ่งเท่านั้น คือ ในส่วนที่เป็นความรู้ทางด้านภาษา แต่ในส่วนที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่จะประดิษฐ์งานแปลให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นไปนั้น ถือเป็นงานศิลปะไม่อาจสอนได้

ไนดา (Nida, 1964 อ้างถึงใน สัจฉวิ สายบัว, 2528: 1) กล่าวว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมาย และรูปแบบการเสนอความหมาย เขียนข้อความในภาษาที่จะแปลให้มีความหมายเท่าเทียมกันเป็นธรรมชาติมากที่สุดกับข้อความในภาษาต้นฉบับ

จากคำกล่าวข้างต้นนี้สรุปได้ว่า การแปล หมายถึง การถ่ายทอดภาษาหนึ่งมาสู่ภาษาหนึ่ง โดยยังคงเนื้อความเดิมเอาไว้อย่างครบถ้วน

ประเภทของการแปล

การแปลมีหลายประเภท มีนักวิชาการแจกแจงประเภทของการแปลไว้แตกต่างกัน ดังนี้

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2541: 263) ยังได้จำแนกการแปลออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. การแปลที่มุ่งความรู้ทางศาสนาและศีลธรรมเป็นใหญ่
2. การแปลนิพนธ์ของชาติโบราณโดยมุ่งเอาสทางวรรณคดีเป็นใหญ่ ในประเภทนี้อาจแปลนิพนธ์โบราณในภาษาหนึ่งออกเป็นภาษาต่างๆ ให้คนสามัญเข้าใจได้ด้วย
3. การแปลกวีนิพนธ์ปัจจุบันของชาติใกล้เคียงและชาติที่มีความสัมพันธ์กันมาก

วรนาถ วิมลเฉลา (2528: 4) ได้ให้แบบของการแปล 2 รูปแบบ คือ

1. การแปลแบบคำต่อคำ (literal translation) เป็นการแปลที่เอาทั้งความและเอทั้งคำ เป็นการแปลที่มุ่งถึงความถูกต้องของเนื้อความในต้นฉบับ และรูปแบบท่วงทำนองการเขียนของภาษาต้นฉบับด้วย เป็นวิธีการแปลที่ต้องอาศัยความละเอียด และเน้นที่ความถูกต้องครบถ้วน เป็นสำคัญ เช่น เอกสารทางวิชาการและกฎหมาย เป็นต้น
2. การแปลแบบไม่ยึดถือรูปแบบตายตัว (free translation) คือ แปลเอาความ เป็นการแปลพอเข้าใจหรือแปลที่เก็บรายละเอียดพอสมควร อาจจะมีลักษณะเสริมความด้วย จะมุ่งรักษาใจความหลักของต้นฉบับไว้เท่านั้น แต่อาจจะตัดหรือต่อเติมข้อความที่ไม่สำคัญเพื่อช่วยความเข้าใจของผู้อ่านที่อ่านฉบับแปล เป็นวิธีการแปลที่ใช้กับการแปลที่ไม่เน้นความถูกต้อง เช่น นวนิยาย การแปลข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือจดหมายติดต่อกัน

วรรณฯ แสงอร่ามเรือง (2545: 253-254) ได้อธิบายถึงการแปลไว้ว่า วัตถุประสงค์ในการแปลนั้นมีหลากหลาย ทำให้เกิดวิธีการแปลหลากหลายเช่นกัน ผู้แปลจึงต้องเลือกวิธีการแปลให้เหมาะสม ดังนี้

1. การแปลคำต่อคำ (Interlinear version) การแปลคำต่อคำมีจุดประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นโครงสร้างของประโยคในภาษาต้นฉบับให้เห็นเด่นชัด มักใช้ในงานวิจัยหรือค้นหาภาษาที่ยังไม่เป็นที่รู้จักว่ามีลักษณะโครงสร้างทางภาษาอย่างไร เป็นเครื่องมือของนักวิจัยทางภาษา วิธีการแบบนี้นิยมมากในตำราสอนภาษาต่างประเทศจนทุกวันนี้ เพื่อช่วยให้ผู้เริ่มเรียนเข้าใจโครงสร้างของภาษาต่างประเทศนั้น การแปลพระคริสตธรรมคัมภีร์ก็ใช้วิธีนี้เช่นกัน เพราะถือว่าคำและการวางตำแหน่งคำในพระคริสตธรรมคัมภีร์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ห้ามเปลี่ยนแปลง การแปลในลักษณะนี้ผู้อ่านมักจะอ่านเพื่อความในใจแปลไม่เข้าใจ จึงมีประโยชน์ในด้านการให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำและตำแหน่งของคำในภาษาต้นทางเท่านั้น

2. การแปลตรงตัว การแปลตรงตัวนี้แตกต่างจากการแปลคำต่อคำ แปลโดยยึดหลักไวยากรณ์ในภาษาปลายทาง วิธีนี้นิยมใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจนทุกวันนี้เช่นกัน จุดประสงค์เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจศัพท์ โครงสร้าง และวัจนลีลาของภาษาต่างประเทศถูกต้องมากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบว่าผู้เรียนสามารถถ่ายทอดเนื้อความเป็นภาษาแม่ของตนได้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3. การแปลเชิงวิชาการ เป็นการแปลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนตัวบทต้นฉบับต้องการจะสื่ออะไรให้ผู้อ่านตัวบทต้นฉบับ ดังนั้น ในการแปลจะถอดความเป็นภาษาปลายทางให้เหมาะสมทั้งด้านโครงสร้าง ความหมาย และการใช้งาน การแปลเช่นนี้อาจทำให้เกิดสำนวนภาษาปลายทางที่ผิดเพี้ยนได้ เพราะผู้แปลพยายามใช้ภาษาปลายทางถ่ายทอดหรือเลียนแบบการสื่อความในภาษาต้นทาง จนอาจมีผลทำให้ผู้อ่านงานแปลเกิดความรู้สึกแปลกแยก (Verfremdung) ได้ วิธีแปลแบบนี้มักจะนิยมใช้กับตัวบททางด้านปรัชญาหรืองานวรรณกรรม ในอดีตนั้นการแปลวิธีนี้ถือว่าดีที่สุด

4. งานแปลแบบสื่อสาร ในปัจจุบันการแปลแบบสื่อสารนี้จัดว่าเป็นการแปลที่ดีที่สุด ผู้อ่านในภาษาปลายทางอ่านแล้วไม่รู้สึกว่าตนอ่านงานแปล เพราะการแปลวิธีนี้สามารถสื่อสารในวัฒนธรรมปลายทางได้ โดยที่งานแปลนั้น สามารถสื่อสารทั้งในชีวิตประจำวันและในด้านวรรณกรรม

ให้ได้ธรรมชาติเหมือนต้นฉบับ เป็นการพยายามแปลให้เหมาะสมหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับให้มากที่สุด ในทุกๆ ด้านหรือทุกแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้าง ความหมาย และการใช้งาน

การแปลแบบสื่อสารเป็นที่นิยมในปัจจุบัน สาเหตุเนื่องจากปัจจุบันมีการแปลเอกสารใช้งานต่างๆ เพื่อติดต่อกันในระดับนานาชาติ เช่น การแลกเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและวิชาการ ซึ่งมากกว่าการแปลวรรณกรรมที่นิยมในอดีต

การแปลแบบสื่อสารเพื่อให้เกิดงานแปลที่เหมาะสมนั้น เป็นสิ่งที่ต้องใช้ความพยายามและความสามารถของผู้แปลอย่างมาก ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ในการสรรหาคำ เนื่องจากในการแปลตัวบทต่างๆ เช่น ตัวบทที่เป็นเรื่องเทคนิคหรือเรื่องปรัชญา จะมีสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมหนึ่ง แต่ไม่มีในอีกวัฒนธรรมหนึ่ง อาจเป็นคำศัพท์ ความคิด แนวความคิดหรือสิ่งของ ผู้แปลจะต้องสามารถสื่อให้ผู้อ่านในภาษาปลายทางที่ไม่มีพื้นฐานหรือความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับให้เข้าใจสิ่งที่ผู้แต่งตัวบทต้องการสื่อให้ได้ งานแปลที่ออกมาจึงมักจะคงหน้าที่เดิมของต้นฉบับได้ยาก เนื่องจากผู้อ่านงานแปลขาดความรู้พื้นฐานในการเข้าใจตัวบท ยิ่งถ้าสังคมของภาษาต้นทางและปลายทางมีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมหรืออารยธรรมมากเท่าใด การแปลก็จะยากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ดวงตา สุพล (2545: 12) กล่าวถึงชนิดของการแปลไว้ว่าแบ่งออกได้ 2 ชนิด คือ

1. การแปลโดยพยัญชนะ (literal translation) แยกออกเป็น

1.1 การแปลคำต่อคำ (word for word translation) วิธีนี้เป็นวิธีการแปลที่นิยมใช้ในการแปลพระคัมภีร์ไบเบิลในระยะแรก ผู้แปลจะรักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอย่างเคร่งครัด ทำให้เนื้อความของภาษาฉบับแปลเข้าใจได้ยากมาก วิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมกันแล้วในปัจจุบันนี้

1.2 การแปลตรงตัว (literal translation) เป็นการแปลโดยพยายามคงความหมาย ท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอน (accuracy) ของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือแต่งเติมคำหรือข้อความใดๆ ทั้งสิ้น ปัจจุบันนี้การแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่ มักเป็นการแปลเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง

เช่น การแปลคำกริยาเปิดในปัจจุบัน การแปลกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ประกาศของทางราชการ เป็นต้น

2. การแปลโดยอรรถ (non-literal translation) คือ การแปลที่ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้าง ความหมาย ท่วงทำนอง หรือรูปแบบของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด มีการโยกย้ายขยายความ ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงรูปคำหรือข้อความทางด้านไวยากรณ์ได้ การแปลโดยอรรถนี้รวมไปถึงการถอดใจความในภาษาเดียวกัน (paraphrase) ด้วย การแปลแบบนี้ใช้กับเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับนัก เช่น การแปลนวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน เป็นต้น

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 321-322) อธิบายถึงวิธีการแปลวรรณกรรมเอาไว้ 3 วิธี คือ

1. แปลตรงตามต้นฉบับ เป็นการแปลโดยการถอดความตามตัวอักษรประเภทคำต่อคำ หรือประโยคต่อประโยค คือแปลโดยเอาเนื้อหา (contents) มาทั้งหมดหรือเกือบหมด มีอยู่ 2 ระดับ (กระแสร มัลยาภรณ์, 2530 อ้างถึงใน สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2537: 321) คือ

1.1 ใช้วิธีแปลมาโดยตรง เช่น เรื่อง โลกียชน ของ ประมูล อุณหรูป แปลมาจาก Tortilla Flat ของ Steinbeck และเรื่องขุนคลัง ของ “อมราวดี” แปลมาจากเรื่อง The Sorrows of Satan ของ Marie Corelli เป็นต้น

1.2 ใช้วิธีดัดแปลงจากต้นเรื่องเดิม ดังเช่น เรื่อง ก่อนอุษาสา ของพนมเทียน จะคล้ายกับ The Sorrows of Satan ของ Marie Corelli เรื่อง วันปีใหม่ ของ “วรรณศิริ” จะคล้ายกับเรื่อง Silas Marner เป็นต้น

วรรณกรรมแปลประเภทนี้จะมีส่วนดีตรงที่ผู้แปลสามารถรักษาความเดิมไว้ได้ครบถ้วน แต่ก็อาจมีส่วนเสียอยู่บ้างตรงที่ทำให้ด้อยด้านอรรถรส

2. แปลและเรียบเรียง เป็นการแปลโดยรักษาเนื้อหาความส่วนใหญ่หรือใจความสำคัญของต้นฉบับ ซึ่งเป็นโครงเรื่องละเอียดไว้แล้วเสริมแต่งข้อความบางตอนเข้าไป เพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและรสนิยมของผู้แปลและผู้อ่านวรรณกรรมแปล เช่น เรื่องพิชิตสาท และเรื่อง เงาของทมยันตี อาจเทียบได้กับเรื่อง Ziska และ The Sorrows of Satan ของ Marie Corelli เป็นต้น

วรรณกรรมแปลประเภทนี้ จะมีข้อดีในด้านการให้วรรณรสแก่ผู้อ่าน แต่ก็มีข้อเสียตรงที่ไม่ตรงกับอุดมคติหรือหลักการแปลที่ดี ที่มุ่งให้ผู้แปลใช้ภาษาถ่ายทอดเนื้อความให้ตรงตามต้นฉบับ ห้ามตัดหรือต่อเติมเสริมความใดๆ ทั้งสิ้น

3. แปลเอาความ เป็นการแปลโดยรักษาแต่เนื้อความสำคัญไว้ หรือเอาแต่โครงเรื่องมา ผู้แปลอาจจัดลำดับเนื้อเรื่องใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางตอนเสียใหม่ได้ตามความเหมาะสม เช่น เรื่องไผ่แดง เรื่องหลายชีวิต ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช อาจได้เค้าโครงเรื่องมาจาก คอนคา มิลโล ของ กิโอรันนี กูเรซี เป็นต้น

วรรณกรรมแปลชนิดนี้ มักไม่ค่อยได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากนัก เพราะมีข้อเสียอยู่ตรงที่ว่าผู้แปลไม่ค่อยรักษาเนื้อเรื่องเดิมไว้ให้อยู่ครบถ้วนนั่นเอง

จากคำกล่าวข้างต้นนี้สรุปได้ว่า การแปลแบ่งอย่างกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ 1) การแปลแบบตรงตามต้นฉบับ คือ การแปลแบบคำต่อคำ ผลของการแปลแบบนี้อาจจะได้ภาษาที่ไม่สละสลวยและเข้าใจได้ยาก 2) การแปลแบบเอาความ คือ การแปลแบบไม่เคร่งครัดคำต่อคำ จะเป็นการแปลแบบสรุปไม่ลำดับเนื้อหา แต่ยังคงใจความของเรื่องไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

หลักการแปล

งานแปลจะมีความสำคัญในแง่ของความเหมาะสม ความน่าเชื่อถือ ในวงการศึกษาวិชาการได้ จะต้องมีการแปลตามหลักการที่เหมาะสมกับงานแปลนั้นๆ ด้วย นอกจากนี้การแปลยังมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมไทย จึงมีวิธีการแปลให้เกิดความสมจริงด้วยหลักการแปลที่ทำให้ได้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงหลักการแปลไว้ ดังนี้

พจน์ีย์ สรรคนรานุรักษ์ (2529: 20-22) อธิบายว่า การเลือกรูปแบบการแปลว่าแบบไหนจะดีที่สุดนั้น ยังเป็นข้อถกเถียงกันอยู่ คือ ต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้แปลด้วย ในเชิงทฤษฎีอาจสรุปได้ว่า

1. การแปลที่แท้จริง คือ การแปลให้ตรงตัวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้แปลมีอิสระในการตีความได้เท่าที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น

2. การแปลควรแปลจากส่วนที่เล็กที่สุดของภาษา คือ แปลจากคำไม่ใช่แปลจากประโยค

3. ให้พยายามหาคำที่มีความหมายเหมือนกันมากกว่าคำที่มีความหมายคล้ายกัน

นักภาษาศาสตร์และนักแปลได้ให้ความคิดตรงกันว่า นักแปลควรแปลให้ผู้อ่านได้รับผลทางอารมณ์จากการอ่านงานที่แปลเท่ากับการอ่านงานต้นฉบับจริงๆ

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2541: 269-274) เสนอหลักสำหรับการแปลไว้ว่า การแปลที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ผู้แปลต้องมีพื้นฐานความรู้หรือหลักภาษาในภาษาทั้งสองที่จะถ่ายทอดกันเป็นอย่างดี

2. การแปลมุ่งแปลเอาความไม่ใช่แปลเป็นคำๆ ทั้งนี้ ต้องให้ได้ความเท่ากันทั้งสองภาษา

3. ต้องให้ได้รสเหมือนในปากย์เดิม

4. การแปลไม่ใช่การถอดคำประพันธ์ อธิบาย หรือย่อความ แต่ต้องเคารพต่อทำนองแต่ง (Style) ตลอดจนการใช้ถ้อยคำของผู้แต่งด้วย

5. การแปลจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยา เพราะภาษาเป็นเครื่องแสดงความรู้สึคนึกคิด คือ จิตใจของชาติเจ้าของภาษา ฉะนั้น เราจะแปลจากภาษาใดจะต้องศึกษาจิตใจและขนบธรรมเนียมของชาตินั้นๆ ด้วย

6. การแปลต้องคำนึงถึงข้อความแวดล้อม (context) ด้วย เพราะคำหนึ่งอาจมีความหมายหลายอย่าง หรืออาจมีความหมายที่ตรงข้ามกับความหมายธรรมดาาก็ได้

7. การแปลต้องคำนึงถึงความแตกต่างของภาษา เพราะคำในแต่ละภาษามักมีความหมายเหลื่อมล้ำกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะคำที่เกี่ยวกับจิตใจยิ่งเหลื่อมล้ำกันมาก

8. เมื่อแปลให้ตรงความไม่ได้ต้องหาสำนวนเทียบเคียงมาอธิบายให้เข้าใจความ

9. คำทุกคำย่อมมีนัยประหวัด (associations) เพราะนอกจากคำจะมีความหมายแท้ (denotation) แล้ว ในแต่ละคำยังมีนัยประหวัดมากน้อยต่างกันอีกด้วย เช่น ความหมายแท้ของคำว่า “งานวัด” คือ ทำบุญออกรั้วที่วัด แต่นอกจากความหมายแท้นี้แล้วงานวัดยังมีนัยประหวัด คือ สิ่งที่เรานึกถึงเมื่อได้ยินคำนี้เช่น นึกถึงการก่อทราย การออกรั้ว การตีระฆัง เราอาจนึกเลยไปถึงงานวัดตามบ้านนอก หนุ่มสาวแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีฉูดฉาด ความนึกคิดของคนไม่มีขอบเขต นัยประหวัดของคำ จึงไม่มีที่สิ้นสุดด้วย กวีมักนิยมใช้คำที่มีนัยประหวัดมาก เพราะทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจสูง นักแปลที่ดีจะต้องคำนึงถึงนัยประหวัดของคำไว้ด้วย มิฉะนั้นการแปลจะไม่มีรสชาติ

10. คำแปลต้องให้สละสลวยเหมือนเรียงความ

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2513 อ้างใน กระแสร์ มัลยาภรณ์, 2516: 155) ได้ให้หลักการแปลไว้ว่า ให้ถือว่าผู้อ่านย่อมต้องการอ่านภาษาที่แปล และโดยนัยนั้นก็ต้องแปลให้ครบความและใช้สำนวนไทย การแปลที่ดีนั้นนอกจากแปลให้ถูกความแล้วยังต้องถ่ายทอดอารมณ์มาให้เหมือนเดิม ถ้าอ่านไม่เข้าใจต้องกลับไปอ่านภาษาเดิมก็แสดงว่าแปลไม่ดี ฯลฯ นอกจากนั้นท่านยังให้กลวิธีในการแปลซึ่งแตกต่างไปจากของ วิทย์ ศิวะศรียานนท์ เช่น ต้องวิเคราะห์ข้อความสำคัญและจุดมุ่งหมาย ต้องศึกษาเรื่องที่จะแปลให้มากที่สุด แล้วหาผู้ชำนาญในเรื่องนั้นๆ มาตรวจสอบให้ และเตรียมรับการทักท้วงหรือวิจารณ์ ท่านว่าไว้อีกอย่างหนึ่งว่าการแปลนั้นเป็นศิลปะ ศิลปะนั้นต้องอาศัยทักษะ ฉะนั้น ต้องพยายามแปลบ่อยๆ

ปฐมา อักษรจรง (2543: 1-2) กล่าวว่า “การแปล” หมายถึง กระบวนการตัดสินใจของผู้แปล ผู้แปลต้องใช้ความคิดพิจารณา ไตร่ตรอง ทำความเข้าใจต้นฉบับให้ถ่องแท้แล้วจึงตัดสินใจถ่ายทอดความจากต้นฉบับออกมาเป็นภาษาในฉบับแปล โดยยึดหลักสำคัญ 3 ประการของการแปลที่ดี คือ

1. ความถูกต้อง แม่นยำ ตรงตามต้นฉบับ (accuracy) สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระและ
ท่วงทำนอง รวมทั้งอารมณ์จากต้นฉบับไปสู่ภาษาไปได้อย่างครบถ้วน คุณสมบัติข้อนี้ของงานแปล
นับเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการพิจารณาคุณภาพของงานแปลเกือบทุกประเภท (ยกเว้นการแปล
แบบแปลเพียงบางส่วนหรือ partial translation และการแปลและเรียบเรียงหรือ free translation)

2. ความชัดเจน (clarity) ส่วนงานแปลที่ดีจะต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ และตีความ
ได้เพียง 1 ความหมาย

3. ความเป็นธรรมชาติ (naturalness) คุณสมบัติข้อนี้ของงานแปลที่มีคุณภาพ คือ
ความเป็นธรรมชาติ (naturalness) หมายความว่า ข้อความภาษาที่ใช้ในงานแปลจะต้องเป็นภาษา
ที่เจ้าของภาษาใช้จริง เช่นเมื่อแปลต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นไทย ส่วนงานภาษาที่ใช้ในงานแปล
จะต้องเป็นภาษาที่คนไทยทั่วไปใช้ ทั้งนี้ รวมทั้งโครงสร้างประโยคและคำศัพท์ในทำนองเดียวกัน
เมื่อแปลต้นฉบับไทยเป็นอังกฤษ ภาษาในฉบับแปลจะต้องเป็นภาษาอังกฤษที่เจ้าของภาษาใช้

Nida (1964 อ้างใน สัจฉริย สายบัว, 2528: 1) ได้กล่าวถึงกระบวนการแปลเป็น 3 ขั้นตอน
คือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล คือ ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ภาษาต้นฉบับ
ทางด้านไวยากรณ์ภาษา ความหมายของคำต่างๆ รวมทั้งความหมายที่นอกเหนือไปจากความหมาย
หลัก เช่น ความหมายด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และความนิยมในการใช้ ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจ
ความหมายของข้อความที่จะแปลได้อย่างถูกต้องจนผู้แปลสามารถใช้ท่วงทำนองการเขียนภาษา
ฉบับแปลที่เหมาะสมกับภาษาต้นฉบับ

ขั้นที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์ต้นฉบับและเลือกใช้ภาษาที่สามารถสื่อความหมายได้ดีที่สุด
ด้วยการวิเคราะห์ความหมาย

ขั้นที่ 3 เลือกคำแปลที่เท่าเทียมและเหมาะสมกับภาษาต้นฉบับ ด้วยขั้นตอน 2 ขั้นตอน คือ
หาหน่วยความหมายพื้นฐานที่แสดงความสัมพันธ์เด่นชัด และจัดเกลาภาษาฉบับแปลให้สละสลวย

นอกจากนี้ Nida (1964: 165-169) ยังแบ่งรูปแบบการแปลโดยยึดเกณฑ์การให้ความสำคัญ
เรื่องการรักษารูปแบบและความหมายของต้นฉบับเป็น 2 ประเภท คือ

1. การแปลแบบตรงตามต้นฉบับ (Formal-Equivalent translation) คือ การแปลที่เน้น
การรักษารูปแบบของต้นฉบับเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงอาจปรากฏลักษณะหน่วยทางไวยากรณ์
การใช้คำ รวมถึงรูปแบบความหมายของคำในภาษาต้นฉบับในบทแปล ผู้แปลไม่ปรับสำนวนแปล
ให้สละสลวยเป็นธรรมชาติตามลักษณะภาษาที่แปล เพื่อต้องการคงและแสดงรูปแบบทางภาษา
ของต้นฉบับ

2. การแปลแบบปรับสำนวน (Dynamic-Equivalent translation) คือ การแปลที่เน้น
ปฏิกิริยาตอบสนองของผู้รับสารหรือผู้อ่านงานแปล เพื่อให้มีผลเทียบเคียงกับผู้อ่านหรือผู้รับสาร
จากต้นฉบับ จึงแปลโดยมีการปรับสำนวนแปลให้เป็นธรรมชาติทั้งในระดับคำศัพท์และระดับ
ไวยากรณ์ รวมถึงระดับข้อความ โดยพิจารณาจากบริบททางวัฒนธรรม

จากการศึกษาเรื่องการแปลแล้ว สรุปได้ว่า การแปลเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่ง โดยผ่าน
สื่อ 2 ทอด คือ จากต้นฉบับสู่ผู้แปลทอดหนึ่ง และจากผู้แปลสู่ผู้อ่านบทแปลอีกทอดหนึ่ง เป้าหมาย
ของการแปลคือ ทำให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อ การแปลแบบ
ตรงตัวอาจจะได้ภาษาที่ไม่เป็นธรรมชาติ การแปลแบบเรียบเรียงก็อาจปรับเปลี่ยนสารของต้นฉบับ
ไปมาก ต่อมาจึงมีการแปลแบบยึดความหมาย เพื่อการสื่อสารที่ได้ประสิทธิผล ตรงตามเป้าหมาย
ของสารเดิมมากที่สุด อีกทั้งยังได้ภาษาที่สละสลวยอีกด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมแปล

วรรณกรรมแปลเป็นรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทยที่แพร่หลายในปัจจุบัน การแปลนี้
ถือเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความสัมพันธ์ และอารยธรรมระหว่างชนชาติ
นอกจากจะเป็นรูปแบบของเรื่องสั้น หรือนวนิยายแล้ว วรรณกรรมแปลยังมีความสำคัญในฐานะ
ตำราหรือเอกสารทางวิชาการ ดังนั้น วรรณกรรมแปลจึงมีประโยชน์ทั้งด้านความบันเทิงและ
ความรู้ควบคู่กันไป อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มสำนวนและศัพท์ต่างๆ ในภาษาไทยอีกด้วย

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 312) ให้นิยาม “วรรณกรรมแปล” ว่า คือ งานเขียนที่ผู้เขียนนำเรื่องราวจากภาษาหนึ่งมาถ่ายทอดเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษาเนื้อเรื่องหรือใจความให้ใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุด

ประวัติความเป็นมาของการแปลในวรรณกรรมไทย

ประทีป เหมือนนิล (2519: 185) ได้อธิบายว่า การแปลวรรณกรรมจากต่างชาติเป็นสิ่งที่นิยมทำกันแพร่หลายในทุกประเทศเพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ความคิดและความรู้สึกระหว่างชนชาติต่างๆ วิธีหนึ่ง โดยเฉพาะในประเทศที่ยังมีความเจริญน้อยกว่าประเทศอื่นยังมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น สำหรับในประเทศไทยก็มีการรับวรรณกรรมจากต่างชาติเข้ามาตั้งแต่โบราณแล้วเช่นกัน โดยในระยะแรกๆ รับอิทธิพลมาจากอินเดียและจีนเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามในตอนต้นๆ นั้น มีลักษณะเป็นการนำเรื่องในภาษาอื่นมาดัดแปลงแต่งเติมหรือตัดตอนใหม่มากกว่า มิใช่เป็นการแปลโดยตรง เช่นเรื่องมหาชาติคำหลวง ก็ดัดแปลงมาจากเรื่องชาดกในภาษาสันสกฤต หรืออย่างเรื่องอิเหนาใหญ่ อิเหนาเล็กของเจ้าฟ้าหญิงกษัตริย์ เจ้าฟ้าหญิงมณฑล ก็เก็บเอามาจากคำบอกเล่าของหญิงรับใช้ชาวมลายู หรือแม้กระทั่งเรื่องรามเกียรติ์ของรัชกาลที่ 1 ก็ดัดต่อดัดแปลงมาจากรamayana ของอินเดีย เป็นต้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าวรรณกรรมที่เราได้เค้าเรื่องมาจากต่างชาติในช่วงแรกๆ จะแต่งด้วยร้อยกรองทั้งสิ้น

วรรณกรรมที่อาจถือว่าแปลมาโดยตรงเรื่องแรกน่าจะได้แก่เรื่องราชาธิราช ซึ่งเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นแม่กองแปลมาจากพงศาวดารมอญในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แต่เรื่องแปลที่ถูกรสนิยมของคนไทยอย่างกว้างขวาง และแพร่หลายมากที่สุดเรื่องแรกคือ สามก๊ก ที่พระเจ้าพระคลัง (หน) แปลมาจากพงศาวดารจีนในระยะใกล้เคียงกับเรื่องราชาธิราชนั่นเอง และผู้เขียนเชื่อว่าจากการที่เริ่มแปลสามก๊กกับราชาธิราชเป็นร้อยแก้วครั้งแรกนี้เอง เป็นผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในวงวรรณกรรมไทยอย่างเด่นชัด คือ นำไปสู่การเขียนร้อยแก้ว และการแปลวรรณกรรมจากเพื่อนบ้านมากขึ้นในโอกาสต่อมา

จนถึงปลายสมัยรัชกาลที่ 5 พระบรมวงศานุวงศ์และเจ้านายที่ไปศึกษาในยุโรปได้กลับมาเมืองไทย พร้อมกับรับความรู้ความคิดใหม่ๆ มาเผยแพร่เป็นอันมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการแปลวรรณกรรมจากตะวันตกมาสู่วรรณกรรมไทยอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในหนังสือพิมพ์ “ลัทธิวิทยา” และในหนังสือพิมพ์นั่นเอง “แม่วัน” (พระยาสุรินทราชา) ได้แปลในลักษณะดัดแปลงนวนิยายเรื่อง

ความพยาบาท มาจากเรื่อง Vendetta ของ Marie Corelli เป็นครั้งแรก ทำให้เกิดความนิยมจากผู้อ่าน และผู้แปลอย่างกว้างขวางเรื่อยมาจนปัจจุบัน

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2541: 266) กล่าวถึงการแปลในวรรณคดีไทยไว้ว่า

การแปลวรรณคดีไทย ได้เคยมีมาแต่ครั้งโบราณแล้ว แต่การแปลในสมัยโบราณแปลแต่หนังสือที่เกี่ยวกับศาสนาและการปกครองจากภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นพื้น การแปลได้รับการฟื้นฟูอย่างใหญ่หลวงในรัชกาลที่หนึ่งแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลนี้ถึงแม้ว่าการแปลยังมุ่งสอนใจให้เกิดความรักชาติ หัวหาญ และบำรุงสติปัญญาอยู่มาก ดังที่ปรากฏในกระแสรับสั่งให้แปลเรื่องราวราชาธิราชว่า “พระราชหฤทัยประสงค์จะให้เป็นที่ดานุหิตประโยชน์แก่พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าพทูลละอองธุลีพระบาท...จะได้สดับจำไว้เป็นคติบำรุงสติปัญญาไปภายหน้า” ก็ดี ก็ต้องนับว่ามีรสวรรณคดีแท้ๆ มากขึ้นกว่าแต่ก่อน เรื่องที่โปรดฯ ให้แปลในรัชกาลนี้ เช่น สามก๊ก และ ราชาริราช มีทั้งคติและความบันเทิงอย่างสูงระคนกันอยู่

การแปลได้รับความนิยมอย่างมากอีกคราวหนึ่งก็คือ ในรัชกาลที่หก มีการแปลนวนิยายและบทละครของอังกฤษและฝรั่งเศสเป็นอันมาก โดยสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าทรงเป็นผู้นำเอง นอกจากการแปลตรงๆ แล้วยังมีการแปลง คือ คัดแปลงเรื่องของฝรั่งให้เข้าเค้าไทย และให้ชื่อตัวละครเป็นไทย พระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่หกโดยมากมักเป็นการดัดแปลงเช่นนี้ นอกจากเรื่อง “ตามใจท่าน” ซึ่งทรงมุ่งจะแปลให้ได้รสเดิมเต็มเม็ดเต็มหน่วย พระนิพนธ์ของ น.ม.ส. เช่น นิทานของพระองค์ท่าน ก็เป็นการดัดแปลงปรับให้ต้องใจผู้อ่านที่เป็นคนไทยโดยมาก เรื่อง “ความพยาบาท” ก็เป็นการแปลที่มีลักษณะดัดแปลงโดยตรง จึงถูกออกถูกใจคนไทยราวกับเป็นเรื่องไทยๆ เอง

ในสมัยปัจจุบันคนไทยที่รู้ภาษาต่างประเทศมีมากขึ้นและรู้ดีถึงจิตที่จะอ่านต้นฉบับออกรส แต่ก็ไม่มีวิ้วว่า การแปลจะเสื่อมความนิยมลงไป ทั้งนี้ ก็เพราะการแปลเป็นศิลปะอย่างหนึ่งและเรื่องที่แปลดีคงจะเป็นที่นิยมตลอดไป ความจริงผู้อ่านโดยมากมิได้เจาะจงจะอ่านเรื่องที่คิดขึ้นเองหรือเรื่องแปล ขอแต่ให้แปลด้วยถ้อยคำสำนวนสละสลวยรัดกุม และปรับบางสิ่งบางอย่างให้เข้ากับจิตใจของคนไทยได้บ้างก็แล้วกัน

ธวัช ปุณโณทก (2527: 112) กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของงานแปลในประเทศไทยเอาไว้ว่า

งานแปลวรรณกรรมต่างชาติมาเป็นภาษาไทยน่าจะเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย คือ งานแปลวรรณกรรมพุทธศาสนาจากภาษามคธ (บาลี) มาเป็นภาษาไทย เช่น ชาดกต่างๆ (ธวัช ปุณโณทก, 2527: 112) เป็นต้น (ยังไม่มีการศึกษาพบว่าต้นฉบับที่แปลในสมัยนั้นหลงเหลืออยู่ นอกจากไตรภูมิพระร่วง ซึ่งก็เป็นแบบชำระวิเคราะห์วิจารณ์มากกว่าการแปลโดยตรง) ในขณะนี้อยอมรับกันแต่เพียงว่าเรื่องมหาชาติคำหลวง เป็นงานแปลเรื่องแรกที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังปรากฏมีการแปลวรรณกรรมอินเดียมาสู่ภาษาไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาอีกมาก เช่น รามเกียรติ์ สมุทรโฆษ กาพย์มหาชาติ ศิริวิบุลกิตติ ฯลฯ และวิธีการแปลก็มีวิธีต่างๆ กัน

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายก็มีการแปลวรรณกรรมชาว เรื่องดาหลัง (อิเหนา) และได้มาแต่งเป็นบทละครสมัยรัชกาลที่ 2 ส่วนวรรณกรรมของชาติอื่นๆ นอกจากที่กล่าวแล้วไม่ปรากฏว่าได้มีการถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทย

ครั้นถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้มีการแปลวรรณกรรมของชาติอื่นๆ มากขึ้นตามลำดับดังในสมัยรัชกาลที่ 1 ได้มีการประมูมนักปราชญ์ราชบัณฑิตช่วยกันแปลพงศาวดารจีนเรื่องสามก๊ก และพงศาวดารมอญเรื่องราชาธิราชออกมาเป็นภาษาไทยเรียบร้อย แล้วซึ่งเป็นแนวการเขียนวรรณกรรมไทยในรูปร้อยแก้วอีกครั้งหนึ่ง หลังจากเลิกนิยมเขียนกันมาตั้งแต่สิ้นยุคสุโขทัย (นอกจากกฎหมาย) วรรณกรรมจีนที่มีการแปลในสมัยรัชกาลที่ 1 อีกเรื่องหนึ่ง คือ ไซฮั่น ซึ่งสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ กรมพระราชวังหลังทรงอำนวยการแปล และเจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้อำนวยการแปลสามก๊ก ครั้นต่อมาวรรณกรรมประเภทพงศาวดารจีนก็ได้รับความนิยมอยู่มาก และมีการแปลถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยสม่ำเสมอทุกรัชกาล ในลักษณะพระมหากษัตริย์ทรงอุปถัมภ์การแปลหรือแปลโดยเอกชนเอง

ส่วนวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย น่าจะเริ่มต้นสมัยเมื่อกลุ่มหมอสอนศาสนาคริสต์เข้ามา ดังปรากฏในหนังสือ Historical Sketch of Missions in Siam 1828-1928 ที่หมอฮอร์ช แมคฟาร์แลนด์ เป็นผู้จัดพิมพ์ได้กล่าวว่า แฮมม แอนน์ ยัดสัน แปลคำสอนศาสนาคริสต์เป็นภาษาไทยเมื่อ พ.ศ. 2362 และส่งไปพิมพ์ที่โรงพิมพ์ของคณะเบบติสต์ที่เมืองกัลกัตตา (อินเดีย) นับว่าเป็นหนังสือแปลเล่มแรกที่พิมพ์ออกเป็นภาษาไทย แต่ไม่ปรากฏหลักฐานของหนังสือ (ขจร สุขพานิช, 2508 อ้างถึงใน ธวัช ปุณโณทก, 2527: 113) ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้มีการสอนการแปลภาษาอังกฤษเป็นทางราชการเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง ประจวบกับมีการจัดออก

หนังสือพิมพ์ของหมอบรัดเลย์ ซึ่งเป็นทั้งเจ้าของโรงพิมพ์และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้
 ในระยะเวลาใกล้เคียงกันนั้นกลุ่มพวกมิชชันนารีก็ชวนขวายเป็นทำพจนานุกรมอังกฤษ-ไทยขึ้น

ลักษณะวรรณกรรมแปล

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 320) กล่าวถึงลักษณะวรรณกรรมแปลของไทยว่า ในยุคปัจจุบันไทย
 เรามีวรรณกรรมแปลอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. วรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาตะวันตก เช่น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช แปลเรื่อง
 โจนาธาน ลิฟวิงสตัน: นาวนวล จากเรื่อง Jonathan Livingston Seagull ของ Richard Barch
 “ชวนพิตร” แปลและเรียบเรียงเรื่องสั้นเรื่อง “ถั่ว” จากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส “La Grotte” ของ
 Ahmed Sefrioui นักเขียนชาวมอริอ็อกโก พรสม ศิริสัมพันธ์ แปลเรื่องสั้นเรื่อง เมื่อนกสาธิตกางบิน
 ข้ามถนน จากต้นฉบับภาษาสเปน (ศูนย์การแปลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 อ้างใน
 สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2537: 231) เรื่อง La Urraca LaGarreTERS ของ Ignacio Aldecoa เป็นต้น
2. วรรณกรรมไทยที่แปลมาจากภาษาตะวันออก เช่น กรุณา-เรื่องอุไร กุศลาสัย แปลเรื่อง
 ของ รพินทรนาถ ฐากูร และชุดของมหาตมะกานธี จากภาษาฮินดีของอินเดีย ดุษณี ศรีบุตร แปล
 เรื่องสั้นเรื่อง Hidup ของ Shukery Mohamed ใช้ชื่อภาษาไทยว่า “กลับสู่ชนบท” โดยแปลจากภาษา
 มาเลย์ สันติสุข โสภณศิริ นำ โคลงสุภาษิตโบราณของลาว มาแปลเป็นภาษาไทย อรสา ศรีพฤษมาศ
 แปลเรื่อง Izu No Odoriko ของ Kawabata yasunari จากภาษาญี่ปุ่นมาใช้ชื่อภาษาไทยว่า “นางระบำ
 แห่งเมืองอิซุ” ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ แปลเรื่อง Guonian ของตี่หลิง จากภาษาจีนมาเป็นเรื่อง
 “ตรุษจีน” เป็นต้น
3. วรรณกรรมไทยที่แปลเป็นภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น นวนิยายเรื่องไฟแดง ของ
 ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช แปลเป็นเรื่อง Red Bamboo เรื่องสั้นเรื่องน้ำและน้ำใจ ของ อาจินต์
 ปัญจพรค์ แปลเป็นเรื่อง Heat and Heart เป็นต้น

ประเภทของวรรณกรรมแปล

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 322) ได้กล่าวถึงประเภทของวรรณกรรมไว้ดังนี้

วรรณกรรมแปลที่มีปรากฏอยู่ในวงการวรรณกรรมไทยปัจจุบันทั้งที่แปลมาจากภาษาตะวันตก และภาษาตะวันออกมาเป็นภาษาไทย และที่แปลจากภาษาไทยไปเป็นภาษาต่างประเทศนั้น สามารถแยกประเภทวรรณกรรมตามจุดมุ่งหมายและรูปแบบการเขียนออกได้เป็น 3 ประเภท (จิตรลดา สุวัติกุล, 2526 อ้างใน สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2537: 322-323) คือ

1. สารคดี การแปลสารคดีนั้นส่วนใหญ่เป็นการแปลบทความ หรือคอลัมน์ต่างๆ ที่มีขนาดสั้น หรือถ้าเป็นขนาดยาวผู้แปลก็มักจะใช้วิธีแบ่งแปลเป็นตอนๆ แล้วลงพิมพ์ในนิตยสาร วารสารต่างๆ

การแปลสารคดีนี้ ผู้แปลมักใช้วิธีแปลแบบเก็บความ หรือแปลและเรียบเรียงมากกว่า จะเป็นการแปลแบบตรงตัวตามต้นฉบับเดิม ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้แปลต้องการให้ผู้อ่านเกิดอรรถรส ในการอ่านด้วยนั่นเอง

2. บันเทิงคดี การแปลบันเทิงคดีได้แก่ การแปลเรื่องสั้น นวนิยาย และบทละครพูด การแปลเรื่องบันเทิงคดี นิยมทำอยู่ 2 วิธี คือ วิธีหนึ่งใช้วิธีแปลและลงพิมพ์เป็นตอนๆ ติดต่อกันใน นิตยสาร วารสาร เมื่อลงเรื่องจบแล้วจึงรวมพิมพ์เป็นเล่มในเวลาต่อมา ส่วนอีกวิธีใช้วิธีรวมพิมพ์ เป็นเล่มเลย การแปลบันเทิงคดีนี้ค่อนข้างจะได้รับความสนใจทั้งจากผู้เขียนและผู้อ่านมากกว่า วรรณกรรมแปลประเภทอื่นๆ นักแปลที่มีชื่อเสียง ได้แก่ สันตสิริ ซึ่งนิยมนิยายแปลเรื่องของ Pearl S. Buck อมราวดี นิยมนิยายแปลเรื่องของ Marie Corelli เป็นต้น สำหรับนักแปลที่มีชื่อคนอื่นๆ ซึ่งนิยมนิยายแปลงานของนักเขียนทั่วไป ได้แก่ นิดา, เนืองน้อย ศรีทรา, อ. สนิทวงศ์, อ. สายสุวรรณ์ และ ปารมิตา เป็นต้น

3. ตำรา การแปลตำรามักจัดทำกันในวงแคบๆ เพื่อเอาไปใช้ในแง่วิชาการเสียเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ภาษาที่ใช้แปลก็ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัวของผู้แปลแต่ละคน และขึ้นอยู่กับ วงการวิชาการนั้นๆ อีกด้วย วรรณกรรมแปลประเภทนี้จึงไม่ค่อยได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากนัก

อย่างไรก็ตามมีนักแปลวรรณกรรมซึ่งมีชื่อเสียงอยู่คนหนึ่ง ซึ่งนิยมแปลงานที่จัดอยู่ในประเภทคำราได้บ้าง เช่น อาษา ขอจิตต์เมตต์ ซึ่งแปลงานชุดของ เดล คาร์เนกี (Del Carnegie) เป็นต้น

จากการศึกษาเรื่องวรรณกรรมแปล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การแปลเป็นศิลปะซึ่งผู้แปลเป็นคนกลางในการถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าถึงข้อความรู้ ความคิด คำนิยม และวัฒนธรรมของวรรณกรรมต้นฉบับ ในการแปลนั้นมีการแปลอยู่ 2 ลักษณะ คือ แปลตามพยัญชนะ คือ แปลตามตัวหนังสือหรือแปลตามคำ และแปลตามอรรถ คือ แปลตามความหมายหรือตามนัย ซึ่งอาจถอดหรืออธิบายความก็ได้ ในการแปลวรรณกรรมนิยมแปลตามอรรถมากกว่าแปลตามพยัญชนะ โดยนำใจความสำคัญ ข้อคิด หรือแนวคิดของเรื่องต้นฉบับ มาดัดแปลงให้เข้ากับวัฒนธรรมของไทย เพื่อให้คนไทยจะได้เข้าใจง่ายขึ้น หากจะยกตัวอย่างวรรณกรรมที่แปลมาจากภาษาอื่นในอดีตที่ได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบันได้แก่ เรื่อง สามก๊ก ซึ่งแปลมาจากภาษาจีน ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 การแปลเรื่องมาก โดยเฉพาะวรรณกรรมแปลที่มาจากภาษาอังกฤษ ทำยี่สิบวรรณกรรมแปลด้านบันเทิงคดี ก็แพร่หลายและได้รับความนิยมจนกระทั่งปัจจุบันนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างประโยคความซ้อน

หน่วยประโยค

หน่วยประโยคตามเกณฑ์ของ นววรรณ พันธุเมธา มีดังนี้

ประโยคส่วนมากประกอบด้วยคำนามและคำกริยา กลุ่มคำต่อไปนี้ทุกคนคงเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นประโยค

นกบิน

แมวกินปลา

แต่คำและกลุ่มคำต่อไปนี้มีโครงสร้างต่างออกไป เกิดปัญหาว่าควรจะถือเป็นประโยคหรือไม่

วันนี้วันเกิดน้อง

ก. ไครมา

ข. แม่

ก. คุณพ่อทำอะไรอยู่

ข. นอน

กลุ่มคำในตัวอย่างที่ 1 ไม่มีคำกริยา มีแต่นามวลี วันนี้ และวันเกิดน้อง ซึ่งสัมพันธ์กันโดยที่วันเกิดน้อง ขยายความหมาย วันนี้ นั่นคือผู้พูดกล่าวถึงวันนี้ และบอกเล่าเกี่ยวกับวันนี้ ว่าเป็นวันเกิดน้อง

โดยปกติ คำานามนั้นอาจสัมพันธ์กันได้ดังนี้

นามหนึ่งเป็นเจ้าของอีกนามหนึ่ง

ตัวอย่าง หนังสือเล่มนี้ (เป็น) ของอะไร

นามหนึ่งกับอีกนามหนึ่งหมายถึงสิ่งเดียวกัน

ตัวอย่าง เด็กคนนี้ (เป็น) ลูกใคร

ข้อความข้างต้น ไม่ว่าจะมีความหมายอยู่ด้วยหรือไม่ เราก็รู้ความสัมพันธ์ของคำนามหรือนามวลีที่เรียงกันอยู่ วันนี้วันเกิดน้อง ก็เช่นกัน แม้จะไม่มีกริยา แต่เราก็รู้ความสัมพันธ์ของนามวลี จึงน่าจะถือเป็นประโยคได้ เพียงแต่เป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ เพราะขาดคำกริยาไป

ส่วนตัวอย่างที่ 2 และ ที่ 3 มีคำซึ่งอยู่ลำพัง ดูเหมือนไม่มีความสัมพันธ์กับคำใด แต่เมื่อดูบริบทประกอบ เราก็รู้ว่าคำนาม แม่ ในตัวอย่างข้อ 2 ข. มีความสัมพันธ์กับคำกริยา มา และคำกริยานอน ในตัวอย่างข้อ 3 ข. มีความสัมพันธ์กับคำนาม คุณพ่อ

ไม่ว่าคำกริยาหรือคำนาม ถ้าอยู่ลำพังไม่มีความสัมพันธ์กับคำใด เราถือว่าไม่ใช่ประโยค แต่ถ้าเราพิจารณาบริบทประกอบแล้ว เราสามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างคำนั้นกับคำอื่นที่อยู่ใกล้เคียงได้ เราก็ต้องถือว่าคำกริยาหรือคำนามคำนั้นเป็นส่วนประกอบของประโยคซึ่งไม่สมบูรณ์

คำว่า แม่ และ นอน ในตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนประกอบของประโยค เพราะเราหาความสัมพันธ์กับคำอื่นได้

เป็นอันสรุปว่าประโยคประกอบด้วยถ้อยคำซึ่งแสดงความคิดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน บางครั้งเรารู้ความสัมพันธ์ของความคิดได้จากสถานการณ์ บางครั้งเรารู้จากถ้อยคำในประโยคนั้นๆ เอง ประโยคที่สมบูรณ์จะมีส่วนประกอบ ซึ่งเรียกว่าหน่วยประโยคอยู่ 2 ชนิด คือ หน่วยนาม และหน่วยกริยา และบางประโยคจะมีหน่วยประโยคอีกชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น เรียกว่า หน่วยเสริม ประโยคหลายๆ ประโยค เมื่อเรียงติดต่อกันไป จะมีหน่วยเชื่อมช่วยเชื่อมประโยคเหล่านั้นเข้าด้วยกัน หน่วยประโยคจึงมีทั้งหมด 4 ชนิด คือ

1. หน่วยนาม
2. หน่วยกริยา
3. หน่วยเสริม
4. หน่วยเชื่อม

หน่วยนาม

หน่วยนาม คือ หน่วยประโยคชนิดหนึ่ง ใช้อ้างถึงสิ่งต่างๆ หน่วยนามจะเป็นอย่างไร หนึ่งต่อไปนี้

1. คำนาม
2. คำเชื่อมกับคำนาม
3. นามวลี
4. คำเชื่อมกับนามวลี
5. คำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม
6. คำเชื่อมกับคำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม

1. คำนาม

คำนาม ไม่ว่าจะเป็นคำนามสามัญหรือวิสามัญย่อมเป็นหน่วยนามในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. น่องหลับแล้ว
 2. เด็กเล่นตุ๊กตา
 3. แม่ให้ขนมเด็กๆ

คำนาม น่อง เด็ก ตุ๊กตา แม่ ขนม และ เด็กๆ เป็นหน่วยนาม

2. คำเชื่อมกับคำนาม

หน่วยนามอาจมีหน่วยเชื่อมอยู่หน้าหรือหลังคำนาม คำเชื่อมจะแสดงความสัมพันธ์ของคำนามนั้นๆ กับหน่วยกริยาหรือหน่วยนามอื่น

- ตัวอย่าง
1. เขาคูยกับชมอยู่นาน
 2. นิดให้เงินแก่คนงาน
 3. เขาเพิ่งมาจากสิงห์บุรีเมื่อวันเสาร์
 4. ครูก็ดี นักเรียนก็ดี เสียเงินค่าอาหารเท่ากัน

กับชม ในประโยคที่ 1 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำนาม ชม และคำเชื่อม กับ
 แก่คนงาน ในประโยคที่ 2 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำนาม คนงาน และคำเชื่อม แก่
 จากสิงห์บุรี ในประโยคที่ 3 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำนาม สิงห์บุรี และคำเชื่อมจาก
 เมื่อวันเสาร์ ในประโยคที่ 3 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำนาม วันเสาร์ และคำเชื่อมเมื่อ
 ครูก็ดี และนักเรียนก็ดี ในประโยคที่ 4 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำนาม ครู กับคำเชื่อม ก็ดี และ
 คำนาม นักเรียน กับคำเชื่อม ก็ดี ตามลำดับ

3. นามวลี

นามวลีไม่ว่าจะมีส่วนประกอบอย่างไรย่อมเป็นหน่วยนามในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. จำนวนสตรีทำงานธนาคารเพิ่มเป็นร้อยละ 40.3
 2. เสม้าที่พบในภาคอีสานมีอยู่มาก
 3. เอกสารฉบับนี้มีคุณค่ามาก
 4. เนื้อหาในบทนี้ไม่ควรมีมากเกินไป

จำนวนสตรีที่ทำงานธนาคาร	ในประโยคที่ 1 เป็นนามวลีและเป็นหน่วยนาม
เสม้าที่พบในภาคอีสาน	ในประโยคที่ 2 เป็นนามวลีและเป็นหน่วยนาม
เอกสารฉบับนี้	ในประโยคที่ 3 เป็นนามวลีและเป็นหน่วยนาม
เนื้อหาในบทนี้	ในประโยคที่ 4 เป็นนามวลีและเป็นหน่วยนาม

4. คำเชื่อมกับนามวลี

หน่วยนามอาจมีคำเชื่อมอยู่หน้าหรือหลังนามวลีก็ได้ คำเชื่อมจะแสดงความสัมพันธ์ของนามวลีนั้นกับหน่วยกริยาหรือหน่วยนามอื่นๆ

- ตัวอย่าง
1. นิดคุยกับเพื่อนที่ไม่ได้พบกันมานาน
 2. เรื่องนี้เขาแต่งในคราวที่ถูกเนรเทศไปอยู่นครศรีธรรมราช
 3. เขาเคยพบพระองค์ในสมัยที่ยังทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร
 4. คนจนก็ดี คนรวยก็ดี ในที่สุดก็ตายทุกคน

กับเพื่อนที่ไม่ได้พบกันมานาน ในประโยคที่ 1 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยนามวลีเพื่อนที่ไม่ได้พบกันมานาน และคำเชื่อม กับ

ในคราวที่ถูกเนรเทศไปอยู่นครศรีธรรมราช ในประโยคที่ 2 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยนามวลี คราวที่ถูกเนรเทศไปอยู่นครศรีธรรมราช และคำเชื่อม ใน

ในสมัยที่ยังทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร ในประโยคที่ 3 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยนามวลี สมัยที่ยังทรงดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมาร และคำเชื่อม ใน

คนจนก็ดี และ คนรวยก็ดี ในประโยคที่ 4 ต่างเป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยนามวลี คนจน กับคำเชื่อมก็ดี และนามวลี คนรวย กับคำเชื่อม ก็ดี ตามลำดับ

5. คำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม

คำที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม ได้แก่ คำบอกบุรุษ และคำชนิดอื่นที่ใช้ในแง่การอ้างถึง เป็นต้นว่า คำบอกจำนวน คำปฏิเสธ และคำกริยา คำเหล่านี้ย่อมเป็นหน่วยนามในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. เขาร้องไห้
 2. ตายดีกว่าอยู่
 3. 3 มากกว่า 2
 4. ไม่เป็นคำปฏิเสธ

คำบอกบุรุษ เขา คำกริยา ตาย คำบอกจำนวน 3 และคำบอกปฏิเสธ ไม่ เป็นหน่วยนาม นอกจากนั้นกริยาลักษณะที่ทำหน้าที่เหมือนคำนามก็ถือเป็นหน่วยนามได้

- ตัวอย่าง
1. พุดดีเป็นศรีแก่ตัว
 2. แกล้งกันอย่างนี้ไม่ดีเลย

กริยาลักษณะ พุดดี และแกล้งกันอย่างนี้ เป็นหน่วยนามได้

6. คำเชื่อมกับคำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม

หน่วยนามอาจมีคำเชื่อมอยู่หน้าหรือหลังคำหรือวลีที่ทำหน้าที่เหมือนคำนาม คำเชื่อมจะแสดงความสัมพันธ์ของคำหรือวลีนั้นกับหน่วยกริยาหรือหน่วยนามอื่นๆ

- ตัวอย่าง 1. การเล่นเกมกีฬาเองสนุกกว่าดูเขาเล่น
2. ตายอย่างสงบดีกว่าอยู่อย่างทรมาน

กว่าดูเขาเล่นในประโยคที่ 1 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำเชื่อม กว่า และ กริยาวลี ดูเขาเล่น

กว่าอยู่อย่างทรมาน ในประโยคที่ 2 เป็นหน่วยนาม ประกอบด้วยคำเชื่อม กว่า และกริยาวลี อยู่อย่างทรมาน

หน่วยกริยา

คำกริยาไม่ว่าจะเป็นกริยาแสดงอาการ กริยาแสดงสภาพ กริยาแสดงการเปรียบเทียบ หรือ กริยาชนิดอื่นๆ ย่อมเป็นหน่วยกริยาในประโยคได้

- ตัวอย่าง 1. พลอยแก้วมองตาเขา
2. แม่ไปตลาดตั้งแต่เช้า
3. เด็กคนนั้นเป็นเพื่อนของลูกผม

คำว่า มอง ไป และ เป็น เป็นคำกริยาและเป็นหน่วยกริยา

1. กริยาวลี

กริยาวลีไม่ว่าจะมีส่วนประกอบอย่างไรย่อมเป็นหน่วยกริยาในประโยคได้

- ตัวอย่าง 1. รถคันนั้นจอดอยู่ไม่นาน
2. ทางโรงพิมพ์ยังไม่ได้รับต้นฉบับ
3. พระองค์ท่านเคยตรัสอยู่บ่อยๆ ว่าไม่มีใครที่ไม่เคยทำอะไรผิดพลาด
4. ดิฉันเคยไปเยี่ยมท่านเสมอ

จอดอยู่ไม่นาน ในประโยคที่ 1 เป็นกริยาวิเศษณ์และเป็นหน่วยกริยา
 ยังไม่ได้รับ ในประโยคที่ 2 เป็นกริยาวิเศษณ์และเป็นหน่วยกริยา
 เคยตรัสอยู่บ่อยๆ ว่าไม่มีใครที่ไม่เคยทำอะไรผิดพลาด ในประโยคที่ 3 เป็นกริยาวิเศษณ์
 และเป็นหน่วยกริยา
 เคยไปเยี่ยมเสมอ ในประโยคที่ 4 เป็นกริยาวิเศษณ์และเป็นหน่วยกริยา

หน่วยเสริม

หน่วยเสริมได้แก่คำหรือกลุ่มคำที่ใช้แสดงเจตนาของผู้พูด หรือแสดงสถานภาพของผู้พูดกับผู้ฟัง หน่วยเสริมจะเป็นอย่างไรอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. คำบอกมาลา
2. คำบอกการถาม
3. คำบอกสถานภาพ
4. คำบอกมาลากับคำบอกการถาม
5. คำบอกมาลากับคำบอกสถานภาพ
6. คำบอกการถามกับคำบอกสถานภาพ
7. คำบอกการถาม คำบอกมาลา กับคำบอกสถานภาพ

1. คำบอกมาลา

คำบอกมาลาข่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. เดินเร็วๆ ชี
 2. จันไปละนะ
 3. เชื้อผมเถอะ

ชี ละนะ และ เถอะ เป็นคำบอกมาลาและเป็นหน่วยเสริม

2. คำบอกการถาม

คำบอกการถามย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. คุณอยู่บ้านนี้หรือ
 2. คุณจะไปกับผมไหม

หรือ และ ไหม เป็นคำบอกการถามและเป็นหน่วยเสริม

3. คำบอกสถานภาพ

คำบอกสถานภาพย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. ดิฉันเสียใจค่ะ
 2. ผมเคยไปที่นั่นครับ
 3. เขารู้เรื่องนี้ดีจ๊ะ

ค่ะ ครับ และ จ๊ะ เป็นคำบอกสถานภาพ และเป็นหน่วยเสริม

4. คำบอกมาลา กับ คำบอกการถาม

คำบอกมาลา กับ คำบอกการถาม ย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. คุณจะไปอย่างนี้แหละหรือ
 2. ผู้หญิงคนนี้แหละหรือที่คนเขากล่าวถึงกันนัก
 3. คุณจะไปไหมละ

นะหรือ แลหรือ เป็นคำบอกมาลา กับ คำบอกการถาม ส่วน ไหมละ เป็นคำบอกการถาม กับ คำบอกมาลา กลุ่มคำทั้งสามนี้ต่างเป็นหน่วยเสริม

5. คำบอกรำลึกกับคำบอกสถานภาพ

คำบอกรำลึกกับคำบอกสถานภาพย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. คุณลองดึงกระดาษออกซีคะ
 2. พรุ่งนี้ผมจะไปหาคุณนะครับ
 3. คุณเชื่อมผมเถอะครับ

ซีคะ นะครับ และ เอะครับ เป็นคำบอกรำลึกกับคำบอกสถานภาพและเป็นหน่วยเสริม

6. คำบอกการถามกับคำบอกสถานภาพ

คำบอกการถามกับคำบอกสถานภาพย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. คุณจะไปไหมคะ
 2. เธอไม่หิวหรือจ๊ะ
 3. เขาไม่สบายหรือครับ

ไหมคะ หรือจ๊ะ และ หรือครับ เป็นคำบอกการถามกับคำบอกสถานภาพและเป็นหน่วยเสริม

7. คำบอกการถาม คำบอกรำลึก กับคำบอกสถานภาพ

คำบอกการถาม คำบอกรำลึก กับคำบอกสถานภาพย่อมเป็นหน่วยเสริมในประโยคได้

- ตัวอย่าง
1. คุณจะไปไหมล่ะครับ
 2. น้อยจะคู่ละคร ไหมล่ะจ๊ะ

ไหมล่ะครับ และ ไหมล่ะจ๊ะ เป็นคำบอกการถาม คำบอกรำลึก กับคำบอกสถานภาพและเป็นหน่วยเสริม

หน่วยเชื่อม

หน่วยเชื่อมได้แก่ คำหรือกลุ่มคำที่ใช้เชื่อมประโยค หน่วยเชื่อมจะเป็นคำเชื่อมที่ทำหน้าที่เชื่อมกริยากับกริยา หรือประโยคกับประโยค คำเชื่อมที่ทำหน้าที่อย่างอื่นไม่ถือเป็นหน่วยเชื่อม

หน่วยเชื่อมจะเป็นคำเชื่อมเดี่ยวหรือคำเชื่อมผสมก็ได้

- ตัวอย่าง 1. ไม่มีใครขานรับเลย ฉันจึงลงผลึกบานประตูเข้าไป
 2. เรื่องที่ยกมานี้เป็นเพียงแนวทาง เพื่อชี้แนะให้ผู้สอนนำไปปฏิบัติ
 3. เขานั่งอยู่นานจนกระทั่งรู้สึกหิว
 4. ถ้าหากมีเอกสารจะให้จัดพิมพ์ กรุณามอบให้เนิ่นๆ

จึง และ เพื่อ ในประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 เป็นคำเชื่อมเดี่ยวและเป็นหน่วยเชื่อม ส่วนจนกระทั่ง และ ถ้าหาก ในประโยคที่ 3 และประโยคที่ 4 เป็นคำเชื่อมผสมและเป็นหน่วยเชื่อม

ตำแหน่งของหน่วยเชื่อมส่วนมากจะอยู่ต้นประโยค แต่ที่อยู่กลางประโยคหรือท้ายประโยคก็มี และถ้าเป็นหน่วยเชื่อมผสมซึ่งส่วนประกอบไม่ติดต่อกัน อาจจะอยู่ทั้งต้นประโยคและกลางประโยค นอกจากนั้นหน่วยเชื่อมอาจปรากฏในประโยคที่เชื่อมกันทั้ง 2 ประโยคก็ได้

- ตัวอย่าง 1. เขาช่วยเหลือเราโดยที่เขาไม่หวังผลตอบแทนเลย
 2. เมื่อคนทั้งสองสนทนากันเสร็จแล้ว ฝ่ายหญิงได้ยื่นซองให้ฝ่ายชายของหนึ่ง
 3. เขาถามผม ผมก็ตอบ
 4. มนุษย์รักชีวิตฉันใด สัตว์ก็รักชีวิตฉันนั้น
 5. หัวหน้าคุณมาก แต่ลูกน้องก็ไม่กลัว
 6. เพราะหัวหน้าไม่มา ลูกน้องเลยไม่ทำงาน

ในประโยคที่ 1 โดยที่ เป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่ต้นประโยคหลัง

ในประโยคที่ 2 เมื่อ เป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่ต้นประโยคหน้า

ในประโยคที่ 3 ก็ เป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่กลางประโยคหลัง

ในประโยคที่ 4 ฉันใด และ ฉันนั้นเป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่ท้ายประโยคหน้าและประโยคหลัง

ในประโยคที่ 5 แต่ และ ก็ เป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่ต้นและกลางประโยคหลัง

ในประโยคที่ 6 เพราะ และ เลย เป็นหน่วยเชื่อมซึ่งอยู่ต้นประโยคหน้าและกลางประโยคหลัง

ประโยคความซ้อน

ประโยคความซ้อนหรือสังกรประโยค หมายถึง ประโยคความเดียวที่มีประโยคย่อยที่ทำหน้าที่ขยายหน่วยนามหรือหน่วยกริยา หรือขยายทั้งหน่วยนามและหน่วยกริยา ซ่อนอยู่อีกชั้นหนึ่ง กล่าวคือ ประโยคความซ้อนคือประโยคความเดียวที่มีส่วนขยายเป็นประโยค โดยส่วนนั้นจะขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยา จะมีคำประพันธ์สรรพนามเป็นหน่วยเชื่อม มีนักวิชาการหลายท่านอธิบายถึงประโยคความซ้อนไว้ต่างๆ ดังนี้

วิจิตร ภาณุพงศ์ (2522: 16-17) เรียกประโยคความซ้อนว่าประโยคซับซ้อน หมายถึง ประโยคที่ประกอบด้วยอนุพจน์ต่างชนิดกัน 2 อนุพจน์ขึ้นไป ประโยคซับซ้อนอาจจะมีโครงสร้างอย่างเดียวกับประโยคสามัญ หรืออาจจะมีโครงสร้างเป็นแบบที่แตกต่างออกไป 3 แบบ คือ หน่วยทวิกรรม + หน่วยกรรมรอง + หน่วยกรรมตรง, หน่วยประธาน + หน่วยทวิกรรม + หน่วยกรรมรอง + หน่วยกรรมตรง และ หน่วยกรรมตรง + หน่วยกรรมรอง + หน่วยประธาน + หน่วยทวิกรรม

ตัวอย่าง ที่ประกอบด้วยอนุพจน์ต่างกัน 2 อนุพจน์
ฉันชอบเด็ก ที่มาหาคุณเมื่อตะกี๋
(อนุพจน์หลัก กับ อนุพจน์คุณศัพท์)
เขาบอกฉันว่าเขาจะไปงานคืนนี้
(อนุพจน์หลัก กับ อนุพจน์นาม)

ตัวอย่าง ที่ประกอบด้วยอนุพจน์ต่างกัน 3 อนุพจน์
การที่เธอไม่พูดกับฉัน แสดงว่าเธอยังโกรธฉันอยู่
อนุพจน์นาม อนุพจน์หลัก กับ อนุพจน์นาม

ตัวอย่าง ที่มีโครงสร้างเป็นแบบที่ต่างออกไป 3 แบบดังกล่าวข้างต้น

ช่วยบอก แดง ด้วย ว่าฉันจะไปงานคืนนี้
หน่วยทวิกรรม หน่วยกรรมรอง (หน่วยทวิกรรม) หน่วยกรรมตรง

ฉัน ถาม เขา แล้ว ว่าเขาจะมาอีกไหม
หน่วยประธาน หน่วยทวิกรรม หน่วยกรรมรอง (หน่วยทวิกรรม) หน่วยกรรมตรง

หนังสือพวกนี้ ใครสนใจภาษาอังกฤษจริงๆ ครู จะให้
หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หน่วยประธาน หน่วยทวิกรรม

นาวรรณ พันธุเมธา (2527: 138) กล่าวถึงประโยคความซ้อนว่า มีหน่วยกริยา 1 หน่วย หน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ประโยคความซ้อนต่างกับประโยคความเดียวตรงที่หน่วยขยายของหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคความซ้อนไม่ใช่คำแต่เป็นประโยค กล่าวคือ ประโยคความซ้อนเกิดจากการนำประโยคมาขยายหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคความเดียว

ประโยคที่ใช้ขยายคำนามถือเป็นส่วนประกอบของหน่วยนาม ส่วนประโยคที่ใช้ขยายคำกริยาถือเป็นส่วนประกอบของหน่วยกริยา เราแยกประโยคความซ้อนได้เป็น 3 ชนิดตามประโยคขยาย ดังนี้

1. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม จะมีคำเชื่อม ที่ ซึ่ง อัน นำหน้า ประโยคขยายนี้มักเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ เพราะในบางกรณี หน่วยหลักของหน่วยนามถูกละไป จะเหลือแต่ประโยคขยายที่มีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน อยู่ต้นประโยค เช่น

นุชบอกน้อยเรื่องที่จะไปภูเก็ต (ประโยคนี้นี้ละประธานในประโยคขยายคือ นุช)
เขาอยู่ในบ้านที่สวยที่สุด (ประโยคนี้นี้ละประธานในประโยคขยายคือ บ้าน)

2. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา อาจมีคำเชื่อม ว่า หรือ ที่ นำหน้า ประโยคขยายไม่จำเป็นต้องอยู่ชิดกริยาที่เป็นหน่วยหลัก อาจอยู่ท้ายประโยค มีคำอื่นคั่นระหว่างหน่วยหลักและประโยคขยายก็ได้ คำเชื่อม ว่า มักจะใช้เมื่อคำกริยาที่เป็นหน่วยหลักเป็นคำกริยาที่ต้องการประโยคมาช่วยเสริมความหมายให้สมบูรณ์ เช่น

ฉันหวังว่าคุณจะมา (ประโยคนี้นี้มีประโยคหลัก คือ ฉันหวัง โดยมีประโยคขยายว่า คุณจะมา ขยายกริยาหลักคือ หวัง)

หัวหน้าสั่งพวกเราว่ายามาสาย (ประโยคนี้นี้มีประโยคหลัก คือ หัวหน้าสั่งพวกเรา โดยมีประโยคขยายว่ายามาสาย ขยายกริยาหลัก คือ สั่ง)

ประโยคขยายในหน่วยกริยาไม่ว่าจะขึ้นต้นด้วย ที่ หรือ ว่า ไม่จำเป็นต้องอยู่ชิดกับหน่วยหลัก เช่น

ฉันรู้นะอ้อยว่าเธอคิดอะไร
เธอโกรธฉันหรือเปล่าที่ฉันผิคนัด

อึ้ง ถ้า ที่ กับ ว่า ใช้ซ้อนกันเป็น ที่ว่า มักใช้นำหน้าประโยคขยายในหน่วยนาม เช่น

เรื่องที่ว่าเขาดายนะไม่จริงเลย (ขยายหน่วยนาม เรื่อง)
เขาไม่เชื่อคำกล่าวที่ว่าลูกไม่ยอมหล่นไม่ไกลต้น (ขยายหน่วยนาม คำกล่าว)

3. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา หมายถึง ทั้งหน่วยนามและหน่วยกริยาในประโยคความซ้อนอาจมีประโยคขยาย และหน่วยนามและหน่วยกริยาในประโยคขยายเองก็อาจมีประโยคขยายด้วย ทำให้ประโยคซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก เช่น

ชายที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงนี้ได้แต่งงานกับหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งได้รับการศึกษาปานกลาง
(มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประธานและกรรมรอง)
สภาพคนแก่ที่นั่งอยู่ตามขั้นบันได อันใหญ่โตของโบราณสถานแห่งนี้เหมือนเศษผ้า
จะมุกจะมอมที่วางกองอยู่เป็นหย่อมๆ
(มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประธานและกรรมรอง และมีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นกรรมรองของประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประธานอีกทีหนึ่ง)

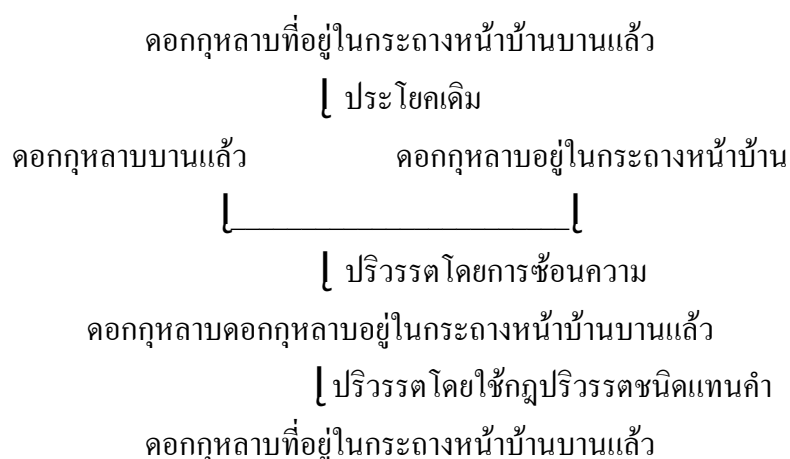
เปรมจิต ชนะวงศ์ (2538: 257) อธิบายว่า โครงสร้างของประโยคความซ้อนและประโยคความเดียวมีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ มีหน่วยกริยา 1 หน่วย หน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่า ในประโยคความซ้อนแต่ละประโยคจะประกอบด้วย ประโยคหลัก และประโยคย่อย เช่น

ดอกไม้ที่อยู่ในแจกันเหี่ยวหมดแล้ว
 ประโยคหลักคือ ดอกไม้เหี่ยวหมดแล้ว
 ประโยคย่อยคือ ที่อยู่ในแจกัน (ขยายประธาน)

ฉันชอบนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์
 ประโยคหลักคือ ฉันชอบนักเรียน
 ประโยคย่อยคือ ที่มีความคิดสร้างสรรค์ (ขยายกรรม)

ต๋อยเดินเร็วจนเพื่อนๆ เดินตามไม่ทัน
 ประโยคหลักคือ ต๋อยเดินเร็ว
 ประโยคย่อยคือ จนเพื่อนๆ เดินตามไม่ทัน (ขยายกริยา)

สำหรับความแตกต่างระหว่างประโยคความเดียวกับประโยคความซ้อน คือ ประโยคความซ้อนมีหน่วยขยายเป็นประโยค ส่วนประโยคความเดียวมีหน่วยขยายเป็นกรรมหรือกลุ่มคำ ดังนั้น ประโยคความซ้อนจึงเกิดจากการนำประโยคมาขยายหน่วยนาม หรือหน่วยกริยาในประโยคความเดียว โดยใช้ประพันธสรรพนาม “ที่ ซึ่ง อัน” เป็นประธานแทนคำนาม แล้วปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปประโยคใหม่ให้เหมาะสมตามลักษณะการใช้ภาษาด้วยขบวนการปริวรรต โดยใช้กฎปริวรรตชนิดแทนคำ คือใช้คำหนึ่งแทนคำหนึ่ง ดังนั้น หากพิจารณาลำดับขั้นตอนการปริวรรตประโยคจะเป็น ดังนี้

จากลักษณะของประโยคความซ้อนที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ประโยคความซ้อนเกิดจากการนำประโยคความเดียวหนึ่งไปซ้อนอยู่ในประโยคความเดียวอีกหนึ่งประโยค เพื่อช่วยขยายความให้ชัดเจน โดยมีประพันธสรรพนามเป็นหน่วยเชื่อม ซึ่งสามารถเขียนเป็นโครงสร้างประโยคได้ดังนี้

1. ประธาน {ประโยคย่อยขยายประธาน [ประธาน + กริยา + (กรรม)]} + กริยา + (กรรม)
2. ประธาน + กริยา + กรรม {ประโยคย่อยขยายกรรม [ประธาน + กริยา + (กรรม)]}
3. ประธาน + กริยา {ประโยคย่อยขยายกริยา [ประธาน + กริยา + (กรรม)]} + (กรรม)

จากโครงสร้างดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า ประโยคความซ้อนหนึ่งๆ ประกอบด้วย ประโยคหลักและประโยคย่อย โดยประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายหน่วยนามหรือหน่วยกริยา ประโยคย่อยที่ขยายนามจะเป็นส่วนประกอบของหน่วยนาม คือ อาจเป็นบทประธานหรือบทกรรม และมีประโยคย่อยที่ขยายกริยาจะเป็นส่วนประกอบของหน่วยกริยา ส่วนประโยคหลักมีโครงสร้างเป็นประโยคความเดียวเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นประโยคความซ้อนลักษณะใด และประโยคย่อยก็มีโครงสร้างเป็นประโยคความเดียวเช่นกัน ลักษณะที่ทำให้ประโยคความซ้อนต่างกัน คือ ประโยคย่อยซึ่งทำหน้าที่ต่างๆ กัน

นอกจากนี้ยังมีประโยคความซ้อนอีกลักษณะหนึ่งคือ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานหรือหน่วยกรรม ซึ่งจะมีโครงสร้างเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

4. {ประธานเป็นประโยค [ประธาน + กริยา + (กรรม)]} + กริยา + (กรรม)
5. ประธาน + กริยา + {กรรมเป็นประโยค [ประธาน + กริยา + (กรรม)]}

การจำแนกประโยคความซ้อนจะจำแนกตามหน้าที่ของประโยคย่อย เนื่องจากประโยคหลักจะมีลักษณะเหมือนกัน โดยจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นหน่วยนาม คือ ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานหรือหน่วยกรรมของประโยค ดังนี้

ข่าวจี้เครื่องบินเป็นความจริง (ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน)

ฉันเห็นเด็กกำลังขโมยชมพู (ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม)

จากลักษณะโครงสร้างตัวอย่างประโยคจะเห็นได้ว่า ประโยคความซ้อนในลักษณะนี้ ไม่มีหน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักและประโยคย่อย เพราะประโยคย่อยไม่ได้ทำหน้าที่ขยาย ดังนั้น เมื่อพิจารณาประโยคหลักและประโยคย่อยแล้วทั้งประโยคถือเป็นประโยคหลักและประโยคย่อย คือ ส่วนของประโยคที่เป็นหน่วยประธานหรือหน่วยกรรม

2. ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยขยายหน่วยนาม กล่าวคือ ประโยคย่อยจะมีหน้าที่ขยายนามที่เป็นหน่วยประธานหรือหน่วยกรรมของประโยค โดยมีประพันธสรรพนาม “ที่ ซึ่ง อัน ดัง ผู้ที่ ผู้ซึ่ง...” เป็นหน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักและประโยคย่อย และในขณะเดียวกัน ประพันธสรรพนามดังกล่าวนี้จะทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคย่อยด้วย เช่น

หมวกที่น้องสวมอยู่สวยมาก

(ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายนามที่เป็นประธานของประโยคหลัก)

ปูกมีสวนดอกไม้ซึ่งสวยที่สุด

(ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายนามที่เป็นกรรมของประโยคหลัก)

3. ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยขยายหน่วยกริยา กล่าวคือ ประโยคย่อยจะทำหน้าที่ขยายกริยาของประโยค โดยมีประพันธวิเศษณ์ “ที่ ซึ่ง อัน ดัง...” หรือสันธาน “จน เมื่อ เพราะ ราวกับ ระหว่างที่ เนื่องจาก...” เป็นหน่วยเชื่อม เช่น

ลูกเสียใจที่เขาไม่เลือกลูก (ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายกริยา)

เรายินดีด้วยที่เธอได้รับรางวัล (ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายกริยา)

ในส่วน of ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยขยายหน่วยกริยานี้ อาจมีคำเชื่อม “ว่า” นำหน้า และคำเชื่อม “ว่า” นี้ มักจะใช้เมื่อคำกริยาที่เป็นหน่วยหลักเป็นกริยาที่ต้องการประ โยค มาช่วยเสริมความหมายให้สมบูรณ์ เช่น

ฉันกลัวว่าเขาจะไม่มา (ขยายกริยากลัว โดยมี “ว่า” เป็นหน่วยเชื่อม)

ด้อมพุดว่าเธอสวยมาก (ขยายกริยาพุด โดยมี “ว่า” เป็นหน่วยเชื่อม)

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2543: 262) เรียกประโยคความซ้อนว่าสังกรประโยค แปลว่า ประโยคตกแต่ง ประโยคปรุง ซึ่งหมายความว่า เอกรรณประโยคที่ใช้เอกรรณประโยคด้วยกัน ทำหน้าที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกรรณประโยคหน้า ซ้อนขึ้นอีกชั้นหนึ่ง กล่าวคือ สังกรประโยคจะต้องมีประโยคใหญ่อยู่ประโยคหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า มุขยประโยค และจะต้องมีประโยคน้อยแทรกเข้ามาเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคใหญ่นั้นอย่างน้อยหนึ่งประโยค ซึ่งเรียกว่า อนุประโยค เช่นตัวอย่าง นายมีซึ่งเป็นเสมียนตายเมื่อฝนตก ดังนี้ ประโยคเดิมคือ นายมีตาย นั้น เรียกว่า มุขยประโยค และประโยคเล็กที่แทรกเข้ามา ได้แก่ ซึ่งเป็นเสมียน ก็ดี เมื่อฝนตก ก็ดี รวมเรียกว่า อนุประโยค

กำชัย ทองหล่อ (2547: 381) เรียกประโยคความซ้อนว่า สังกรประโยค เช่นเดียวกับ พระยาอุปกิตศิลปสาร และอธิบายถึงสังกรประโยคว่า คือ ประโยคใหญ่ที่มีประโยคเล็กตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปรวมกัน แต่มีประโยคหัวหน้าหรือประโยคหลักที่มีใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว นอกนั้นเป็นประโยคเล็กที่ทำหน้าที่แต่งหรือประกอบประโยคหลัก

ตามปรกติประโยคเล็กที่นำมารวมกันเป็นสังกรประโยคนั้น ใช้ประพันธสรรพนาม, ประพันธวิเศษณ์ หรือบุพบทเป็นบทเชื่อม เช่น

1. ใช้ประพันธสรรพนามเป็นบทเชื่อม เช่น

- เด็ก ที่ ร้องเพลงคนนั้นเป็นนักเรียนชั้นประถม
- ฉันเห็นสุนัข ที่ คาบเนื้อ
- เขาเป็นเด็ก ที่ เรียนเก่งมาก
- ของ ซึ่ง วางอยู่บนโต๊ะคือไม้บรรทัด

2. ใช้ประพันธวิเศษณ์เป็นบทเชื่อม เช่น

- เขาเป็นคนดี ที่ โลกไม่ลืมเขา
- ฉันต้องการหีบใหญ่ ซึ่ง ฉันเก็บมันเอาไว้ในห้อง
- คนสวย ที่ เธอพูดถึงเขา มาแล้ว

3. ใช้รูปพบทเป็นบทเชื่อม เช่น

- สุนัขตาย เพราะ มันถูกรถยนต์ทับ
- เขามาหาฉัน เมื่อ ฉันมีธุระ
- เขามาที่นี่ เพื่อ เขาจะได้พบฉัน

อนุประโยค

จินดา เสงสมบุญ (2542:187) เรียกหน่วยของประโยค และ/หรือ ประโยคย่อยว่า อนุพาคย์ อธิบายว่าอนุพาคย์เป็นประโยคย่อยที่มีโครงสร้างแบบประโยคสามัญ แต่มีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของประโยคซับซ้อนและประโยคผสม บางทีเรียกประโยคลดฐานะ แบ่งออกเป็น 4 ชนิดได้แก่

1. อนุพาคย์นาม หมายถึง อนุพาคย์ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หรือส่วนหนึ่งของหน่วยนามเดี่ยวได้ เช่น

ใครวิ่งชนะ จะได้รางวัล (ประธาน)

ฉันจะไปฟัง เขาวิจารณ์หนังสือ (กรรมตรง)

ครูจะแจกรางวัล นักเรียนเรียนดี (กรรมรอง)

หมวกใบใหญ่ของใคร ที่ในตู้กระจก (นามเดี่ยว)

2. อนุพาคย์คุณศัพท์ หมายถึง อนุพาคย์ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหลักในนามวลี ซึ่งนามวลีนั้นอาจจะทำหน้าที่เป็น หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หรือหน่วยนามเดี่ยวก็ได้ เช่น

เด็กที่กำลังเล่นอยู่ น่ารักมาก (ขยายหน่วยประธาน)

ฉันชอบบ้านที่มีสวนดอกไม้ (ขยายหน่วยกรรมตรง)

ครูกำลังแจกรางวัลนักเรียนที่เรียนดี (ขยายหน่วยกรรมรอง)

เสื้อที่อยู่ใต้นะ ของเธอ (ขยายหน่วยนามเดี่ยว)

3. อนุพากย์วิเศษณ์ หมายถึง อนุพากย์ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายของหน่วยแก่นในกริยาลี และกริยาลีนั้น อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยกรรม หรือหน่วยทวิกรรมก็ได้ เช่น

เขาออกไปตอนที่คุณกำลังแต่งตัว (ขยายหน่วยกรรม)

แดงต้องไปโรงพยาบาลเพราะเขาไม่สบายมาก (ขยายหน่วยกรรม)

คุณพ่อให้หนังสือเล่มนี้ฉันตั้งแต่ฉันยังเด็ก (ขยายหน่วยทวิกรรม)

4. อนุพากย์หลัก ได้แก่ อนุพากย์ที่อาจทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 อย่าง คือ

4.1 เป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่เป็นหน้าที่ของคำกริยา เช่น
ดูใจที่คุณมาวันนี้ (กรรมกริยา)

4.2 เป็นส่วนของประโยคที่ทำหน้าที่เป็นหน้าที่ของคำกริยา ชนิดหน่วยกรรม เช่น
ที่เธอแสดงกริยาเช่นนี้ไม่ดีนะ (ประธาน กรรมกริยา)

4.3 เป็นส่วนของประโยคมากกว่า 1 ชนิด เช่น
ฉัน ไม่ชอบ ขับรถเร็วมาก (ประธาน กรรมกริยา กรรมตรง)

4.4 เป็นทั้งส่วนประกอบของประโยค และส่วนหนึ่งของส่วนของประโยคในเวลาเดียวกัน เช่น

เด็กที่กำลังเล่นตุ๊กตาน่ารักมาก (ประธาน กรรมกริยา)

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2543: 262) เรียกประโยคความซ้อนว่า สังกรประโยค หมายถึง เอกรรดประโยคที่ใช้เอกรรดประโยคด้วยกันทำหน้าที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกรรดประโยค หน้า ซ้อนขึ้นอีกชั้นหนึ่ง สังกรประโยคประกอบด้วยมุขประโยค คือ ประโยคหลัก และ อนุประโยค คือ ประโยคย่อยที่แทรกเข้ามาเป็นส่วนประกอบของประโยคหลัก อนุประโยคนี้นำแบ่งตามหน้าที่ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. นามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ใช้แทนนามหรือสรรพนามที่ใช้แทนนามในประโยคใช้เป็นบทประธาน บทกรรม และบทวิภक्तिการขยายนามด้วยกันอีกต่อหนึ่ง เช่น

“เหย้าเข้าบ้าน เป็นนางร้าย” เป็นนามานุประโยคแทนบทประธาน

“ฉันไม่ชอบ เธอทำเช่นนี้” เป็นนามานุประโยคแทนบทกรรม

“ข่าว ว่าตามีตาย ไม่จริง” เป็นนามานุประโยคแทนบทวิภัตติการก (ตามีตาย ทำหน้าที่นามวิภัตติการกของคำ ข่าว)

2. คุณานุประโยค คือ อนุประโยคซึ่งทำหน้าที่แทนบทวิเศษณ์สำหรับประกอบนามหรือสรรพนามที่มีอยู่ในमुख्यประโยคอีกทีหนึ่ง ประโยคชนิดนี้มีประพันธสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน เป็นบทเชื่อม คู่กันกับวิเศษณานุประโยคที่มีประพันธวิเศษณ์เป็นบทเชื่อม เช่น

“คนที่เกียจคร้าน ย่อมลำบาก”

“ฉันไม่ชอบคนซึ่งเกียจคร้าน”

คุณานุประโยคมักจะมีประพันธสรรพนามเป็นบทเชื่อม และบทเชื่อมของคุณานุประโยคจะต้องอยู่ติดกับคำนามหรือสรรพนามเสมอ

3. วิเศษณานุประโยค คือ อนุประโยคซึ่งทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์สำหรับประกอบกริยาหรือคำวิเศษณ์ด้วยกัน อันเป็นส่วนหนึ่งของमुख्यประโยค เช่น

“ฉันมาเมื่อเธอหลับ” เมื่อเธอหลับ แต่งกริยา มา

“เขาพูดเร็วจนฉันฟังไม่ทัน” จนฉันฟังไม่ทัน แต่งวิเศษณ์ เร็ว

บทเชื่อมของวิเศษณานุประโยคนี้ ก็คือคำ เมื่อ จน เพราะ ทาง ตาม ฯลฯ ซึ่งเมื่อนำหน้านามนับว่าเป็นบุพพบทแต่เมื่อได้เชื่อมวิเศษณานุประโยคก็กลายเป็นประพันธวิเศษณ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นบทเชื่อมเช่นเดียวกับประพันธสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน ซึ่งเชื่อมคุณานุประโยค

ประทีอง ทินรัตน์ (2543: 30) ให้ความหมายของอนุประโยคว่า “อนุประโยค คือ กลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยประธานและกริยาที่แน่นอน อนุประโยคอาจจะเป็นประโยคอิสระหรือเป็นส่วนประกอบของประโยคสำคัญก็ได้ และในฐานะส่วนประกอบของประโยค อนุประโยคแบ่งเป็น 3 ชนิด ตามหน้าที่ คือ นามานุประโยค วิเศษณานุประโยค และกริยวิเศษณานุประโยค”

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงวิธีการเปลี่ยนประโยคแต่ละชนิดไว้ดังต่อไปนี้

1. นามานุประโยค (Noun Clause) คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่อย่างคำนาม อาจจะเป็น ประธาน กรรม ส่วนที่ทำให้ประโยคสมบูรณ์ ส่วนสำหรับซ้อนคำอื่น หรือกรรมของบุพบทก็ได้ อาจจะไม่ตรงตัวก็ได้ เช่น

When she will come is not certain.

เธอจะมาเมื่อไรยังไม่แน่ หรือ

เมื่อไรเธอจะมายังไม่แน่

Nobody knows who he is.

ไม่มีใครรู้ว่าเขาเป็นใคร

ถ้ามีคำว่า what, that, where, why นำหน้า clause มักจะแปลว่า เรื่องที่ สิ่งที่ การที่ ว่า ที่ว่า ที่ที่ เหตุที่ เช่น

What he did frightens her.

สิ่งที่เขานั้นทำให้เธอตกใจ

That you blamed her is very strange.

การที่คุณตำหนิเธอนั้นเป็นเรื่องแปลกมาก

That is where he lives.

นั่นคือที่ที่เขาอยู่

2. วิเศษยานุประโยค (Adjective Clause) เป็นอนุประโยคที่ขยายคำนาม หรือสรรพนาม อนุประโยคชนิดนี้จะอยู่หลังคำที่ตนทำหน้าที่ขยาย โดยมีคำเชื่อมคือ who whom which that when where why หรืออาจจะไม่มีคำเชื่อม โดยละไว้เพราะเป็นที่เข้าใจกัน เมื่อแปลเป็นภาษาไทยอาจจะมีคำว่า ผู้ ซึ่ง ที่ ซึ่ง อัน นำหน้านุประโยคนั้น เช่น

The man who saved the boy from drowning must be rewarded.

ผู้ชายที่ช่วยชีวิตเด็กไม่ให้จมน้ำตายนั้นต้องได้รับรางวัล

The woman to whom you talked yesterday is your friend's mother.

สตรีที่คุณพูดคุยด้วยเมื่อวานนี้คือ มารดาของเพื่อนคุณ

3. กริยาวิเศษณานุประโยค (Adverb Clause of Time) เป็นอนุประโยคที่ขยายกริยาคุณศัพท์ และกริยาวิเศษณ์ กริยาวิเศษณานุประโยคในภาษาอังกฤษสามารถแบ่งตามลักษณะการใช้เป็น 9 ชนิด และมีวิธีแปลที่น่าสังเกตดังต่อไปนี้

3.1 อนุประโยคบอกกาล (Adverb Clause of Time) คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่แสดงเวลา โดยทั่วไปมักจะมีคำเชื่อมต่อไปนี้ คือ as, when, whenever, while, till, until, before, after, as soon as อยู่หน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักจะใช้คำต่อไปนี้วางไว้หน้า อนุประโยค คือ ขณะที่ เมื่อ เมื่อไรก็ตามที่ จนกระทั่ง จนกว่า ก่อนที่จะ ภายหลัง หลังจาก ที่ ทันทีที่ ตัวอย่างเช่น

We met her when we were going home.

เราพบเธอเมื่อเรากลับบ้าน

She telephoned me while I was sleeping.

เธอโทรศัพท์ถึงผมขณะที่ผมกำลังนอนหลับอยู่

3.2 อนุประโยคบอกสถานที่ (Adverb Clause of Place) เป็นอนุประโยคที่แสดงสถานที่ มักจะมีคำว่า where หรือ wherever อยู่หน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักมีคำว่า ที่ หรือ ที่ซึ่ง อยู่หน้าอนุประโยค เช่น

He went where the climate was very cold.

เขาไปยังที่ที่อากาศเย็นมาก

Wherever there is coal, you will find iron.

ที่ที่มีถ่านหินคุณจะได้พบแร่เหล็กด้วย หรือคุณจะพบแร่เหล็กตรงที่ที่มีถ่านหิน

3.3 อนุประโยคแสดงอาการ (Adverb Clause of Manner) คือ อนุประโยคที่ขยายกริยาในภาษาอังกฤษมักจะมีคำว่า as, as if, as though นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักจะมีคำว่า ตามที่ ราวกับว่า เป็นต้น นำหน้าอนุประโยค เช่น

She acted as if she were the Head of the Department.

เธอแสดงตัวราวกับว่าเธอคือหัวหน้าภาควิชา

He did that work as he was told.

เขาทำงานนั้นตามที่มีผู้บอกให้ทำ

3.4 อนุประโยคแสดงอุปมา (Adverb Clause of Comparison) เป็นอนุประโยคขยายกริยาแสดงความเปรียบเทียบ มักจะมีคำว่า as...as, so...as หรือ -er...than เป็นตัวเชื่อม เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักจะมีคำว่า เท่าที่ หรือ กว่าที่ เป็นต้น นำหน้าอนุประโยค เช่น

We will do that work as quickly as we can.

เราจะทำงานนั้นอย่างรวดเร็วเท่าที่เราจะทำได้

My elder sister is more diligent than I am.

พี่สาวของผมขยันมากกว่าผม

3.5 อนุประโยคแสดงเหตุผล (Adverb Clause of Cause or Reason) คือ อนุประโยคที่แสดงเหตุหรือเหตุผล มักมีคำว่า as, because, since หรือ for นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักมีคำว่า เพราะว่า หรือ เนื่องจากว่า นำหน้าอนุประโยค เช่น

I didn't buy anything as I had no money.

ผมไม่ได้ซื้ออะไรเนื่องจากผมไม่มีเงิน

He is poor because he is lazy.

เขาจนเพราะว่าเกียจคร้าน

3.6 อนุประโยคบอกความประสงค์ (Adverb Clause of Purpose) เป็นอนุประโยคขยายกริยาแสดงความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ ในภาษาอังกฤษมักจะมีคำเชื่อม คือ in order that, so that, lest (so that... not) นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยก็จะมีคำเชื่อม คือ เพื่อว่า เพื่อที่จะ หรือ เพื่อให้ นำหน้าอนุประโยค เช่น

You should go home in order that you can feed your pets.

คุณควรกลับบ้านเพื่อที่จะได้ให้อาหารแก่สัตว์เลี้ยง

She works overtime so that she can get more money.

เธอทำงานล่วงเวลาเพื่อว่าจะได้เงินเพิ่มขึ้น

3.7 **อนุประโยคแสดงผลลัพธ์ (Adverb Clause of Result)** เป็นอนุประโยคขยายกริยาคุณศัพท์ หรือกริยาวิเศษณ์ เพื่อแสดงผลของคำที่ขยายนั้นๆ ในภาษาอังกฤษมีคำเชื่อม คือ so... that, such... that นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักจะมีคำเชื่อมว่า มากจนกระทั่ง นำหน้าอนุประโยค เช่น

She worked so hard that she fell ill.

เธอทำงานหนักมากจนกระทั่งล้มป่วย

He was so glad that he forgot to have dinner.

เขาดีใจมากจนลืมรับประทานอาหารมื้อเย็น

3.8 **อนุประโยคแสดงเงื่อนไข (Adverb Clause of Condition)** เป็นอนุประโยคทำหน้าที่ขยายกริยาแสดงเงื่อนไขเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในภาษาอังกฤษมีคำเชื่อม คือ if, unless, provided that, as long as, on condition that นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทยมักจะมีคำว่า ถ้า นอกเสียจากว่า ตามเงื่อนไขที่นำหน้าอนุประโยค เช่น

If he comes, I shall see him.

ถ้าเขามาผมก็จะเห็นเขา

Were he a bird, he would fly away.

ถ้าเขาเป็นนกก็คงบินหนีไป

3.9 **อนุประโยคแสดงการยอมรับ (Adverb Clause of Concession)** เป็นอนุประโยคขยายกริยาหรือคุณศัพท์ เพื่อแสดงการยอมรับตามสภาพความเป็นจริง มีคำเชื่อม คือ though, although, however, whatever นำหน้า clause เมื่อแปลเป็นภาษาไทย มักมีคำว่า แม้ว่า... แต่... ก็ เพียงใดก็ตาม สิ่งใดก็ตาม นำหน้าอนุประโยค เช่น

Although he is rich, he is unhappy.

แม้ว่าเขาจะร่ำรวยแต่ก็ไม่มีความสุข

However much he tried, he always failed.

ถึงเขาจะพยายามมากสักเท่าใดก็ตาม เขาก็ยังล้มเหลว

วิทยา นาทอง (2542: 107) กล่าวถึงส่วนขยายที่เป็นอนุประโยคไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. อนุประโยคขยายนาม (Dependent clause modifier) อนุประโยคไม่ใช่วลี เพราะมีทั้งส่วนที่เป็นภาคประธาน (subject) และภาคแสดง (predicate) แต่ก็ไม่ใช่ประโยค เพราะปกติจะมีคำเชื่อม (subordinators) เช่น who, which, that หรือบางกรณีอาจเป็น when หรือ why นำหน้าและเชื่อมอนุประโยคนั้นเข้ากับประโยคสำคัญ เช่น

The man whom I met yesterday is dead.

คนที่ผมพบเมื่อวานนี้ตายเสียแล้ว

I don't like the novel that I read.

ผมไม่ชอบนวนิยายที่ผมอ่าน

2. อนุประโยคขยายกริยา (Adverbial clause) ซึ่งประกอบด้วย คำเชื่อม (Subordinating conjunction) ซึ่งจะต้องนำไปเชื่อมต่อกับอนุประโยคสำคัญ (main clause) จึงจะได้ความหมายสมบูรณ์ทั้งประโยค เช่น

He had left when I arrived home.

เขาไปแล้วเมื่อผมมาถึงบ้าน

She went out while I was sleeping.

เธอออกไปขณะที่ผมนอนหลับ

กำชัย ทองหล่อ (2547: 381) อธิบายว่า สังกรประโยคประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ชนิด คือ

1. मुखยประโยค คือประโยคหัวหน้าหรือประโยคหลัก นับเป็นประโยคสำคัญซึ่งจะขาดไม่ได้ และมีได้เพียงประโยคเดียวต่อหนึ่งสังกรประโยคเท่านั้น ดังตัวอย่างที่พิมพ์เส้นหนาไว้ต่อไปนี้

- คน ที่ปรารถนาความสุข จะต้องมึลัทธิธรรมในใจ
- เขามีหนังสือ ซึ่งฉันไม่มี
- คนเกียจคร้าน ที่ร้องไห้อยู่ในห้อง สอปลั้ดก

2. อนุประโยค คือ ประโยคเล็กที่ทำหน้าที่แต่งมุขยประโยคให้มีความดีขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

2.1 นามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่คล้ายกับนาม อาจเป็นบทประธาน บทกรรม หรือบทขยายก็ได้ เช่น

เป็นบทประธาน: 1. เขาพูดเช่นนี้ เป็นการส่อนิสัยชั่ว
2. คนเดินริมถนน มองดูตำรวจ

เป็นบทกรรม: 1. ฉันเห็น เด็กเรียนหนังสือ
2. เขาพูด ว่า ต้นเงาะงอกขึ้นในกระถาง
3. เขาทำ ให้ ฉันกลัวผี

เป็นบทขยาย: 1. อาหาร สำหรับ นักเรียนเล่นละคร มีอยู่ในห้อง
2. การเงิน ของ พ่อค้าขายของชำ ฝืดเคืองมาก

สังกรประโยคตามตัวอย่างข้างบนนี้ ให้ถือว่าคำ ว่า, ให้, สำหรับ, ของ เป็นบทเชื่อมประโยคที่ตามมาข้างหลังเป็น นามานุประโยค ทั้งนี้ หมายความว่า สกรรมกริยาที่อยู่ข้างหน้า คำ ว่า หรือ ให้ นั้น ไม่มีกรรมรับ แต่ถ้ามีกรรมรับ ได้ความบริบูรณ์ตามระเบียบแล้ว ประโยคที่อยู่ข้างหลังคำ ว่า หรือ ให้ ต้องเป็น วิเศษยานุประโยค

2.2 คุณานุประโยค คืออนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบนามหรือสรรพนามเช่นเดียวกับคำวิเศษณ์ และใช้ประพันธสรรพนามเป็นบทเชื่อม เช่น

- แมว ที่จับจิ้งจก มีนัยน์ตาสีน้ำเงิน
- ฉันรักคนไทย ที่รักชาติไทย

- ฉันชอบปากกา ซึ่งวางอยู่บนโต๊ะ
- ท่าน ที่ร้องเพลง โปรดรับรางวัล

อนุประโยคที่พิมพ์ตัวดำหนานั้น ทำหน้าที่ประกอบนามและสรรพนาม เช่นเดียวกับคำวิเศษณ์ แต่เพราะเหตุที่เป็นประโยคจึงได้ชื่อว่า **คุณานุประโยค**

2.3 วิเศษณานุประโยค คือ อนุประโยคซึ่งทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ และใช้ประพจน์วิเศษณ์ หรือ คำบุพบทซึ่งทำหน้าที่อย่างประพจน์วิเศษณ์ เป็นบทเชื่อม เช่น คำ **ที่**, **ซึ่ง**, **อัน**, **เมื่อ**, **จน**, **ตาม**, **เพราะ** เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- คนอ้วน **ที่** นั่งอยู่บนเก้าอี้ มีปากกาสองด้าม
- ถึงใหญ่ **ซึ่ง** อยู่ในบ่อน้ำ มีสนิม
- คำหยาบ **อัน** ไร้สาระ เป็นสมบัติของคนชั่ว
- เขาพูดกับฉัน **เมื่อ** ฉันพบเขา
- เขาอ่อนเพลีย **จน** เขาต้องพักผ่อน
- เขาพูด **ตาม** ฉันบอก
- เขามีความรู้ **เพราะ** เขาอ่านหนังสือมาก

หมายเหตุ: วิเศษณานุประโยคต่างกับคุณานุประโยค คือคุณานุประโยคทำหน้าที่ประกอบนามหรือสรรพนาม และคำประพจน์สรรพนามซึ่งเป็นบทเชื่อม ต้องเรียงติดต่อกับนามหรือสรรพนาม ส่วนวิเศษณานุประโยคทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ และคำประพจน์วิเศษณ์ซึ่งเป็นบทเชื่อมต้องเรียงไว้ข้างหลังคำกริยาหรือคำวิเศษณ์

จากคำอธิบายข้างต้นนี้สรุปได้ว่า ประโยคความซ้อนมีลักษณะโครงสร้างประโยค เช่นเดียวกับประโยคความเดียว แตกต่างกันตรงที่ประโยคความเดียวอาจมีคำหรือกลุ่มคำขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยา ส่วนประโยคความซ้อนจะมีประโยคย่อยขยายในหน่วยนามหรือหน่วยกริยา มักจะมีคำเชื่อม **ที่** **ซึ่ง** **อัน** นำหน้า เรียกส่วนประกอบประโยคนี้อันุประโยค

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโครงสร้างประโยค และมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลวรรณกรรม ได้แก่

นันทวัน ผลฉาย (2532) ศึกษาลักษณะภาษาไทยในงานแปลวิชาการ ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ลักษณะภาษาในต้นฉบับและภาษาในฉบับแปลมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเน้นประโยค แต่ภาษาไทยเป็นภาษาเน้นข้อความ ซึ่งมีอิทธิพลต่อกระบวนการแปล อีกทั้งลักษณะของภาษาทั้งสองต่างก็มีอิทธิพลต่อภาษาไทยที่ใช้ในการแปล ในฐานะเป็นบทแปลภาษาไทย ลักษณะการโยงความที่ปรากฏนั้น มีการละประธานซึ่งปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษ มีการใช้คำอ้างอิงหรือใช้คำสรรพนามที่แตกต่างไปจากภาษาในต้นฉบับ และมีการใช้ประโยคเน้นหัวข้อ แม้ว่าจะไม่ปรากฏในประโยคต้นฉบับ ส่วนในฐานะเป็นบทแปลจากภาษาอังกฤษ ลักษณะภาษาไทยที่ปรากฏก็แตกต่างไปจากลักษณะภาษาไทยทั่วไป คือ มีการใช้คำบุพบทสูงกว่าภาษาไทยทั่วไป ใช้นามวลี “การ” ซ้อน โดยมีคำว่า “ของ” เป็นคำเชื่อมดีกว่าภาษาไทยทั่วไป ทำให้ประโยคมีความยาวมากกว่าภาษาไทยทั่วไป ใช้วิเศษณ์วลีดีกว่าภาษาไทยทั่วไป และใช้ประโยคกรรมในรูปแบบเดียวกันกับประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ

นาตยา บัวลอย (2539) ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรม ในหนังสือเรียนภาษาไทย วิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ภาพพจน์ที่ปรากฏมากที่สุดในวรรณกรรม คือ ภาพพจน์นามนัย รองลงมา คือ ภาพพจน์อุปมา-อุปไมย ภาพพจน์นามนัยปรากฏมากในวรรณกรรมเรื่องสายลมเสียงซอ อันตราณี และ เรามีสีที่เสรีที่จะรัก ภาพพจน์ อุปมา-อุปไมย ปรากฏมากในวรรณกรรมเรื่อง นิราศภูเขาทอง และ รามเกียรติ์

ปาริชาติ ญาณวารี (2544) ศึกษาพฤติกรรมการแปลวรรณกรรมเยาวชน การถ่ายทอดความหมายในระดับคำและระดับประโยค และการใช้สำนวนภาษาของแมกไม้ ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า ทั้งกลวิธีการแปลประเภทที่เน้นการรักษารูปแบบโครงสร้างทางภาษาจากต้นฉบับและกลวิธีแปลที่เน้นให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายนั้น ทำให้เกิดการถ่ายทอดความหมายในระดับคำ คือ ทับศัพท์ ปรับจากคำเป็นวลีหรือข้อความอธิบาย ถ่ายทอดความหมายของคำที่ปรับตามบริบท ถ่ายทอดสำนวน โวหาร โดยคงรูปแบบโครงสร้างของสำนวน โวหาร โดยคงรูปแบบโครงสร้างของสำนวน

โวหารของภาษาเดิมไว้ หรืออธิบายความ และถ่ายทอดความหมายของคำในเชิงขบขัน ส่วนการถ่ายทอดความหมายในระดับประโยคได้แก่ ปรับลำดับวิธีเรียงความในประโยค ปรับรูปแบบการนำเสนอความหมายจากประโยคแสดงความไม่เห็นด้วย ถ่ายทอดความหมายจากประโยคปฏิเสธเชิงซ้อนโดยการคงรูปปฏิเสธเพียงรูปเดียวหรือตีความแล้วแปลตามความหมายที่แท้จริง ถ่ายทอดความหมายของประโยคตามเจตนาผู้พูด และถ่ายทอดความหมายโดยแปลไม่ตรงตามรูปภาษาจากต้นฉบับ ลักษณะการใช้สำนวนภาษาของผู้แปลมีความเหมาะสมกับวรรณกรรมสำหรับเด็ก โดยคำ 5 ประเภทได้แก่ คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำแสดงความรู้สึก และคำซ้อน ทั้งนี้สำนวนภาษาของผู้แปลยังสะท้อนให้เห็นลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์ และอุปนิสัยของตัวละคร พร้อมกับแฝงอารมณ์ขันไว้ด้วย

พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์ (2545) ศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยคในภาษาไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยคในภาษาไทย ในการวิเคราะห์ความหมายของคำกริยาใช้วิธีการวิเคราะห์อรรถลักษณะของ ยูจิน เอ. ไนดา (1975) ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคอาศัยแนวคิดของ วิจินต์ ภาณุพงศ์ (2524) ตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างเป็นหลัก ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยค ใช้แนวคิดเรื่องระบบตัวเลือกตามแนวไวยากรณ์ “ระบบและหน้าที่” ของ ไมเคิล เอ. เค ฮัลลiday (1967) ผลการศึกษพบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยค คือการที่ความหมายของคำกริยาเป็นตัวกำหนดโครงสร้างพื้นฐานที่คำกริยานั้นจะไปปรากฏความหมายดังกล่าวมี 3 ประเด็น คือ 1) ความหมายที่บ่งเกี่ยวกับการกระทำ ได้แก่ ความหมายที่ระบุจำนวนและชนิดของการกระทำ จะกำหนดว่าคำกริยานั้นจะปรากฏได้ในประโยคกรรม ประโยคสกรรม หรือประโยคทวิกรรม 2) ความหมายที่บ่งถึง ‘ความ’ จะกำหนดว่า คำกริยานั้นจะปรากฏได้ในประโยคซับซ้อน ‘ความ’ ที่ความหมายของคำกริยาบ่งถึงมี 2 ชนิด คือ ‘ความ’ มีการจะกำหนดว่าคำกริยาจะปรากฏร่วมกับอนุพากย์นามในประโยคซับซ้อน และ ‘ความ’ เสริมกริยาจะกำหนดว่าคำกริยาจะปรากฏร่วมกับอนุพากย์วิเศษณ์ในประโยคซับซ้อน 3) ความหมายที่บอกหมวด ซึ่งมี 2 กลุ่ม คือ หมวด ‘มีอยู่’, ‘มีขึ้น’ และหมวดอื่นๆ ที่นอกเหนือจาก ‘มีอยู่’, ‘มีขึ้น’ จะกำหนดว่าคำกริยานั้นจะปรากฏได้ในประโยคกรตุและประโยคกริยา หรือปรากฏได้ในประโยคกรตุเท่านั้น เช่น คำกริยา “เกิด” อยู่ในหมวด ‘มีอยู่’, ‘มีขึ้น’ คำกริยานี้จึงปรากฏได้ในประโยคกรตุ

กนิษฐ์ ดินอ (2546) ศึกษาพฤติกรรมการแปลวรรณกรรมฉบับตีพิมพ์สองภาษาเรื่อง “ผจญทุ่งกว้าง” ของ แม้นมาส ชวลิต ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลวิธีที่ แม้นมาส ชวลิต เลือกใช้ในการถ่ายทอดวรรณกรรมฉบับตีพิมพ์สองภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็นสองกลวิธี คือ กลวิธีแปลตรงตามโครงสร้าง และการแปลแบบตีความ วิธีการแปลตรงในระดับคำต่อคำ และโครงสร้างของประโยคในฉบับแปลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ส่วนกลวิธีการแปลแบบตีความ ผู้แปลเปลี่ยนประเภทของการเพิ่ม การละ และการเรียงคำในประโยค ให้เป็นไปตามหลักไวยากรณ์ภาษาไทย เพื่อลดปัญหาอันเกิดจากความแตกต่างของภาษา อีกทั้งยังทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิงในเชิงวรรณศิลป์จากวรรณกรรมฉบับแปลพร้อมกันด้วย

นิตา จำปาทิพย์ (2546) ศึกษาพฤติกรรมการแปลและลีลาการใช้ภาษาที่ อ.สายสุวรรณ์ ใช้ในการแปลนวนิยายเรื่อง แดรกคิวล่า ของ แบรม สโตเกอร์ มาเป็นภาษาไทย ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้แปลใช้กลวิธีหลากหลายรูปแบบในการแปล โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับคำและระดับประโยค โดยกลวิธีในระดับคำได้แก่ 1) การแปลตามรูปคำ 2) การทับศัพท์ 3) การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ 4) การสร้างคำใหม่ 5) การตัดคำ 6) การแปลโดยเทียบเคียงกับสิ่งที่มีในวัฒนธรรมไทย 7) การแปลโดยผลจากภาษาต้นฉบับ 8) การแปลคำมาเป็นสำนวน 9) การไม่แปล ในส่วนของกลวิธีการแปลระดับประโยคผู้แปลใช้กลวิธีต่างๆ คือ 1) การเพิ่มความในประโยค 2) การลดความในประโยค 3) รวบรวมประโยค 4) การสลับการเรียงคำหรือวลีในประโยค 5) การปรับรูปประโยค ปฏิเสธ 6) การจัดย่อหน้าใหม่ ในด้านลีลาการใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเด่นของ อ.สายสุวรรณ์ ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับคำและระดับประโยคเช่นเดียวกัน โดย อ.สายสุวรรณ์ ใช้ลีลาภาษาในระดับคำ ดังนี้ 1) การใช้โบราณศัพท์ 2) การใช้ภาษาปากในบทบรรยาย 3) การใช้คำมีโวหาร 4) การใช้คำมีสัมผัสในประโยค 5) การใช้คำซ้อนสี่พยางค์ 6) การใช้คำซ้ำ 7) การใช้คำวิเศษณ์ 8) การใช้ภาษาร่วมสมัยของผู้แปล ส่วนในด้านการใช้รูปประโยคนั้นลีลาที่เป็นลักษณะเด่นของ อ.สายสุวรรณ์มี 2 ประการ คือ 1) การใช้ประโยคเปรียบเทียบแบบเต็มรูป 2) การใช้รูปประโยคปฏิเสธแบบเน้น

ถนอมนวล โอเจริญ (2548) ศึกษา “การแปลนวนิยายเรื่อง ‘แวร์เนอร์ระทม’ เป็นไทย: กรณีศึกษากระบวนการแปลและปัญหาในการแปลงานร้อยแก้วเยอรมันเป็นไทย” ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า งานวิจัยนี้มุ่งศึกษากระบวนการแปลงานและปัญหาที่เกิดจากการแปลงานร้อยแก้วเยอรมันเป็นไทย โดยเริ่มตั้งแต่การสำรวจลักษณะและวิธีการแปลโดยทั่วไปทั้งในประเทศตะวันตกและในประเทศไทย ในการแปลงาน กระบวนการขั้นต้นได้แก่ กระบวนการเตรียมตัวใน

ขั้นแรกก่อนการแปล ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการแปล ทฤษฎีการวิเคราะห์ตัวบทกับการแปล และหลักวิจารณ์งานแปล รวมทั้งศึกษาศาสตร์แห่งการตีความวรรณคดี แล้วนำทฤษฎีและหลักการตีความมาใช้ในการแก้ปัญหาการทำความเข้าใจตัวบท ซึ่งอาศัยความรู้ทางการตีความ การสืบค้นข้อมูลเสริมทางประวัติวรรณคดีและวรรณคดีศึกษาสำหรับกระบวนการแปลขั้นตอนที่สอง ต่อจากนั้นเป็นกระบวนการแปลขั้นตอนที่สามได้แก่ การถ่ายทอดตัวบท ซึ่งนำเสนอปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างระบบโครงสร้างทางภาษาระหว่างภาษาเยอรมันและไทย อันเริ่มที่ระดับคำ ระดับประโยค รวมทั้งกลวิธีการใช้ลีลาการเขียนประเภทต่างๆ ปัญหาที่สำคัญที่สุดได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้เสริมทางคริสต์ศาสนาและวรรณคดียุโรป กระบวนการแปลขั้นสุดท้ายเป็นการตรวจแก้ต้นฉบับร่างของงานแปล ซึ่งพบปัญหาการใช้ภาษาไทยที่ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างภาษาเยอรมัน และบทสุดท้ายของงานวิจัยเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้เรียนวิชาแปลวรรณกรรมโดยทั่วไปหรือผู้เรียนภาษาและวัฒนธรรมเปรียบเทียบ รวมทั้งผู้สนใจการแปลวรรณกรรมจากภาษาต่างประเทศเป็นไทย

ประภาพร ลิมจิตสมบูรณ์ (2550) ศึกษาประโยคจากหนังสือเรื่องสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ผลการศึกษาสรุปได้ว่า งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาประเภทของประโยค และหน่วยประโยคจากหนังสือเรื่องสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) จากจำนวนทั้งหมด 1,500 หน้า สุ่มศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 หน้า โดยใน 50 หน้าที่ยุ่มตัวอย่างได้ จะสุ่มแบบเจาะจงศึกษาประโยคความเดียว 50 ประโยค ประโยคความรวม 50 ประโยค และประโยคความซ้อน 50 ประโยค ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ของ นววรรณ พันธุเมธา ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และการหาความถี่แบบร้อยละ ผลการศึกษาประโยคจากหนังสือเรื่องสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) มีประโยค 3 ประเภท คือ ประโยคความเดียว โดยพบประโยคความเดียวแบบไม่มีหน่วยเสริมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76, ประโยคความรวม โดยพบประโยคความรวมแบบมีหน่วยเชื่อมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74 และประโยคความซ้อน โดยพบประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยเป็นส่วนขยายในหน่วยกริยามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78 ในด้านหน่วยประโยคพบหน่วยประโยค 4 แบบ คือ แบบที่ 1 ประธาน กริยา แบบที่ 2 ประธาน กริยา กรรมตรง แบบที่ 3 ประธาน กริยา กรรมรอง และแบบที่ 4 ประธาน กริยา กรรมตรง กรรมรอง และพบหน่วยนามที่มีความสัมพันธ์กับหน่วยกริยาในลักษณะต่างๆ

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานแปลระดับประโยค ผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลงานวรรณกรรมแปลใช้กลวิธีการแปลแตกต่างกัน มีทั้งการแลแบบคำต่อคำ การแปลแบบเอาความ และการแปลแบบดัดแปลงคำเล็กน้อยเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น และผลจากการวิเคราะห์ประโยคที่ได้จากผลงานแปลต่างๆ นั้น ผู้วิจัยแต่ละคนได้ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์แตกต่างกันไป บ้างใช้ทฤษฎีปริวรรต บ้างใช้ทฤษฎีการศึกษาโครงสร้างประโยคของ วิจิตรนั ภาณุพงศ์ บ้างใช้ทฤษฎีประโยคไวยากรณ์ไทยของ นววรรณ พันธุเมธา ฯลฯ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้แนวทางการวิเคราะห์ประโยคตามแนวทฤษฎีประโยคไวยากรณ์ไทยของ นววรรณ พันธุเมธา ในการศึกษาผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อน, ประเภทประโยคความซ้อน, ความถี่ในการใช้ประโยคความซ้อนประเภทต่างๆ และหาความถี่ในการใช้หน่วยเชื่อมระหว่าง ประโยคหลักกับประโยคขยาย และระหว่างประโยคขยายกับประโยคขยายของประโยคความซ้อน ในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล โดยมุ่งเน้นศึกษาโครงสร้างของประโยคความซ้อน ที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ งานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ซึ่งผู้วิจัย มีขั้นตอนในการศึกษา คือ

1. ศึกษาผลงานวรรณกรรมของ ระวี ภาวิไล
2. คัดเลือกผลงานที่เป็นวรรณกรรมแปลของ ระวี ภาวิไล
3. คัดเลือกวรรณกรรมแปล 3 เล่ม เป็นประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล จำนวนทั้งสิ้น 3 เล่ม ดังนี้

1. ทราบกับฟองคลื่น (ระวี ภาวิไล, 2538) จำนวน 66 ประโยค
2. ปีกหัก (ระวี ภาวิไล, 2543) จำนวน 119 ประโยค
3. ปรัชญาชีวิต (ระวี ภาวิไล, 2545) จำนวน 33 ประโยค

ผู้วิจัยได้รวบรวมประโยชน์ความซ้อนจากผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล
รวมประโยชน์ความซ้อนได้ทั้งสิ้น 218 ประโยค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีที่ศึกษามาใช้
ในงานวิจัย กล่าวคือ ศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ
ระวี ภาวิไล มีรูปแบบการวิเคราะห์แต่ละประโยคโดยละเอียด คือ

1. แจกแจงโครงสร้างประโยคความซ้อน โดยแยกส่วนของประโยคที่เป็นประโยคหลัก
และประโยคขยาย
2. แจกแจงหน่วยประโยคทั้งประโยคหลักและประโยคขยายให้เห็นอย่างชัดเจนในตาราง
การวิเคราะห์

การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล นี้
อาศัยเกณฑ์การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนตามแนวทฤษฎีของ นววรรณ พันธุเมธา
จากหนังสือ ไวยากรณ์ไทย (2527: 138-145) ว่าด้วยเรื่อง หน่วยประโยค และประโยคความซ้อน

การศึกษาค้นคว้าและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและ
เรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. สืบค้นและศึกษาชีวประวัติและผลงานการประพันธ์ของ ระวี ภาวิไล จากเอกสาร
ต่างๆ ที่กล่าวถึงประวัติและผลงานของ ระวี ภาวิไล
2. สืบค้นศึกษาค้นคว้าและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างประโยคความซ้อน และ
วิธีศึกษาประโยคความซ้อน
3. กำหนดหลักเกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนจากเอกสาร
ตำราที่สำคัญซึ่งเกี่ยวกับการใช้ประโยค

4. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. ศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ผู้วิจัยได้อ่านและพิจารณาวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนที่ปรากฏในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล โดยใช้แนวคิดทางภาษาตามทฤษฎีของ นววรรณ พันธุเมธา

6. ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมประโยคความซ้อนที่ปรากฏในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล แล้วจัดหมวดหมู่ที่ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ โดยบันทึกข้อมูลลงในตารางการวิเคราะห์ และนำข้อมูลเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

เมื่อนำเสนอและเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาและวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล โดยพิจารณาจากประโยคขยาย กล่าวคือ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม, ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา และพิจารณาส่วนของประโยคขยายอีกชั้นหนึ่งว่าเป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม หรือประโยคความซ้อน

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล มานำเสนอในรูปแบบตารางการวิเคราะห์ และหาค่าสถิติเป็นร้อยละ เพื่อหาความถี่ในการใช้ประโยคความซ้อนว่า ระวี ภาวิไล นิยมใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยใด และประโยคขยายเป็นประโยคชนิดใดมากที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยหาค่าสถิติของหน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยาย เพื่อหาความถี่ในการใช้หน่วยเชื่อมว่า ระวี ภาวิไล นิยมใช้หน่วยเชื่อมใดมากที่สุด

3. สรุปผล เสนอรายงานผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล พบว่ามีการใช้ประโยคความซ้อน จำนวน 218 ประโยค ในงานวิจัยนี้ได้ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนทั้งประโยคหลักและประโยคขยาย โดยแบ่งประเภทจากประโยคขยายของประโยคความซ้อน ดังนี้

1. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม

- 1.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามเป็นประโยคความเดียว
- 1.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความรวม
- 1.3 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อน

2. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา

- 2.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว
- 2.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม
- 2.3 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน

3. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

- 3.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว
- 3.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน

การวิจัยครั้งนี้พบประโยคความซ้อนที่แบ่งตามโครงสร้างของประโยคในประโยคขยาย โดยทำเป็นตาราง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางสรุปความถี่ของการใช้ประโยชน์ความซ้อนประเภทต่างๆ ในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล

ประเภทของประโยชน์ความซ้อน	จำนวนประโยชน์	ร้อยละ
1. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม จำนวนทั้งสิ้น 135 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 61.92		
1.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ที่เป็นประโยคความเดียว	68	31.19
1.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ที่เป็นประโยคความรวม	60	27.52
1.3 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม ที่เป็นประโยคความซ้อน	7	3.21
2. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา จำนวนทั้งสิ้น 80 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 36.7		
2.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา ที่เป็นประโยคความเดียว	20	9.17
2.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา ที่เป็นประโยคความรวม	57	26.15
2.3 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา ที่เป็นประโยคความซ้อน	3	1.38
3. ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและ หน่วยกริยา จำนวนทั้งสิ้น 3 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.38		
3.1 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและ หน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว	2	0.92
3.2 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและ หน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน	1	0.46
รวม	218	100

และการวิจัยครั้งนี้พบหน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยาย ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางสรุปความถี่ของการใช้หน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับ
ประโยคขยาย และระหว่างประโยคขยายกับประโยคขยาย

หน่วยเชื่อม	จำนวน	ร้อยละ
ว่า	86	30.82
ที่	76	27.24
ซึ่ง	72	25.81
อัน	35	12.54
ผู้	7	2.51
ผู้ซึ่ง	2	0.72
ที่ซึ่ง	1	0.36
ประพันธสรพนาม และประพันธวิเศษณ์		
รวม	279	100

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม

พบจำนวน 135 ประโยค

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความเดียว พบจำนวน 68 ประโยค

ตารางที่ 3 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความเดียว

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก 2. ประโยคขยาย				หน่วยเชื่อม
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	อวกาศ มีช่องว่างระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ สำหรับผู้ซึ่งมองลงมาจากหน้าต่างของทาง ช้างเผือก (ระวี ภาวิไล, 2538: 28)	1. อวกาศ	- มิใช่	- ช่องว่างระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ สำหรับผู้	-	ซึ่ง
		2. -	- มองลงมา	- จากหน้าต่างของทางช้างเผือก	-	
2.	เทพผู้สถิตในอากาศนั้น มิได้ริษยาความ ปวดร้าวของมนุษย์หรือ (ระวี ภาวิไล, 2538: 28)	1. เทพ	- ไม่ได้ริษยา	- ความปวดร้าวของมนุษย์	- หรือหรือ	ผู้
		2. -	- สถิต	- ในอากาศ	- นั้น	
3.	มีที่ว่างอยู่ระหว่างจินตนาการและสัมฤทธิ์ผล ของมนุษย์ ซึ่งเป็นที่สัญจรของความปรารถนา ของเขา (ระวี ภาวิไล, 2538: 34)	1. -	- มี	- ที่ว่างอยู่ระหว่างจินตนาการและ สัมฤทธิ์ผลของมนุษย์	-	ซึ่ง
		2. -	- เป็น	- ที่สัญจรของความปรารถนาของเขา	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
4.	ผู้โศกสลดซึ่งร้องเพลงสุขสันต์ได้ด้วยดวงใจปราโมทย์นั้น ช่างสง่างามเสียนี้กระไร (ระวี ภาวิไล, 2538: 44)	1. ผู้โศกสลด 2. -	- ช่างสง่างาม - ร้อง	- - เพลงสุขสันต์ได้ด้วยดวงใจปราโมทย์	- เสียนี้กระไร - นั้น	ซึ่ง
5.	มังกรทุกตัวให้กำเนิดนักบุญจอร์จผู้พิฆาตมัน (ระวี ภาวิไล, 2538: 46)	1. มังกรทุกตัว 2. -	- ให้กำเนิด - พิชิต	- นักบุญจอร์จ - มัน	- -	ผู้
6.	ต้นไม้เป็นบทกวีซึ่งพื้นปฐพีจารึกบนฟากฟ้า (ระวี ภาวิไล, 2538: 48)	1. ต้นไม้ 2. พื้นปฐพี	- เป็น - จารึก	- บทกวี - บนฟากฟ้า	- -	ซึ่ง
7.	ถ้อยคำของเราเป็นเพียงเศษขนมปังที่ร่วงจากโต๊ะเลี้ยงของความคิด (ระวี ภาวิไล, 2538: 53)	1. ถ้อยคำของเรา 2. -	- เป็น - ร่วง	- เพียงเศษขนมปัง - จากโต๊ะเลี้ยงของความคิด	- -	ที่
8.	แม้จิตวิญญาณที่เหาะเหินได้เก่งที่สุด ก็ไม่พ้นความจำเป็นทางกาย (ระวี ภาวิไล, 2538: 55)	1. จิตวิญญาณ 2. -	- ไม่พ้น - เหาะเหินได้เก่งที่สุด	- ความจำเป็นทางกาย	- -	- แม้...ก็, ที่
9.	บทเพลงซึ่งเจียบไว้ในดวงใจของแม่ ปรางภูบนริมฝีปากของลูก (ระวี ภาวิไล, 2538: 56)	1. บทเพลง 2. -	- ปรางภู - เจียบไว้	- บนริมฝีปากของลูก - ในดวงใจของแม่	- -	ซึ่ง
10.	ไม่มีความปรารถนาใดที่ไม่บรรลุผล (ระวี ภาวิไล, 2538: 58)	1. - 2. -	- ไม่มี - ไม่บรรลุ	- ความปรารถนา - ผล	- ใด -	ที่

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
11.	ผู้ชายที่ไม่ยอมอดโทษในความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของหญิง จะไม่มีวันได้ชื่นชมกับคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ของเธอ (ระวี ภาวิไล, 2538: 62)	1. ผู้ชาย 2. 2.1 – 2.2 -	- จะไม่มีวันได้ชื่นชม - ไม่ยอมอดโทษ - ยิ่งใหญ่	- กับคุณธรรม - ในความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของหญิง - ของเธอ	- - -	ที่, อัน
12.	คู่รักโอบกอดสิ่งซึ่งดำรงอยู่ระหว่างกัน มากกว่ากันและกัน (ระวี ภาวิไล, 2538: 62)	1. คู่รัก 2. -	- โอบกอด - ดำรงอยู่	- สิ่ง... มากกว่ากันและกัน - ระหว่างกัน	- -	ซึ่ง
13.	ผู้เดียวที่ไม่ยุติธรรมต่อฉันก็คือคนที่ฉันไม่ยุติธรรมต่อพี่ของเขา (ระวี ภาวิไล, 2538: 82)	1. ผู้เดียว 2. 2.1 – 2.2 ฉัน	- ก็คือ - ไม่ยุติธรรม - ไม่ยุติธรรม	- คน - ต่อฉัน - ต่อพี่ของเขา	- - -	ที่, ที่
14.	นับเป็นเกียรติของเหยื่อฆาตกรรม ที่เขามิใช่ฆาตกร (ระวี ภาวิไล, 2538: 92)	1. - 2. เขา	- นับเป็น - มิใช่	- เกียรติของเหยื่อฆาตกรรม - ฆาตกร	- -	ที่
15.	ชื่อเสียง เป็นเงาของค้นหาซึ่งยืนอยู่ในแสงสว่าง (ระวี ภาวิไล, 2538: 105)	1. ชื่อเสียง 2. -	- เป็น - ยืนอยู่	- เงาของค้นหา - ในแสงสว่าง	- -	ซึ่ง
16.	ราก คือดอกซึ่งเหยียดหยามชื่อเสียง (ระวี ภาวิไล, 2538: 105)	1. ราก 2. -	- คือ - เหยียดหยาม	- ดอก - ชื่อเสียง	- -	ซึ่ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก 2. ประโยคขยาย				หน่วยเชื่อม
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
17.	การขยายความเกินจริง เป็นสัจธรรมที่บันดาล โทสะ (ระวี ภาวิไล, 2538: 109)	1. การขยายความเกินจริง 2. -	- เป็น - บันดาล	- สัจธรรม - โทสะ	- -	ที่
18.	ความพลาดหวังที่เอียงอาย มีศักดิ์ศรีกว่า ความสำเร็จที่ไม่ยอมถ่อมตน (ระวี ภาวิไล, 2538: 110)	1. ความพลาดหวัง 2. 2.1 – 2.2 -	- มีศักดิ์ศรีกว่า - เอียงอาย - ไม่ยอมถ่อมตน	- ความสำเร็จ - -	- - -	ที่, ที่
19.	คนที่เฝ้าฟังสัจธรรมนั้น มิได้ด้อยไปกว่าผู้กล่าว สัจจะเลย (ระวี ภาวิไล, 2538: 119)	1. คน 2. -	- มิได้ด้อยไปกว่า - เฝ้าฟัง	- ผู้กล่าวสัจจะ - สัจธรรม	- เลข - นั้น	ที่
20.	ผู้คนทั้งหลายที่เคยมีชีวิตอยู่ ดำรงอยู่กับเรา ในปัจจุบัน (ระวี ภาวิไล, 2538: 121)	1. ผู้คนทั้งหลาย 2. -	- ดำรงอยู่ - เคยมี...อยู่	- กับเราในปัจจุบัน - ชีวิต	- -	ที่
21.	ผู้ซึ่งปรารถนามากที่สุด จะมีชีวิตยืนนานที่สุด (ระวี ภาวิไล, 2538: 121)	1. ผู้ 2. -	- จะมี - ปรารถนามากที่สุด	- ชีวิตยืนนานที่สุด -	- -	ซึ่ง
22.	การแสวงหา ‘ชนกนั้น’ ของเธอคือชีวิตซึ่งมี ปีกที่เท่า (ระวี ภาวิไล, 2538: 122)	1. การแสวงหา ‘ชนกนั้น’ ของเธอ 2. -	- คือ - มี	- ชีวิต - ปีกที่เท่า	- -	ซึ่ง
23.	ฉันชื่นชอบบุคคลผู้เปิดเผยความคิดของเขา ให้ฟัง (ระวี ภาวิไล, 2538: 123)	1. ฉัน 2. -	- ชื่นชอบ - เปิดเผย...ให้ฟัง	- บุคคล - ความคิดของเขา	- -	ผู้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
24.	ฉันยกย่องผู้ซึ่งเปิดม่านคลุมความฝันของเขา (ระวี ภาวิไล, 2538: 123)	1. ฉัน	- ยกย่อง	- ผู้	-	ซึ่ง
		2. -	- เปิด	- ม่านคลุมความฝันของเขา	-	
25.	ผู้ที่มีความลับในดวงใจของคนเท่านั้น สามารถ หยั่งรู้ความลับในดวงใจเราได้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 125)	1. ผู้	- สามารถหยั่งรู้	- ความลับในดวงใจเรา	- ได้	ที่
		2. -	- มี	- ความลับในดวงใจของคน	- เท่านั้น	
26.	ศาสนา เป็นแหล่งน้ำพุในดวงใจ ซึ่งกอง การรวานของความคิด ไม่อาจบรรลุดังได้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 128)	1. ศาสนา	- เป็น	- แหล่งน้ำพุในดวงใจ	-	ซึ่ง
		2. - กองการรวาน ของความคิด	- ไม่อาจบรรลุดัง	-	- ได้	
27.	ขุนเขาซึ่งถูกแผ่คลุมด้วยหมอกนั้น มิใช่เนินเขา (ระวี ภาวิไล, 2538: 135)	1. ขุนเขา	- มิใช่	- เนินเขา	-	ซึ่ง
		2. -	- ถูกแผ่คลุม	- ด้วยหมอก	- นั้น	
28.	ความรักที่ไม่ผูกพันงขึ้นใหม่เสมอ จะตาย ไปเสมอ (ระวี ภาวิไล, 2538: 137)	1. ความรัก	- จะตายไปเสมอ	-	-	ที่
		2. -	- ไม่ผูกพันงขึ้นใหม่เสมอ	-	-	
29.	เกลื่อจะต้องมีอะไรที่ศักดิ์สิทธิ์แฝงอยู่ (ระวี ภาวิไล, 2538: 141)	1. เกลื่อ	- จะต้องมิ	- อะไร	-	ที่
		2. ศักดิ์สิทธิ์	- แฝงอยู่	-	-	
30.	งานศิลป์ คือหมอกซึ่งถูกสลักเป็นภาพ (ระวี ภาวิไล, 2538: 147)	1. งานศิลป์	- คือ	- หมอก	-	ซึ่ง
		2. -	- ถูกสลักเป็น	- ภาพ	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
31.	แม้กระทั่งมือที่สร้างมงกุฎหนามขึ้น ก็ยังดีกว่ามือที่เกี่ยวข้องร้าน (ระวี ภาวิไล, 2538: 147)	1. มือ	- ยังดีกว่า	- มือ	-	แม้กระทั่ง...
		2. 2.1	- สร้าง...ขึ้น	- มงกุฎหนาม	-	ก็, ที่, ที่
		2.2	- เกี่ยวจร้าน	-	-	
32.	มีปาฏิหาริย์สามประการของภราดาเยซูของเรา ซึ่งพระคัมภีร์มิได้บันทึกไว้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 149)	1. -	- มี	- ปาฏิหาริย์สามประการของภราดาเยซูของเรา	-	ซึ่ง
		2. - พระคัมภีร์	- มิได้บันทึกไว้	-	-	
33.	อาปิยมิตรแห่งความหนุ่มของข้า! ข้าฯ ขอร้องต่อท่านทั้งหลายในนามแห่งหญิงพรหมจารีที่ดวงใจของท่านเคยเหือดทวน (ระวี ภาวิไล, 2543: 18)	1. ข้าฯ	- ขอร้อง	- ต่อท่านทั้งหลายในนามแห่งหญิงพรหมจารี	- อาปิยมิตรแห่งความหนุ่มของข้า!	ที่
		2. ดวงใจของท่าน	- เคยเหือดทวน			
34.	ทุกครั้งที่คุณมองดูท้องฟ้าเทามัว ดวงตาข้าพเจ้าหดเหี่ยว (ระวี ภาวิไล, 2543: 22)	1. ดวงตาข้าพเจ้า	- หดเหี่ยว	- ทุกครั้ง	-	ที่
		2. -	- แห้งนมองดู	- ท้องฟ้าเทามัว	-	
35.	ดวงวิญญาณของเด็กหนุ่มผู้ลิ้มรสแห่งความเศร้า เป็นดังเช่นดอกบัวขาวที่กำลังเบ่งบาน (ระวี ภาวิไล, 2543: 23)	1. ดวงวิญญาณของเด็กหนุ่ม	- เป็นดังเช่น	- ดอกบัวขาว	-	ผู้, ซึ่ง
		2. 2.1 –	- ลิ้มรสแห่งความเศร้า	-	-	
		2.2 -	- กำลังเบ่งบาน	-	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
36.	ข้าพเจ้าได้ให้สัญญาที่จะกระทำหน้าที่ต่อเพื่อนรักท่านหนึ่งของคุณพ่อ ด้วยความรู้สึกขอบคุณ (ระวี ภาวิไล, 2543: 27)	1. ข้าพเจ้า	- ได้ให้	- สัญญา	-	ที่
		2. -	- จะกระทำ	- หน้าที่ต่อเพื่อนรักท่านหนึ่งของคุณพ่อ ด้วยความรู้สึกขอบคุณ	-	
37.	นี่เป็นความลับซึ่งแฝงอยู่ในชีวิตสองพ่อลูก (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. นี่	- เป็น	- ความลับ	-	ซึ่ง
		2. -	- แฝงอยู่	- ในชีวิตสองพ่อลูก	-	
38.	ดวงใจอันได้เข้าร่วมกัน โดยสื่อแห่งความระทมทุกข์ จะไม่ถูกแยกจากกันด้วยความรุ่งโรจน์แห่งความสงบสุข (ระวี ภาวิไล, 2543: 39)	1. ดวงใจ	- จะ ไม่ถูกแยกจากกัน	- ด้วยความรุ่งโรจน์แห่งความสงบสุข	-	-อัน
		2. -	- ได้เข้าร่วมกัน	- โดยสื่อแห่งความระทมทุกข์	-	
39.	สงครามย่อยยับซึ่งทำลายอาณาจักรนั้น ครั้งหนึ่งเป็นความคิดในบุคคลเดียว (ระวี ภาวิไล, 2543: 45)	1. สงครามย่อยยับ ครั้งหนึ่ง	- เป็น	- ความคิดในบุคคลเดียว	-	ซึ่ง
		2.	- ทำลาย	- อาณาจักร	- นั้น	
40.	บัดนี้ ฉันได้รู้สิ่งซึ่งไม่เคยทราบมาก่อนแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. บัดนี้ ฉัน	- ได้รู้	- สิ่ง	-	ซึ่ง
		2. -	- ไม่เคยทราบมาก่อน	-	-แล้ว	
41.	ในขณะที่เธอพูดนั้น มือของเธอก็ยังวางอยู่บนศีรษะของข้าพเจ้า (ระวี ภาวิไล, 2543: 49)	1. มือของเธอ	- ก็ยังวางอยู่	- บนศีรษะของข้าพเจ้า ในขณะที่	-	ที่
		2. เธอ	- พูด	-	- นั้น	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
42.	ชั่วโมงหนึ่งผ่านไป ซึ่งแต่ละนาที่นั้นเป็นประดุจหนึ่งปีแห่งความรัก (ระวี ภาวิไล, 2543: 50)	1. ชั่วโมงหนึ่ง 2. แต่ละนาที่	- ผ่านไป - เป็นประดุจ	- - หนึ่งปีแห่งความรัก	- - นั้น	ซึ่ง
43.	ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลซ่อนเร้นกระทำในความมืดแห่งราตรีกาลจะถูกเปิดเผยอย่างชัดเจนในกลางวัน (ระวี ภาวิไล, 2543: 54)	1. ทุกสิ่งทุกอย่าง 2. บุคคล	- จะถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน - ซ่อนเร้นกระทำ	- ในกลางวัน - ในความมืดแห่งราตรีกาล	- -	ซึ่ง
44.	ริมฝีปากของเธอเหมือนกับกลีบกุหลาบซึ่งหลงค้างอยู่ปลายฤดูใบไม้ร่วง (ระวี ภาวิไล, 2543: 60)	1. ริมฝีปากของเธอ 2. -	- เหมือนกับ - หลงค้างอยู่	- กลีบกุหลาบ - ปลายฤดูใบไม้ร่วง	- -	ซึ่ง
45.	ในกลางใจนครนี้ ชายชราผู้ซึ่งเป็นเพื่อนในวัยรุ่นของฉัน จะพบกับชายหนุ่มผู้ซึ่งจะเป็นเพื่อนในขวบปีถัดไป (ระวี ภาวิไล, 2543: 61)	1. ในกลางใจนคร ชายชรา 2. 2.1 - 2.2 -	- จะพบกับ - เป็น - จะเป็น	- ชายหนุ่ม - เพื่อนในวัยรุ่น - เพื่อนในขวบปีถัดไป	- นี้ -	ผู้ซึ่ง, ผู้ซึ่ง
46.	ในวันนี้ ฉันยืนอยู่เบื้องหน้าแห่งประตูของชีวิตใหม่ซึ่งไม่รู้อะไรเลย (ระวี ภาวิไล, 2543: 62)	1. ในวันนี้ ฉัน 2. -	- ยืนอยู่ - ไม่รู้อะไร	- เบื้องหน้าแห่งประตูของ ชีวิตใหม่ -	- - เลย	ซึ่ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
47.	ฉันจะให้แก่เขาทุกสิ่งทุกอย่างที่หญิงอ่อนแอจะให้แก่ชายแข็งแรงได้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 63)	1. ฉัน	- จะให้	- แก่เขา ทุกสิ่งทุกอย่าง	-	ที่
		2. หญิงอ่อนแอ	- จะให้	- แก่ชายแข็งแรง	- ได้	
48.	เธอสามารถเดินไปอย่างเสรีบนทางชีวิตอันปูด้วยกลีบเกสรดอกไม้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 63)	1. เธอ	- สามารถเดินไปอย่างเสรี	- บนทางชีวิต	-	อัน
		2. -	- ปู	- ด้วยกลีบเกสรดอกไม้	-	
49.	“ยอดที่รักของฉัน ฉันจะเป็นอย่างที่คุณเธอประสงค์” (ระวี ภาวิไล, 2543: 65)	1. ฉัน	- จะเป็น	- อย่าง	- ยอดที่รักของคุณ	ที่
		2. เธอ	- ประสงค์	-	-	
50.	อย่างไรก็ตาม ในทุกนคร เราจะได้พบหญิงคนหนึ่ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งอนาคต (ระวี ภาวิไล, 2543: 75)	1. ในทุกนคร เรา	- จะได้พบ	- หญิงคนหนึ่ง	-	- อย่างไร
		2. -	- เป็น	- สัญลักษณ์แห่งอนาคต	-	ก็ตาม, ซึ่ง
51.	เธอเดินอยู่ในขบวนแถวอันน่าเวทนาของผู้แพ้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 76)	1. เธอ	- เดินอยู่	- ในขบวนแถว	-	อัน
		2. -	- น่าเวทนา	- ของผู้แพ้	-	
52.	จิตวิญญาณอันระทมทุกข์หาความพักสงบในความโดดเดี่ยว (ระวี ภาวิไล, 2543: 79)	1. จิตวิญญาณ	- หา	- ความพักสงบในความโดดเดี่ยว	-	อัน
		2. -	- ระทมทุกข์	-	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
53.	วันหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ข่าวว่า ฟาร์ริส เอฟฟานดี ป่วย (ระวี ภาวิไล, 2543: 79)	1. วันหนึ่ง ข้าพเจ้า	- ได้	- ข่าว	-	ว่า
		2. ฟาร์ริส เอฟฟานดี	- ป่วย	-	-	
54.	หญิงที่มีทุกข์ระทม นั้น ไม่อาจปลอบโยนได้ด้วย ความเศร้าโศกของเพื่อนบ้าน (ระวี ภาวิไล, 2543: 86)	1. หญิง	- ไม่อาจปลอบโยนได้	- ด้วยความเศร้าโศกของเพื่อนบ้าน	-	ที่
		2. -	- มี	- ทุกข์ระทม	- นั้น	
55.	นกที่ปีกหักแล้วยอมบินไม่ได้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 86)	1. นก	- ยอมบินไม่ได้	-	-	ที่
		2. ปีก	- หัก	-	- แล้ว	
56.	ในโบสถ์เล็กนั้นไม่มีสำเนียงใด นอกจาก ความเจ็บสงบซึ่งเปิดเผยความลับของเทพี (ระวี ภาวิไล, 2543: 91)	1. ในโบสถ์เล็ก	- ไม่มี	- สำเนียงใด นอกจากความเจ็บสงบ	- นั้น	ซึ่ง
		2. -	- เปิดเผย	- ความลับของเทพี	-	
57.	สุสานของเด็กคืออ้อมกอดอันสงบของแม่ (ระวี ภาวิไล, 2543: 113)	1. สุสานของเด็ก	- ก็คือ	- อ้อมกอด...ของแม่	-	อัน
		2. -	- สงบ	-	-	
58.	ผู้ยิ่งใหญ่เห็นที่หมายบนทางอันมีรูสิ้นสุด (ระวี ภาวิไล, 2545: 34)	1. ผู้ยิ่งใหญ่	- เห็น	- ที่หมายบนทาง	-	อัน
		2. -	- มีรูสิ้นสุด	-	-	
59.	ความกลัวว่าจะต้องการอีก มิใช่ความต้องการ เองหรือ (ระวี ภาวิไล, 2545: 36)	1. ความกลัว	- มิใช่	- ความต้องการ	- เองหรือ	ว่า
		2. -	- จะต้องการอีก	-	-	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
60.	เธอได้เฝ้าระแวงระวังอะไรไว้ด้วยประตู <u>อันปิดแน่นนั้น</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 51)	1. เธอ	- ได้เฝ้าระแวงระวัง	- อะไรไว้ด้วยประตู	-	อัน
		2.	- ปิดแน่น	-	- นั้น	
61.	เธอมีสันติสุข <u>อันแสดงพลังภายในเธอ</u> หรือเปล่า (ระวี ภาวิไล, 2545: 51)	1. เธอ	- มี	- สันติสุข	-	อัน
		2. -	- แสดง	- พลังภายในเธอ	- หรือเปล่า	
62.	ก็ความสดสำนึกในความคิดนั้น เป็นไปตาม บทบัญญัติ <u>อันเธอย่อมจะพอใจยิ่งแล้ว มิใช่หรือ</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 63)	1. ก็ความสดสำนึก ในความคิด	- เป็นไปตาม	- บทบัญญัติ	- นั้น, มิใช่หรือ	อัน
		2. เธอ	- ย่อมจะพอใจยิ่ง	-	- แล้ว	
63.	ความปวดร้าวของเธอนั้น เป็นส่วนใหญ่ที่เธอ ได้เลือกเอาเอง (ระวี ภาวิไล, 2545: 76)	1. ความปวดร้าวของเธอ	- เป็น	- ส่วนใหญ่	- นั้น	ที่
		2. เธอ	- ได้เลือกเอาเอง	-	-	
64.	พวกเราเป็นเมล็ดพันธุ์ของพฤษภามิรัฐ <u>อันมิรู้สูญ</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 115)	1. พวกเรา	- เป็น	- เมล็ดพันธุ์ของพฤษภามิรัฐ	-	ที่
		2. -	- มิรู้สูญ	-	-	
65.	นั่นคือเปลววิญญาณในเธอ ซึ่งรวบรวมตัวเองเพิ่มทุกขณะ (ระวี ภาวิไล, 2545: 120)	1. นั่น	- คือ	- เปลววิญญาณในเธอ	-	ซึ่ง
		2. -	- รวบรวม	- ตัวเองเพิ่มขึ้นทุกขณะ	-	
66.	ชีวิตอันแสวงหาชีวิตในรูปกายนั้น <u>ย่อมหวาดหวั่นต่อสุสาน</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 120)	1. ชีวิต	- ย่อมหวาดหวั่น	- ต่อสุสาน	-	อัน
		2. -	- แสวงหา	- ชีวิตในรูปกาย	- นั้น	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
67.	เหตุใดท่านจึงเที่ยวอยู่ตามยอดเขาอันเป็นที่ทำรังของนกอินทรี (ระวี ภาวิไล, 2545: 123)	1. ท่าน	- เที่ยวอยู่	- ตามยอดเขา	- เหตุใด	- จึง, อัน
		2. -	- เป็น	- ที่ทำรังของนกอินทรี	-	
68.	‘ทำไมท่านจึงแสวงหาสิ่งอันบรรลุถึงไม่ได้’ (ระวี ภาวิไล, 2545: 123)	1. ท่าน	- แสวงหา	- สิ่ง	- ทำไม	- จึง, อัน
		2. -	- บรรลุไม่ได้	-	-	

หมายเหตุ: แสดงประ โยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประ โยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความรวม พบจำนวน 60 ประโยค

ตารางที่ 4 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความรวม

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	เราทั้งหลายเป็นสัตว์โลกที่ ^๑ ทูลนทูลาย พเนจร แส้อยาก มานับล้านปี ^๒ ก่อนที่ ^๓ ห้วงสมุทร และ พายุในป่าจะให้ถ้อยคำแก่เรา (ระวี ภาวิไล, 2538: 21)	1. เราทั้งหลาย 2. – - - - ห้วงสมุทร, พายุในป่า	- เป็น - ทูลนทูลาย - พเนจร - แส้อยากมา - จะให้	- สัตว์โลก - - - นับล้านปี - ถ้อยคำแก่เรา	- - - - -	- ที่ - ก่อนที่ - และ
2.	ฉันเคยรู้จัก ^๑ คนผู้หนึ่งซึ่ง ^๒ หิวมาก แต่เขาเป็น ^๓ ใบ้ เพราะ ^๔ ลิ้นขาดในสงคราม (ระวี ภาวิไล, 2538: 25)	1. ฉัน 2. – หู - เขา - ลิ้น	- เคยรู้จัก - หิวมาก - เป็นใบ้ - ขาด	- คนผู้หนึ่ง - - - ในสงคราม	- - - -	- ซึ่ง - แต่ - เพราะ
3.	มันเป็นบทเพลงซึ่ง ^๑ ครวญจากบาดแผลอาบเลือด หรือ ^๒ รอยยิ้ม (ระวี ภาวิไล, 2538: 50)	1. มัน 2. – - -	- เป็น - ครวญ - อาบ -	- บทเพลง - จากบาดแผล - เลือด - รอยยิ้ม	- - - -	- ซึ่ง - หรือ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
4.	กวี เป็นกษัตริย์ไร้บัลลังก์ ผู้ประทับอยู่ท่ามกลาง เถาถ่านของพระราชวัง พยายามสร้างภาพ เนรมิตขึ้นจากเถาถ่าน (ระวี ภาวิไล, 2538: 50)	1. กวี 2. – -	- เป็น - ประทับอยู่ - พยายามสร้าง...ขึ้น	- กษัตริย์ไร้บัลลังก์ - ท่ามกลางเถาถ่านของพระราชวัง - ภาพเนรมิตจากเถาถ่าน	- - -	ผู้
5.	เป็นการฉลาดที่คนพิการจะไม่เอาไม้ยันของตน ไปตีศีรษะประปักษ์จนไม่หัก (ระวี ภาวิไล, 2538: 85)	1. - 2. – คนพิการ - ไม้	- เป็น - จะไม่เอา - ไปตี - หัก	- การฉลาด - ไม้ยันของตน - ศีรษะของประปักษ์ -	- - - -	- ที่ - จน
6.	เธอช่างขาดความเอาใจใส่เสียนี้กระไร ที่จะให้ ผู้คนบินด้วยปีกของเธอ ทั้งที่เธอไม่ยอมให้ แม่เพียงชนนกชิ้นหนึ่ง (ระวี ภาวิไล, 2538: 90)	1. เธอ 2. – - - เธอ	- ช่างขาด - จะให้ - บิน - ไม่ยอมให้	- ความเอาใจใส่ - ผู้คน - ด้วยปีกของเธอ - แม่เพียงชนนกชิ้นหนึ่ง	- เสียนี้กระไร - - -	- ที่ - ทั้งที่
7.	ความมีใจกว้าง เป็นความรักที่ป่วยไข้ของทอง (ระวี ภาวิไล, 2538: 106)	1. ความมีใจกว้าง 2. – -	- เป็น - ป่วยไข้ - ทอง	- ความรัก - -	- - -	ที่

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
8.	เธอเป็นบุคคลแรกที่ได้จับร้องบทกวีแห่งชีวิตอันแท้จริงให้ข้าพเจ้าฟัง (ระวี ภาวิไล, 2543: 16)	1. เธอ 2. -	- เป็น - ได้จับร้อง - แท้จริง - ให้ - ฟัง	- บุคคลแรก - บทกวีแห่งชีวิต - - ข้าพเจ้า -	- - 	- ผู้ - อัน
9.	ในชีวิตของคนหนุ่มทุกคนมี ‘เซลมา’ ผู้หนึ่ง ซึ่งจะปรากฏต่อเขาอย่างลับพลันในฤดูใบไม้ผลิของชีวิต และแปรเปลี่ยนความเปล่าเปลี่ยวของเขาให้เป็นขณะอันผาสุก และเต็มเต็มราตรีกาลของเขาด้วยดนตรี (ระวี ภาวิไล, 2543: 16)	1. ในชีวิตของคนหนุ่มทุกคน 2. -	- มี - จะปรากฏ - แปรเปลี่ยน - ให้เป็น - ผาสุก - เต็มเต็ม	- ‘เซลมา’ ผู้หนึ่ง - ต่อเขาอย่างลับพลันในฤดูใบไม้ผลิของชีวิต - ความเปล่าเปลี่ยวของเขา - ขณะ - - ราตรีกาลของเขาด้วยดนตรี	- - 	- ซึ่ง - และ - อัน - และ
10.	ณ ที่นี้ ความหวังทั้งหมดของ ยิบราน ผู้ดำรงชีวิต เช่นคนโทษของความรัก ณ ฟากทะเลโพน ได้ถูกฝังไว้ ณ จุดนี้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 18)	1. ณ ที่ ความหวังทั้งหมดของ ยิบราน 2. -	- ได้ถูกฝังไว้ - ดำรง - เช่น	- ณ จุด - ชีวิต - คนโทษของความรัก ณ ฟากทะเลโพน	- นี้, นี้ -	ผู้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
11.	ความงดงามทั้งหมดเหล่านี้ ซึ่งข้าพเจ้ากล่าวถึง ในปัจจุบันและปรารถนาจะได้พบเห็น ดังเช่น เด็กน้อยปรารถนาทรวงอกของมารดา เชียด เลื่อนดวงวิญญาณของข้าพเจ้าอันถูกจองจำอยู่ ในความมืดของความหนุ่ม ดังเช่นเหยี่ยวต้อง ทนทรมานอยู่ในกรง ขณะเมื่อมันมองเห็นฝูง นกบินเป็นอิสระอยู่ในเวหากว้าง (ระวี ภาวิไล, 2543: 22)	1. ความงามทั้งหมด 2. 2.1 ข้าพเจ้า - - 2.2 - - - - มัน	- เชียดเลื่อน - กล่าวถึง - ปรารถนาจะได้พบเห็น ดังเช่น - ปรารถนา - ถูกจองจำอยู่ใน - ดังเช่น - ต้องทรมานอยู่ - มองเห็น บินเป็นอิสระอยู่ใน	- ดวงวิญญาณของข้าพเจ้า - ในปัจจุบัน - เด็กน้อย - ทรวงอกของมารดา - ความมืดของความหนุ่ม - เหยี่ยว - ในกรง - ฝูงนก - เวหากว้าง	- เหล่านี้ - - - - - - -	- ซึ่ง, อัน - และ - ขณะเมื่อ
12.	มันทำลายความปรารถนาที่จะเล่นเกมกีฬาและ แสวงหาความสนุกบันเทิง (ระวี ภาวิไล, 2543: 24)	1. มัน 2. -	- ทำลาย - จะเล่น - แสวงหา	- ความปรารถนา - เกมกีฬา - ความสนุกบันเทิง	- - -	- ที่ - และ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
13.	ฟาร์ริส เอฟฟานดี มีบุตรสาวคนหนึ่ง <u>ซึ่งมี</u> อุปนิสัยใจคอคดล้ายคลึงกับท่าน และมีความงาม ละมุนละไมสุดที่จะพรรณนา (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. ฟาร์ริส เอฟฟานดี	- มี	- บุตรสาวคนหนึ่ง	-	- ซึ่ง
		2. -	- มี	- อุปนิสัยใจคอ	-	
		-	- คล้ายคลึงกับ	- ท่าน	-	- และ
		-	- มี	- ความงามละมุนละไมสุด	-	- ที่
			- จะพรรณนา	-	-	
14.	ความลับอันนี้ <u>ได้ถูกค้นพบ</u> โดยชายใจชั่ว <u>ผู้หนึ่ง</u> <u>ซึ่งเป็น</u> สังฆราช ช้อนความคดโกงของตนไว้ใน ร่มเงาแห่งพระคัมภีร์ (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. ความลับ	- ได้ถูกค้นพบ	- โดยชายใจชั่วผู้หนึ่ง	- อันนี้	-ซึ่ง
		2. -	- เป็น	- สังฆราช	-	
			- ช้อน	- ความคดโกงของตนไว้ในร่มเงา แห่งพระคัมภีร์	-	
15.	ข้าพเจ้าตอบท่านด้วยสำเนียงอันเต็มเปี่ยมด้วย ความทะเยอทะยานและความหวัง และล่องลอย ไปท่ามกลางทะเลแห่งความใฝ่ฝัน (ระวี ภาวิไล, 2543: 31)	1. ข้าพเจ้า	- ตอบ...ด้วยสำเนียง	- ท่าน	-	- อัน
		2. -	- เต็มเปี่ยมด้วย	- ความทะเยอทะยาน, ความหวัง	-	- และ
		-	- ล่องลอยไป	- ท่ามกลางทะเลแห่งความใฝ่ฝัน	-	- และ
16.	คุณพ่อท่านได้เล่าเรื่องราวสมัยหนุ่ม <u>ซึ่งท่านกับ</u> คุณพ่อของเธอได้ร่วมเผชิญชีวิตด้วยกันมาให้ ฉันฟังบ่อยๆ (ระวี ภาวิไล, 2543: 32)	1. คุณพ่อท่าน	- ได้เล่า	- เรื่องราวสมัยหนุ่ม	-	- ซึ่ง
		2. ท่าน, คุณพ่อของ เธอ	- ได้ร่วมเผชิญ...มา	- ชีวิตด้วยกัน	-	- กับ
		-	- ให้...ฟังบ่อยๆ	- ฉัน	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
17.	มันเป็นธรรมชาติ <u>อันดวงตาของเราไม่อาจมองเห็น</u> ได้จากทั้งผู้มองดูและผู้ถูกดู (ระวี ภาวิไล, 2543: 33)	1. มัน	- เป็น	- ธรรมชาติ	-	- อัน
		2. - ดวงตาของเรา	- ไม่อาจมองเห็นได้	- จากผู้มองดู, ผู้ถูกดู	-	- ทั้ง...และ
18.	ถ้อยคำเหล่านั้นเป็นดังเพลงสวรรค์ <u>ซึ่งเริ่มขึ้น</u> ด้วยความพอใจและจบลงด้วยความระทมทุกข์ (ระวี ภาวิไล, 2543: 35)	1. ถ้อยคำ	- เป็นดัง	- เพลงสวรรค์	- เหล่านั้น	- ซึ่ง
		2. –	- เริ่มขึ้นด้วย	- ความพอใจ	-	- และ
		-	- จบลงด้วย	- ความระทมทุกข์	-	
19.	มันเป็นถ้อย <u>ซึ่ง</u> เราคิดมีความสุขสันต์และความขมขื่น (ระวี ภาวิไล, 2543: 35)	1. มัน	- เป็น	- ถ้อย	-	- ซึ่ง
		2. เรา	- คิด	- ความสุขสันต์, ความขมขื่น	-	- และ
20.	คนโท <u>ซึ่ง</u> มีโซ่ตรวนถ่วงหนักจะติดตามสายลม รุ่งอรุณ <u>ได้อย่างไร</u> (ระวี ภาวิไล, 2543: 37)	1. คนโท	- จะติดตาม	- สายลมรุ่งอรุณ	- ได้อย่างไร	- ซึ่ง
		2. –	- มี	- โซ่ตรวน	-	
		-	- ถ่วงหนัก	-	-	
21.	มันคล้ายกับความฝันถึงธรรมชาติ <u>ซึ่งไม่</u> อาจวัดหรือผูกมัดหรือลอกกัดได้โดยพู่กันของช่างเขียน <u>หรือ</u> โดยลิ้มรสของช่างแกะสลัก (ระวี ภาวิไล, 2543: 38)	1. มัน	- คล้ายกับ	- ความฝันถึงธรรมชาติ	-	- ซึ่ง
		2. -	- ไม่อาจวัด	-	-	- หรือ
		-	- ผูกมัด	-	-	- หรือ
		-	- คัดลอก	- ได้โดยพู่กันของช่างเขียน	-	- หรือ
		-	-	- โดยลิ้มรสของช่างแกะสลัก	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
22.	ข้าพเจ้ารับคำเชิญด้วยดวงวิญญาณอันหิว กระหายต่อชนมบังทิพย์อันสวรรค์ได้ประทาน ไว้ในมือของเซลมา ซึ่งเมื่อเราได้ลิ้มรสมาก เท่าใดก็ทำให้ดวงใจของเราหิวกระหายยิ่งขึ้น เท่านั้น (ระวี ภาวิไล, 2543: 40)	1. ข้าพเจ้า 2. - - สวรรค์ - เรา -	- รับ - หิวกระหาย - ประทาน - ได้ลิ้ม...มากเท่าใด - ทำให้หิว...กระหาย ยิ่งขึ้นเท่านั้น	- คำเชิญด้วยดวงวิญญาณ - ต่อชนมบังทิพย์ - ไว้ในมือของเซลมา - รส - ดวงใจของเรา -	- - - - -	- อัน - อัน - ซึ่ง - เมื่อ...ก็
23.	มีบางสิ่งบางอย่างซึ่งยิ่งใหญ่และบริสุทธิ์กว่าสิ่ง ซึ่งปากพูดออกมา (ระวี ภาวิไล, 2543: 43)	1. - 2. - - ปาก	- มี - ยิ่งใหญ่, บริสุทธิ์กว่า - พูดออกมา	- บางสิ่งบางอย่าง - สิ่ง	- - -	- ซึ่ง - และ, ซึ่ง
24.	ความคิดคำนึงอันเดียวจะนำท่านในยามราตรี ซึ่งอาจยกพวงท่านขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์หรือนำ ท่านไปสู่ที่คุมขังคนวิกลจริต (ระวี ภาวิไล, 2543: 45)	1. ความคิดคำนึงอันเดียว 2. - - - -	- จะนำสู่ - อาจยกพวง - ขึ้นสู่ - นำ - ไปสู่	- ท่านในยามราตรี - ท่าน - ความรุ่งโรจน์ - ท่าน - ที่คุมขังคนวิกลจริต	- - - - -	- ซึ่ง - หรือ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
25.	เมื่อวันวานเธอเป็นเสมือนพี่ชายของฉัน <u>ซึ่งฉันอยู่ด้วยและนั่งเคียงข้างอย่างสงบภายใต้ความพิทักษ์รักษาของคุณพ่อ</u> (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. เมื่อวันวาน เธอ	- เป็นเสมือน	- พี่ชายของฉัน	-	- ซึ่ง
		2. - ฉัน	- อยู่ด้วย	-	-	- และ
		-	- นั่งเคียงข้างอย่างสงบ	- ภายใต้ความพิทักษ์ของคุณพ่อ		
26.	<u>มิใช่หัตถ์แห่งพระเจ้าเป็นเจ้าหรือ ที่ได้ผูกมัดดวงวิญญาณของเราด้วยกันเมื่อก่อนเกิด และทำให้เราเป็นผู้ต้องจองจำของกันและกันตลอดทุกทิวาราตรี</u> (ระวี ภาวิไล, 2543: 49)	1. -	- มิใช่	- หัตถ์แห่งพระเจ้าเป็นเจ้า	- หรือหรือ	- ที่
		2. -	- ได้ผูกมัด	- ดวงวิญญาณของเราด้วยกันเมื่อก่อนเกิด		- และ
		-	- ทำให้	- เรา		
		-	- เป็น	- ผู้		
		-	- ต้องจองจำ	- ของกันและกันตลอดทุกทิวาราตรี		
27.	ในเลบานอนนั้น <u>ไม่มีชาวคริสต์คนใดที่ขัดขึ้นสังฆราชของตน แล้วยังคงดำรงฐานะในสังคมอยู่ด้วยดี</u> (ระวี ภาวิไล, 2543: 56)	1. ในเลบานอน	- ไม่มี	- ชาวคริสต์คนใด	- นั้น	- ที่
		2. -	- ขัดขึ้น	- สังฆราชของตน	-	- แล้ว
		-	- ยังคงดำรง	- ฐานะในสังคม	-	
		-	- อยู่ด้วยดี	-	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
28.	เซลมา คารามี เป็นหญิงคนหนึ่ง ในจำนวนหลายคนที่เป็นเหยื่อของความมั่งคั่งของพ่อแม่ และ ความโลภของเจ้าบ่าว (ระวี ภาวิไล, 2543: 57)	1. เซลมา คารามี 2. - -	- เป็น - เป็น -	- หญิงคนหนึ่ง ในจำนวนหลายคน - เหยื่อของความมั่งคั่งของพ่อแม่ - ความโลภของเจ้าบ่าว	- - -	- ที่ - และ
29.	มันเป็นความรักแห่งสวรรค์อันปราศจาก ความหึงหวง เอิบอัม และ ไม่เป็นอันตรายต่อวิญญาณ (ระวี ภาวิไล, 2543: 57)	1. มัน 2. - - -	- เป็น - ปราศจาก - เอิบอัม - ไม่เป็น	- ความรักแห่งสวรรค์ - ความหึงหวง - - อันตรายต่อวิญญาณ	- - - -	- อัน - และ
30.	ข้าพเจ้าได้เห็นความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวใน ใบหน้าของเซลมา ซึ่งสำหรับข้าพเจ้านั้นเปรียบ เหมือนเมฆซึ่งเคลื่อนที่ผ่านหน้าดวงจันทร์ไป แต่ยิ่งทำให้มันงงมากขึ้นอีก (ระวี ภาวิไล, 2543: 60)	1. ข้าพเจ้า 2. - สำหรับ ข้าพเจ้า - - -	- ได้เห็น - เปรียบเหมือน - เคลื่อนที่ผ่าน...ไป - ยิ่งทำให้ - งงมากขึ้นอีก	- ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวใน ใบหน้าของเซลมา - เมฆ - หน้าดวงจันทร์ - มัน -	- - นั้น - - -	- ซึ่ง - ซึ่ง - แต่
31.	เธอเป็นสัญลักษณ์ของหญิงตะวันออกซึ่ง ไม่เคยจากบ้านพ่อแม่จนกระทั่งสวมชุดขาวของสามี (ระวี ภาวิไล, 2543: 60)	1. เธอ 2. - -	- เป็น - ไม่เคยจาก - สวม	- สัญลักษณ์ของหญิงตะวันออก - บ้านพ่อแม่ - ชุดขาวของสามี	- - -	- ซึ่ง - จนกระทั่ง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
32.	ฉันเป็นเหมือนคนตาบอดที่ต้องคลำทาง ไม่ให้ลื้ม (ระวี ภาวิไล, 2543: 62)	1. ฉัน	- เป็นเหมือน	- คนตาบอด	-	ที่
		2. -	- ต้องคลำ	- ทาง	-	
		-	- ไม่ให้ลื้ม	-	-	
33.	เธอมีอิสระที่จะเที่ยวไปใน โลกกว้าง อาศัยแสง สว่างจากดวงใจของเธอส่องหนทาง (ระวี ภาวิไล, 2543: 63)	1. เธอ	- มี	- อิสระ	-	ที่
		2. -	- จะเที่ยวไป	- ในโลกกว้าง	-	
		-	- อาศัย	- แสงสว่างจากดวงใจของเธอ	-	
		-	- ส่อง	- หนทาง	-	
34.	เธอมีอิสระที่จะคิด พุด และกระทำการ (ระวี ภาวิไล, 2543: 63)	1. เธอ	- มี	- อิสระ	-	- ที่
		2. -	- จะคิด	-	-	
		-	- พุด	-	-	- และ
		-	- กระทำ	- การ	-	
35.	มีธารน้ำไคบ้างที่หลงวกเวียนอยู่ ไม่ไหลลงสู่ ทะเล (ระวี ภาวิไล, 2543: 69)	1. -	- มี	- ธารน้ำ	- ไคบ้าง	ที่
		2. -	- หลงวกเวียนอยู่	-	-	
			- ไม่ไหลลง	- สู่ทะเล		
36.	ในสมัยนี้ การแต่งงานเป็นประเพณีเสแสร้ง ซึ่ง ชายหนุ่มและพ่อแม่ของตนเป็นผู้จัดการ (ระวี ภาวิไล, 2543: 74)	1. ในสมัยนี้ การแต่งงาน	- เป็น	- ประเพณีเสแสร้ง	-	- ซึ่ง
		2. ชายหนุ่ม, พ่อแม่ของตน	- เป็น	- ผู้จัดการ	-	- และ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
37.	อย่างไรก็ตาม คนชาติตะวันตกให้ความเชื่อมั่นในบุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นหมาป่าและคนฆ่าเนื้อ ซึ่งทำลายชาติตนเองด้วยความละโมภ และบิบบยี่เพื่อนบ้านด้วยอุ้งมือเหล็ก (ระวี ภาวิไล, 2543: 78)	1. คนชาติตะวันตก	- ให้	- ความเชื่อมั่นในบุคคล	- เหล่านี้	- อย่างไรก็ตาม, ซึ่ง
		2. -	- เป็น	- หมาป่า, คนฆ่าเนื้อ	-	- และ, ซึ่ง
		-	- ทำลาย	- ชาติตนเองด้วยความละโมภ	-	- และ
		-	- บิบบยี่	- เพื่อนบ้านด้วยอุ้งมือเหล็ก	-	
38.	เธอมองดูข้าพเจ้าด้วยสายตาอันแสดงความรักและห่วงใย (ระวี ภาวิไล, 2543: 81)	1. เธอ	- มองดู	- ข้าพเจ้าด้วยสายตา	-	- อัน
		2. -	- แสดง	- ความรัก	-	- และ
		-	- ห่วงใย	-	-	
39.	คุณแม่นั้นได้ถูกฝากไว้ในความปกปักรักษาของสามีที่ทรงคุณธรรมและมีเมตตา (ระวี ภาวิไล, 2543: 85)	1. คุณแม่	- ได้ถูกฝากไว้ใน	- ความปกปักรักษาของสามี	- นั้น	- ที่
		2. -	- ทรง	- คุณธรรม	-	- และ
		-	- มี	- เมตตา	-	
40.	มันเป็นสถานที่ที่น่าสนใจแห่งหนึ่งในจำนวนหลายแห่งของเลบานอน ซึ่งอยู่ในที่ไกลตาและถูกลืม (ระวี ภาวิไล, 2543: 90)	1. มัน	- เป็น	- สถานที่ที่น่าสนใจแห่งหนึ่งในจำนวนหลายแห่งของเลบานอน	-	- ซึ่ง
		2. -	- อยู่ใน	- ที่ไกลตา	-	- และ
		-	- ถูกลืม	-	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
41.	เป็นการยากยิ่งที่จะบันทึกลงเป็นถ้อยคำ กล่าวถึงความทรงจำของชั่วโมงเหล่านั้นที่ ข้าพเจ้าได้อยู่กับเซลมา (ระวี ภาวิไล, 2543: 92)	1. -	- เป็น	- การยากยิ่ง	-	- ที่
		2. -	- จะบันทึกลงเป็น	- ถ้อยคำ	- เหล่านั้น	
		-	- กล่าวถึง	- ความทรงจำของชั่วโมง	-	- ที่
		- ข้าพเจ้า	- ได้อยู่	- กับเซลมา		
42.	‘ในใจกลางของก้อนหินนี้ มีสัญลักษณ์สอง ประการ ซึ่งแสดงเนื้อแท้ของความปรารถนา ของหญิง และเปิดเผยความลับอันแฝงเร้นอยู่ ในดวงวิญญาณของเธอ’ (ระวี ภาวิไล, 2543: 94)	1. ในใจกลางก้อนหิน	- มี	- สัญลักษณ์สองประการ	- นี้	- ซึ่ง
		2. –	- แสดง	- เนื้อแท้ของความปรารถนาของหญิง	-	- และ
		-	- เปิดเผย	- ความลับ	-	- อัน
		-	- แฝงเร้นอยู่	- ในดวงวิญญาณของเธอ	-	
43.	พวกนี้ไม่ต่างจากแมลงซึ่งคืบคลานอยู่ในความ มืด เพราะกลัวว่าจะถูกคนเดินไปมาเหยียบตาย (ระวี ภาวิไล, 2543: 95)	1. พวก	- ไม่ต่างจาก	- แมลง	- นี้	- ซึ่ง
		2. –	- คืบคลานอยู่	- ในความมืด	-	- เพราะ
		-	- กลัว	-	-	- ว่า
		-	- จะถูก	- คน	-	
44.	มันเป็นของขวัญซึ่งพระเป็นเจ้าประทานแก่ดวง วิญญาณอันอ่อนไหวและยิ่งใหญ่ (ระวี ภาวิไล, 2543: 101)	1. มัน	- เป็น	- ของขวัญ	-	- ซึ่ง
		2. - พระเป็นเจ้า	- ประทาน	- แก่ดวงวิญญาณ	-	- อัน
		-	- อ่อนไหว	-	-	- และ
		-	- ยิ่งใหญ่	-	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
45.	เหตุใดเราจึงมาอยู่ในคุกกับแถบนี้ <u>ซึ่ง</u> ท่านสังฆราชและลูกน้องชุดไว้ให้ชีวิตที่เต็มไปด้วยความสุขและอิสรภาพ (ระวี ภาวิไล, 2543: 101)	1. เรา 2. - ท่านสังฆราช, ลูกน้อง -	- จึงมาอยู่ - ชุดไว้ให้ - เต็มไปด้วย	- ในคุกกับแถบ - ชีวิต - ความสุข, อิสรภาพ	- เหตุใด, นี่ - -	- ซึ่ง - และ, ที่ - และ
46.	บัดนี้ฉันจะกลับไปด้วยความสุขใจสู่ <u>ถ้า</u> มีดของฉัน <u>ซึ่ง</u> มีผีปรตอาศัยอยู่ (ระวี ภาวิไล, 2543: 106)	1. บัดนี้ฉัน 2. - -	- จะกลับไปด้วย - มี - อาศัยอยู่	- ความสุขใจสู่ถ้ามีดของฉัน - ผีปรต -	- - -	- ซึ่ง
47.	มันเป็นการที่ข้าพเจ้าค้นพบเป็นครั้งแรกว่า <u>แม้</u> มนุษย์ทุกคนจะเกิดมามีอิสระ แต่ก็ยังคงเป็นทาสของกฎเกณฑ์อันเข้มงวด <u>ซึ่ง</u> บรรพบุรุษของคนสร้างเอาไว้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 107)	1. มัน 2. - ข้าพเจ้า - มนุษย์ทุกคน - - - บรรพบุรุษของตน	- เป็น - ค้นพบเป็น - จะเกิดมามี - ยังคงเป็น - เข้มงวด - สร้างเอาไว้	- การ - ครั้งแรก - อิสระ - ทาสของกฎเกณฑ์ - -	- - - - -	- ที่ - ว่า, แม้ - แต่ก็ - อัน - ซึ่ง
48.	นี่เป็นครั้งแรกในชีวิตที่ฉันเห็นศพสองศพอยู่ในโลงเดียว (ระวี ภาวิไล, 2543: 113)	1. นี่ 2. - ฉัน	- เป็น - เห็น - อยู่	- ครั้งแรกในชีวิต - ศพสองศพ - ในโลงเดียว	- - -	ที่

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
49.	ทำทางเขาไม่เหมือนคนที่เสียเมียและลูกไป เมื่อวาน (ระวี ภาวิไล, 2543: 114)	1. ทำทางเขา	- ไม่เหมือน	- คน	-	- ที่
		2. -	- เสีย...ไป	- เมีย, ลูก เมื่อวาน	-	- และ
50.	พรุ่งนี้ลุงของเขาจะแต่งงานให้เขาใหม่กับผู้หญิง ที่รวยกว่า และแข็งแรงกว่า (ระวี ภาวิไล, 2543: 114)	1. พรุ่งนี้ลุงของเขา	- จะแต่งงานให้...ใหม่	- เขากับผู้หญิง	-	- ที่
		2. -	- รวยกว่า, แข็งแรงกว่า	-	-	
51.	ทรัพย์สินสมบัติของเธอนั่นเอง จะเป็นสิ่งอื่นใด นอกจากสิ่งที่เธอเก็บและเฝ้าระแวดระวัง ด้วย กลัวว่า พรุ่งนี้เธออาจต้องการมันอีก (ระวี ภาวิไล, 2545: 36)	1. ทรัพย์สินสมบัติของเธอ	- จะเป็น	- สิ่ง	- นั่นเอง, อื่นใด	- ที่
		2. - เธอ	- เก็บ, เฝ้าระแวดระวัง	-	-	- และ
		-	- ด้วยกลัว	-	-	- ว่า
		- พรุ่งนี้เธอ	- อาจต้องการ	- มัน	- อีก	
52.	เธอมีความทรงจำ อันเป็นประจักษ์ชัด ค้างกรอบ ยอดแห่งดวงจิตเธอ หรือเปล่า (ระวี ภาวิไล, 2545: 51)	1. เธอ	- มี	- ความทรงจำ	-	- อัน
		2. -	- เป็นประจักษ์	- ชัด ค้าง	-	
			- กรอบ	- ยอดแห่งดวงจิตเธอ	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
53.	เธอมีความงามอันนำดวงใจก้าวข้ามจากสิ่งที่สร้างด้วยไม้และหินไปยังขุนเขาแห่งความบริสุทธิ์ หรือเปล่า (ระวี ภาวิไล, 2545: 51)	1. เธอ	- มี	- ความงาม	-	- อัน
		2.	- นำ	- ดวงใจ	-	- ที่
			- ก้าวข้ามจาก	- สิ่ง	-	- และ
			- สร้าง	- ด้วยไม้, หิน	-	
			- ไปยัง	- ขุนเขาแห่งความบริสุทธิ์	- หรือเปล่า	
54.	เธอจะลงโทษสถานใดแก่ผู้ที่มีความเสียใจสำนึกผิดยิ่งกว่าความผิดพลาดของตนเองมากนัก (ระวี ภาวิไล, 2545: 63)	1. เธอ	- จะลงโทษ	- สถานใดแก่ผู้	-	- ที่
		2. -	- มี	- ความเสียใจ	-	
			- สำนึกผิดยิ่งกว่า	- ความผิดพลาดของตนเองมากนัก	-	
55.	เพื่อนที่เธอแสวงหา เฉพาะเมื่อยามต้องการฆ่าเวลาเท่านั้น จะมีคุณค่าอะไร (ระวี ภาวิไล, 2545: 83)	1. เพื่อน	- จะมี	- คุณค่า	- อะไร	ที่
		2. - เธอ	- แสวงหา	- เฉพาะเมื่อยาม	-	
		-	- ต้องการฆ่า	- เวลา	- เท่านั้น	
56.	ยังมีบางคนในหมู่เธอ ที่แสวงหาคนข้างพุด ด้วยกลัวว่าจะต้องอยู่เปล่าเปลี่ยว (ระวี ภาวิไล, 2545: 85)	1. -	- ยังมี	- บางคนในหมู่เธอ	-	- ที่
		2. -	- แสวงหา	- คนข้างพุด	-	- ด้วย
		-	- กลัว	-	-	- ว่า
		-	- จะต้องอยู่เปล่าเปลี่ยว	-	-	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
57.	เธอปรารถนาจะวัดกาลเวลาอันไร้การวัดและวัดไม่ได้ (ระวี ภาวิไล, 2545: 87)	1. เธอ	- ปรารถนาจะวัด	- กาลเวลา	-	- อัน
		2. -	- ไร้	- การวัด	-	- และ
		-	- วัดไม่ได้	-	-	
58.	เป็นการเพียงพอแล้ว ที่เธอจักย่างเข้าสู่วิหารนั้นอย่างไม่มีจักขุใดมองเห็นได้ (ระวี ภาวิไล, 2545: 95)	1. -	- เป็น	- การเพียงพอ	- แล้ว	ที่
		2. - เธอ	- จักย่างเข้าสู่	- วิหาร	- นั้น	
		-	- อย่างไม่มี	- จักขุ	- ไค	
		-	- มองเห็นได้	-	-	
59.	ผู้อื่นได้มาสู่เธอ ซึ่งเธอได้ให้ทรัพย์สินสูงการ และอำนาจราชศักดิ์แก่เขา เพราะว่าเขาทำให้เธอเกิดศรัทธาว่าจะได้ผลตอบแทนในเบื้องหน้า (ระวี ภาวิไล, 2545: 121)	1. ผู้อื่น	- ได้มาสู่	- เธอ	-	- ซึ่ง
		2. - เธอ	- ได้ให้	- ทรัพย์สินสูงการ	-	- และ
		-	-	- อำนาจราชศักดิ์แก่เขา	-	- เพราะว่า
		- เขา	- ทำให้	- เธอ	-	
		-	- เกิด	- ศรัทธา	-	- ว่า
		-	- จะได้	- ผลตอบแทนในเบื้องหน้า	-	
60.	เป็นความจริงที่เราได้ป็นขึ้นบนเขา และเที่ยวไปในที่ห่างไกล (ระวี ภาวิไล, 2545: 123)	1. -	- เป็น	- ความจริง	-	- ที่
		2. - เรา	- ป็นขึ้น	- บนเขา	-	- และ
		-	- เที่ยวไป	- ในที่ห่างไกล	-	

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อน พบจำนวน 7 ประโยค

ตารางที่ 5 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อน

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	มาบัดนี้ ผู้คนในหุบเขานั้นเล่าถึงนกเขาคำเจ็ดตัวที่บินขึ้นสู่ยอดเขาซึ่งปกคลุมด้วยหิมะ (ระวี ภาวิไล, 2538: 144)	1. มาบัดนี้ ผู้คนในหุบเขา	- เล่าถึง	- นกเขาคำเจ็ดตัว	- นั้น	- ที่
		2. -	- บินขึ้นสู่	- ยอดเขา	-	- ซึ่ง
		-	- ปกคลุม	- ด้วยหิมะ	-	
2.	นั่นเป็นเหตุผลที่เขาเรียกมันว่า ภูเขาศักดิ์สิทธิ์ (ระวี ภาวิไล, 2538: 151)	1. นั่น	- เป็น	- เหตุผล	-	- ที่
		2. - เขา	- เรียก	- มัน	-	- ว่า
		-	-	- ภูเขาศักดิ์สิทธิ์	-	
3.	วันหนึ่งในเดือนนิซาน ข้าพเจ้าไปเยี่ยมเพื่อนคนหนึ่งซึ่งมีบ้านอยู่ห่างออกไปจากนครอันงดงามนี้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 26)	1. วันหนึ่งในเดือนนิซาน	- ไปเยี่ยม	- เพื่อนคนหนึ่ง	-	- ซึ่ง
		ข้าพเจ้า				
		2. -	- มี	- บ้าน	-	
			- อยู่ห่างออกไป	- จากนครงดงาม	- นี้	- อัน
4.	สำหรับกวีเหล่านั้น คำ ‘เลบานอน’ เป็นกวีพจน์อันสัมพันธ์กับขุนเขาสูงหนึ่ง ซึ่งอบอวลด้วยกลิ่นกระแจะจันทร์ของไม้ซีดาร์อันศักดิ์สิทธิ์ (ระวี ภาวิไล, 2543: 46)	1. สำหรับกวีเหล่านั้น คำ ‘เลบานอน’	- เป็น	- กวีพจน์	-	- อัน
			- สัมพันธ์กับ	- ขุนเขาสูงหนึ่ง	-	
		2. -	- อบอวล	- ด้วยกลิ่นกระแจะจันทร์	-	- ซึ่ง
		-		ของไม้ซีดาร์	-	- อัน
		-	- ศักดิ์สิทธิ์	-	-	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
5.	ราตรีเหล่านั้นซึ่งเราได้อยู่ด้วยกันในแสงจันทร์ ใต้พุ่มมะลิ ณ ที่ซึ่งวิญญาณของเราได้หล่อ หลอมรวมกัน เปล่าประโยชน์กระนั้นหรือ (ระวี ภาวิไล, 2543: 63)	1. ราตรี 2. - เรา - วิญญาณของเรา	- เปล่า - ได้อยู่ด้วยกัน - ได้หล่อหลอมรวมกัน	- ประโยชน์ - ในแสงจันทร์ใต้พุ่มมะลิ ณ ที่ -	- เหล่านั้น, กระนั้นหรือ - -	- ซึ่ง - ซึ่ง
6.	ความปลื้มปิติของเขาเหมือนกับรอยเท้าบนพื้น ทราย ซึ่งยังคงอยู่ชั่วเวลาที่คลื่นยังไม่สาครมาลบ เท่านั้น (ระวี ภาวิไล, 2543: 76)	1. ความปลื้มปิติของเขา 2. - - คลื่น	- เหมือนกับ - ยังคงอยู่ - ยังไม่สาครมาลบ	- รอยเท้าบนพื้นทราย - ชั่วเวลา -	- - - เท่านั้น	- ซึ่ง - ที่
7.	ความอาลัยรักของข้าพเจ้าได้เปลี่ยนแปรเป็น ความโสโครกอันมีคมอด ซึ่งมองไม่เห็นอะไร นอกจากตนเอง (ระวี ภาวิไล, 2543: 76)	1. ความอาลัยรักของข้าพเจ้า 2. - -	- ได้เปลี่ยนแปรเป็น - มีคมอด - มองไม่เห็น	- ความโสโครก - - อะไรนอกจากตนเอง	- - -	- อัน - ซึ่ง

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรระทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา

พบจำนวน 81 ประโยค

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว พบจำนวน 20 ประโยค

ตารางที่ 6 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก 2. ประโยคขยาย				หน่วยเชื่อม
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	ฉันดีใจที่บัดนี้เขาตายแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2538: 25)	1. ฉัน 2. บัดนี้ เขา	- ดีใจ - ตาย	- -	- - แล้ว	ที่
2.	ผีร้ายสันลมปราณในวันที่เธอเกิด (ระวี ภาวิไล, 2538: 60)	1. ผีร้าย 2. เธอ	- ลั่น...ในวัน - เกิด	- ลมปราณ -	- -	ที่
3.	หมาป่าผู้หนุ่มลกล่าวกับลูกแกะสามัญว่า “ท่านจะให้เกียรติเยี่ยมเยือนบ้านของข้าพเจ้า ได้ไหม?” (ระวี ภาวิไล, 2538: 70)	1. หมาป่าผู้หนุ่มล 2. ท่าน	- กล่าว - จะให้เกียรติเยี่ยมเยือน	- กับลูกแกะสามัญ - บ้านของข้าพเจ้า	- - ได้ไหม	ว่า
4.	ดูเหมือนทะเลจะให้คำจำกัดความของหอย ว่าเป็นมุก (ระวี ภาวิไล, 2538: 104)	1. ดูเหมือนทะเล 2. -	- จะให้คำจำกัดความของหอย - เป็น	- - มุก	- -	ว่า
5.	ดูเหมือนกาลเวลาจะให้คำจำกัดความถ่านหิน ว่าเป็นเพชร (ระวี ภาวิไล, 2538: 104)	1. -ดูเหมือนกาลเวลา 2. -	- จะให้คำจำกัดความถ่านหิน - เป็น	- - เพชร	- -	ว่า

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
6.	ฉันคิดว่ามันถูกต้องทั้งสองอย่าง (ระวี ภาวิไล, 2538: 125)	1. ฉัน	- คิด	-	-	ว่า
		2. มัน	- ถูกต้อง	- ทั้งสองอย่าง	-	
7.	ดอกช่อนกลืนตอบว่า “โอ้ ท่านผู้วิ่งเร็ว ผู้ทรงเกียรติ ขอได้โปรดวิ่งไปเสียเร็วเข้าเถิด!” (ระวี ภาวิไล, 2538: 130)	1. ดอกช่อนกลืน	- ตอบ	-	- โอ้ ท่านผู้วิ่งเร็วผู้ทรง เกียรติ ขอได้โปรด...เถิด	ว่า
		2. -	- วิ่งไปเสียเร็วเข้า	-	-	
8.	นำเสียดาย ที่เธอไม่อาจนั่งบนเมฆได้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 144)	1. -	- นำเสียดาย	-	-	ที่
		2. เธอ	- ไม่อาจนั่ง	- บนเมฆ	- ได้	
9.	แม่ของยูดาห์นั้น รักบุตรของนางน้อยกว่าที่ พระนางมาเรียรักพระเยซูหรือกระไร? (ระวี ภาวิไล, 2538: 148)	1. แม่ของยูดาห์	- รัก	- บุตรของนางน้อยกว่า	- นั้น	ที่
		2. พระนางมาเรีย	- รัก	- พระเยซู	- หรือกระไร	
10.	เขาจะคิดว่าเป็นเลือดของผู้เดียว (ระวี ภาวิไล, 2538: 150)	1. เขา	- จะคิด	-	-	ว่า
		2. -	- เป็น	- เลือดของผู้เดียว	-	
11.	ใครบ้างจะเชื่อว่า ในชั่วโม่งนี้เราได้ก้าวข้าม เครื่องกีดขวางแห่งความเคลงใจ (ระวี ภาวิไล, 2543: 49)	1. ใครบ้าง	- จะเชื่อ	-	-	ว่า
		2. ในชั่วโม่ง เรา	- ได้ก้าวข้าม	- เครื่องกีดขวางแห่ง ความเคลงใจ	- นี้	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก 2. ประโยคขยาย				หน่วยเชื่อม
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
12.	เราได้พบว่าชายชรากลับมาแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2543: 50)	1. เรา 2. ชายชรา	- ได้พบ - กลับมาแล้ว	- -	- -	ว่า
13.	“จงดูสิว่า เวลาได้ทำให้เราเปลี่ยนแปลงไป เพียงใด” (ระวี ภาวิไล, 2543: 80)	1. - 2. เวลา	- ดู - ได้ทำให้...เปลี่ยนแปลงไป	- - เรา	- จง...สิ - เพียงใด	ว่า
14.	ข้าพเจ้าถามเธอว่า “สามีของเธอรู้เรื่องการนัดพบ ของเราแล้วหรือ” (ระวี ภาวิไล, 2543: 98)	1. ข้าพเจ้า 2. สามีของเธอ	- ถาม - รู้	- เธอ - เรื่องการนัดพบของเรา	- - นี่แล้วหรือ	ว่า
15.	เธอตอบว่า “สามีของฉันไม่สนใจฉันหรอก” (ระวี ภาวิไล, 2543: 98)	1. เธอ 2. สามีของฉัน	- ตอบ - ไม่สนใจ	- - ฉัน	- - หลอก	ว่า
16.	ข้าพเจ้าพูดว่า “ท่านได้ฟังดวงใจของผมไว้ ในหลุมนี้ด้วยแล้ว” (ระวี ภาวิไล, 2543: 114)	1. ข้าพเจ้า 2. ท่าน	- พูด - ได้ฟัง	- - ดวงใจของผมไว้ใน หลุมนี้	- - ด้วยแล้ว	ว่า
17.	นักพรตชรารูปหนึ่งพูดว่า โปรดพูดถึงเรื่อง ‘ศาสนา’ (ระวี ภาวิไล, 2545: 106)	1. นักพรตชรารูปหนึ่ง 2.	- พูด - พูดถึง	- - เรื่อง ‘ศาสนา’	- - โปรด	ว่า
18.	ท่านตอบว่า วันนี้เราได้พูดถึงเรื่องอื่นใดหรือ (ระวี ภาวิไล, 2545: 106)	1. ท่าน 2. วันนี้เรา	- ตอบ - ได้พูดถึง	- - เรื่องอื่นใด	- - หรือ	ว่า

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
19.	ท่านเอ๋ยปากกล่าว <u>ว่า</u> ประชาชนชาวออร์ฟาลิส กระแสดมร้องเตือนเราแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2545: 114)	1. ท่าน	- เอ๋ยปากกล่าว	-	-	ว่า
		2. กระแสดม	- ร้องเตือน	- เรา	- ประชาชนชาวออร์ฟาลิส, แล้ว	
20.	<u>อย่า</u> ลืมนะที่เราจะกลับมาสู่พวกเธออีก (ระวี ภาวิไล, 2545: 128)	1. -	- อย่าลืม	-	-	ว่า
		2. เรา	- จะกลับมาสู่	- พวกเธอ	- อีก	

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม พบจำนวน 57 ประโยค

ตารางที่ 7 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า ฉันคือห่วงชีวิต และสรรพชีพ ปรากฏเป็นชั้นๆ เคลื่อนไหว ณ ภายใน (ระวี ภาวิไล, 2538: 19)	1. บัดนี้ ฉัน	- รู้แล้ว	-	-	- ว่า
		2. - ฉัน	- คือ	- ห่วงชีวิต, สรรพชีพ	-	- และ
		-	- ปรากฏเป็น	- ชั้นเล็กๆ	-	
		-	- เคลื่อนไหว	- ณ ภายใน		
2.	บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า ชายผู้นั้นทำสงครามครั้งใด ก่อนที่ความสับสนยิ่งใหญ่เกิดขึ้น (ระวี ภาวิไล, 2538: 25)	1. บัดนี้ฉัน	- รู้แล้ว	-	-	- ว่า
		2. - ชาย	- ทำสงคราม	-	- ผู้นั้น, ครั้งใด	- ก่อนที่
		- ความสับสน	- ยิ่งใหญ่	-	-	- อัน
		-	- เกิดขึ้น	-	-	
3.	บัดนี้ ช่วยบอกด้วยว่า เราจะพบกัน ณ สถานที่ และกาลเดียวกันได้อย่างไร (ระวี ภาวิไล, 2538: 27)	1. บัดนี้	- ช่วยบอก	-	- ด้วย	- ว่า
		2. เรา	- จะพบกัน	- ณ สถานที่, กาลเดียวกัน	- ได้อย่างไร	- และ
4.	เขาตอบว่า “ตามฉันมาสิ แล้วเธอจะถึงนคร ศักดิ์สิทธิ์ในวันกับคืนเดียว” (ระวี ภาวิไล, 2538: 29)	1. เขา	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. —	- ตาม...มา	- ฉัน	- สิ	- แล้ว...จะ
		- เธอ	- ถึง	- นครศักดิ์สิทธิ์ในวันกับคืนเดียว		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
5.	คนกล่าวกันว่า เมื่อนกในดิงเกลร้องเพลงรักนั้น มันกดหน้าอกเสียบกับหนาม (ระวี ภาวิไล, 2538: 54)	1. คน 2. - เมื่อนกในดิงเกล - มัน -	- กล่าวกัน - ร้อง - กด - เสียบ	- - เพลงรัก - หน้าอก - กับหนาม	- - นั้น - -	ว่า
6.	บัดนี้ โปรดบอกฉันหน่อยเถิดว่า เธอจะแยกตนเองออกจากผู้อื่น ได้อย่างไร? (ระวี ภาวิไล, 2538: 64)	1. บัดนี้ 2. เธอ	- บอก - จะแยก - ออกจาก	- ฉัน - ตนเอง - ผู้อื่น	- โปรด...หน่อยเถิด - - ได้อย่างไร	ว่า
7.	ลูกแกะตอบว่า “เราจะรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะเยี่ยมเยือนบ้านของท่าน ถ้ามันไม่อยู่ในท้องของท่าน” (ระวี ภาวิไล, 2538: 70)	1. ลูกแกะ 2. - เรา - - ถ้ามัน	- ตอบ - จะรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง - จะเยี่ยมเยือน - ไม่อยู่	- - - บ้านของท่าน - ในท้องของท่าน	- - - -	- ว่า - ที่
8.	บัดนี้ ได้โปรดบอกฉันซิว่า ในหมู่เรานั้น ใครมีมลทิน และใครไม่มี? (ระวี ภาวิไล, 2538: 78)	1. บัดนี้ 2. - ในหมู่เรานั้น ใคร - ใคร	- บอก - มี - ไม่มี	- ฉัน - มลทิน -	- ได้โปรด...ซิ - -	- ว่า - และ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
9.	เมื่อพ้นปีมาแล้ว เพื่อนบ้านของฉันทพูดกับฉันทว่า “ฉันทซึ่งซังชีวิต เพราะมัน ไม่ใช่อื่น ไกล นอกจาก ความปวดร้าว” (ระวี ภาวิไล, 2538: 98)	1. เมื่อพ้นปีมาแล้ว	- พูด	- กับฉันท	-	- ว่า
		เพื่อนบ้านของฉันท		-	-	
		2. - ฉันท	- ซังซัง	- ชีวิต	-	- เพราะ
		- มัน	- ไม่ใช่	- อื่นไกล	-	- นอกจาก
				- ความปวดร้าว		
10.	หญิงผู้หนึ่งประท้วงว่า “แน่ละ มันเป็นสงคราม เพื่อความเป็นธรรม ลูกชายของฉันทตายใน สงครามนี้” (ระวี ภาวิไล, 2538: 114)	1. หญิงผู้หนึ่ง	- ประท้วง	-	-	- ว่า
		2. - มัน	- เป็น	- สงคราม	- แน่ละ	- เพื่อ
				- ความเป็นธรรม	-	
		- ลูกชายของฉันท	- ตาย	- ในสงคราม	- นี่	
11.	นำสมเพช! ที่เขาต้องขายหัวเพื่อเลี้ยงหัวใจ (ระวี ภาวิไล, 2538: 118)	1. -	- นำสมเพช	-	-	- ที่
		2. เขา	- ต้องขาย	- หัว	-	- เพื่อ
		-	- เลี้ยง	- หัวใจ	-	
12.	ทูตสวรรค์ล่วงรู้ว่า นักธุรกิจมากหลายกินขนมปังของเขาแล้วด้วยหยาดเหงื่อจากคิ้วของนักฝัน (ระวี ภาวิไล, 2538: 124)	1. ทูตสวรรค์	- ล่วงรู้	-	-	- ว่า
		2. นักธุรกิจมากหลาย	- กิน	- ขนมปังของเขา	-	
			- กลืนด้วย	- หยาดเหงื่อจากคิ้วของนักฝัน		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
13.	เจ้าสัตว์เหม็นพูดกับดอกช่อนกลืนว่า “ดูสิ ฉันวิ่งเร็วแค่ไหน ขณะเมื่อเธอน่ะ อย่าว่าแต่เดินเลย เลื่อยก็ยังไม่ได้” (ระวี ภาวิไล, 2538: 130)	1. เจ้าสัตว์เหม็น	- พูด	- กับดอกช่อนกลืน	-	ว่า
		2. -	- ดู	-	- สี	
		- ฉัน	- วิ่งเร็ว	-	- แคไหน	
		- ขณะเมื่อเธอ	- อย่าว่าแต่เดิน	-	- น่ะ, เลย	
		-	- เลื่อยก็ยังไม่ได้	-	-	
14.	เขาจะไม่ทราบว่ามีบุคคลสองคนหลังเลือดที่นี้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 150)	1. เขา	- จะไม่ทราบ	-	-	ว่า
		2. -	- มี	- บุคคลสองคน	-	
			- หลัง	- เลือดที่นี้	-	
15.	“อาหวังว่าเธอจะไปเยี่ยมอาแทนท่านบ่อยๆ” (ระวี ภาวิไล, 2543: 27)	1. อา	- หวัง	-	-	ว่า
		2. เธอ	- จะไปเยี่ยม...บ่อยๆ	- อา	-	
			- แทน	- ท่าน	-	
16.	เพื่อนกล่าวว่า “ข้าพเจ้าไม่รู้จักบุคคลอื่นใดในนครเบรุตนอกจากท่านผู้นี้ ซึ่งความมั่งคั่งได้ทำให้เป็นผู้เปี่ยมด้วยเมตตา และความกรุณาของท่านเองทำให้ท่านมั่งคั่งขึ้น” (ระวี ภาวิไล, 2543: 27)	1. เพื่อน	- กล่าว	-	-	- ว่า
		2. - ข้าพเจ้า	- ไม่รู้จัก	- บุคคลอื่นใดในนครเบรุต นอกจากท่านผู้นี้	-	- ซึ่ง
		- ความมั่งคั่ง	- ทำให้เป็น	- ผู้เปี่ยมด้วยเมตตา	-	
		- ความกรุณา	- ทำให้...มั่งคั่งขึ้น	- ท่าน	-	- และ
		ของท่านเอง				

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
17.	เขากล่าวต่อไปว่า “ฟาร์ริส เอฟฟานดี เป็นคนดี มีใจสะอาด แต่เขาขาดความเข้มแข็ง” (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. เขา	- กล่าวต่อไป	-	-	- ว่า
		2. - ฟาร์ริส เอฟฟานดี	- เป็น	- คนดี	-	
			- มี	- ใจสะอาด	-	- แต่
		- เขา	- ขาด	- ความเข้มแข็ง	-	
18.	ลูกสาวเชื่อฟังคุณพ่อของเธอทุกประการ <u>ทั้งที่</u> เธอเองก็มีความไว้ตัวและปัญญาคี (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. ลูกสาว	- เชื่อฟัง	- คุณพ่อของเธอ ทุกประการ	-	- ทั้งที่
		2. เธอเอง	- ก็มี	- ความไว้ตัว	-	- และ
		-	-	- ปัญญาคี	-	
19.	งงถือเอาว่าฉันเป็นบิดาของเธอ และเซลมาเป็นน้องสาวของเธอเกิด (ระวี ภาวิไล, 2543: 35)	1. -	- ถือเอา	-	- งง	- ว่า
		2. - ฉัน	- เป็น	- บิดาของเธอ	-	- และ
		- เซลมา	- เป็น	- น้องสาวของเธอ	- เกิด	
20.	อาหวังว่าคงจะยังพบเธอที่นี่เมื่อกลับมา เพราะเซลมาจะมีความสุขเมื่อมีเธออยู่เป็นเพื่อนในสถานที่เปล่าเปลี่ยวนี้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 43)	1. อา	- หวัง	-	-	- ว่า
		2. -	- คงจะยังพบ	- เธอที่นี่	-	- เมื่อ
		-	- กลับมา	-	-	- เพราะ
		- เซลมา	- จะมี	- ความสุขใจ	-	- เมื่อ
		-	- มี...อยู่	- เธอ	-	
		-	- เป็น	- เพื่อนในสถานที่เปล่าเปลี่ยว	- นี่	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
21.	เธอกล่าวด้วยสำเนียงหวานกว่าคนตรีจากฟิลิปปินส์ว่า “พ่อคะ ลูกจะพยายามที่สุด ให้แขกของเราได้รับความสุข” (ระวี ภาวิไล, 2543: 43)	1. เธอ	- กล่าว	- ด้วยสำเนียงหวานกว่าคนตรีจากฟิลิปปิน	-	- ว่า
		2. - ลูก	- จะพยายามที่สุดให้	- แขกของเรา	- พ่อคะ	
		-	- ได้รับ	- ความสุข	-	
22.	เธอไม่คิดหรือ ว่าเราควรจะรออยู่ข้างในนี้ก่อน จนกว่าดวงจันทร์จะขึ้นมาส่องให้สวนสว่างแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2543: 44)	1. เธอ	- ไม่คิด	-	- หรือ	- ว่า
		2. - เรา	- ควรจะรออยู่	- ข้างในนี้ก่อน	-	- จนกว่า...แล้ว
		- ดวงจันทร์	- จะขึ้นมาส่องให้...สว่าง	- สวน	-	
23.	เธอกระซิบแผ่วเบาว่า “บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า มีบางสิ่งสูงกว่าสวรรค์ และลึกกว่ามหาสมุทร และมหัศจรรย์กว่าชีวิต ความตาย และกาลเวลา” (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. เธอ	- กระซิบแผ่วเบา	-	-	- ว่า
		2. - บัดนี้ ฉัน	- รู้แล้ว	-	-	- ว่า
		-	- มี	- บางสิ่ง	-	
		-	- สูงกว่า	- สวรรค์	-	- และ
		-	- ลึกกว่า	- มหาสมุทร	-	- และ
		-	- มหัศจรรย์กว่า	- ชีวิต, ความตาย	-	- และ
		-	-	- กาลเวลา	-	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
24.	ที่คิดกันว่า ความรักเกิดจากมิตรสัมพันธ์ยืนยาว และการเว้าวอนยึดเยื้อนั้น เข้าใจผิด (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. -	- เข้าใจผิด	-	-	- ที่
		2. -	- คิดกัน	-	-	- ว่า
		- ความรัก	- เกิดจาก	- มิตรสัมพันธ์ยืนยาว	-	- และ
		-	-	- การเว้าวอนยึดเยื้อ	- นั้น	
25.	ณ บัดนี้ ฉันรู้สึกว่ามีบางสิ่งซึ่งประหลาดและหวานล้ำกว่าความรักของพี่ชาย (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. ณ บัดนี้ ฉัน	- รู้สึก	-	-	- ว่า
		2. -	- มี	- บางสิ่ง	-	- ซึ่ง
		-	- ประหลาด	-	-	- และ
		-	- หวานล้ำกว่า	- ความรักของพี่ชาย	-	
26.	ข้าพเจ้าตอบว่า “อารมณ์อันนี้ซึ่งเราหวาดหวั่นและซึ่งสันตะเทือนเรา เมื่อมันเคลื่อนผ่านดวงใจของเราไปนั้น เป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ซึ่งนำแนวทางโคจรของดวงจันทร์ไปรอบโลก และนำดวงอาทิตย์ไปรอบพระเป็นเจ้า” (ระวี ภาวิไล, 2543: 48)	1. ข้าพเจ้า	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - อารมณ์	-	-	- อันนี้	- ซึ่ง
		- เรา	- หวาดหวั่น	-	-	- และซึ่ง
		-	- สันตะเทือน...ไป	- เรา	- นั้น	
		-	- เป็น	- กฎเกณฑ์ของธรรมชาติ	-	- ซึ่ง
		-	- นำ	- แนวทางโคจรของดวงจันทร์	-	
		-	- ไป	- รอบโลก	-	- และ
		-	- นำ	- ดวงอาทิตย์	-	
		-	- ไป	- รอบพระเป็นเจ้า		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
27.	สมมุติว่า ฟาร์ริส เอฟฟานดี ชัดขึ้น และปฏิเสธความต้องการของท่านสังฆราช ชื่อเสียงของเซลมา จะย่อยยับ และนามของเธอจะมีมลทินด้วยสิ่งโสโครกจากริมฝีปากและลิ้น (ระวี ภาวิไล, 2543: 56)	1. - 2. - ฟาร์ริส เอฟฟานดี - ชื่อเสียงของเซลมา - นามของเธอ	- สมมุติ - ชัดขึ้น, ปฏิเสธ - จะย่อยยับ - จะมี	- - ความต้องการของท่านสังฆราช - - มลทินด้วยสิ่งโสโครกจากริมฝีปาก, ลิ้น	- - - -	- ว่า - และ - และ - และ
28.	เธอตอบว่า “มิใช่ ที่รัก นกในคิงเดลนี้ควรจะมีชีวิตอยู่เพื่อร้องเพลงต่อไป จนกระทั่งราตรีมาถึง” (ระวี ภาวิไล, 2543: 62)	1. เธอ 2. – - นกในคิงเดล - - ราตรี	- ตอบ - มิใช่ - ควรจะมี...อยู่ - ร้อง...ต่อไป - มาถึง	- - - ชีวิต - เพลง	- - ที่รัก - นี้ - -	- ว่า - - เพื่อ - จนกระทั่ง
29.	ข้าพเจ้าตอบเธอว่า “ฉันจะทำทุกอย่างที่เธอบอกมา และจะห่อหุ้มดวงวิญญาณของเธอด้วยวิญญาณของฉัน” (ระวี ภาวิไล, 2543: 66)	1. ข้าพเจ้า 2. – ฉัน - เธอ -	- ตอบ - จะทำ - บอกมา - จะห่อหุ้ม	- เธอ - ทุกอย่าง - - ดวงวิญญาณของเธอด้วย วิญญาณของฉัน	- - - -	- ว่า - ที่ - และ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
30.	ข้าพเจ้าตอบว่า “พຽ່ງນີ້ ສະຕາກຣມຈະນຳເຮອ ເຂົ້າສູ່ທຳມກລາງກອບກຽ້ວທີ່ສງບສຸຂ ແຕ່ຈະສ່ງລີ້ນ ໄປສູ່ໂລກຂອງການຕ່ອສູ້ແລະສງກຣາມ” (ระวี ภาวิไล, 2543: 67)	1. ข้าพเจ้า	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - พຽ່ງນີ້ ສະຕາກຣມ	- จะนำ	-	- เธอ	-
		-	- เข้าสู่	-	- ทຳມກລາງກອບກຽ້ວ	-
		-	- สงบสุข	-	-	-
		-	- จะส่ง	-	- นั้น	-
		-	- ไปสู่	-	- โลกของการต่อสู้, สงคราม	-
31.	ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งซึ่งเชื่อว่า หลักสำคัญ ประการหนึ่งของมนุษย์คือ ความก้าวหน้าทาง จิตวิญญาณ แต่การก้าวไปสู่สมบูรณภาพนั้น ช้าและเต็ม ไปด้วยขวากหนาม (ระวี ภาวิไล, 2543: 75)	1. ข้าพเจ้า	- เป็น	-	-	-
		2. –	- เชื่อ	-	-	-
		- หลักสำคัญประการหนึ่ง	- คือ	-	- ความก้าวหน้าทางจิตวิญญาณ	-
		ของมนุษย์	-	-	-	-
		- การก้าวไปสู่สมบูรณภาพ	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
32.	ท่านไม่เชื่อหรือหว่า ความรักซึ่งถูกมารผจญ และนำหญิงไปสู่สุสานนั้น ก็เป็นเช่นเดียวกับ ความสิ้นหวังที่ซึ่งแผ่คลุมชาวโลกอยู่ (ระวี ภาวิไล, 2543: 78)	1. ท่าน	- ไม่เชื่อ	-	-	-
		2. - ความรัก	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
33.	ท่านพูดเสียงแผ่วเบาว่า “ลูกเอ๊ย ไปปlop โยนเซลมาในห้องโน้น แล้วพามานั่งที่ข้างเตียงพ่อด้วย” (ระวี ภาวิไล, 2543: 79)	1. ท่าน	- พูด	- เสียงแผ่วเบา	-	- ว่า
		2. -	- ไปปlop โยน	- เซลมาในห้อง	- ลูกเอ๊ย, โน้น	- แล้ว
			- พามานั่ง	- ที่ข้างเตียงพ่อ	- ด้วย	
34.	ฟาร์ริส เอฟฟานดี เล่าว่า “แม่เจ้าสูญเสียพ่อของเธอ ไปเมื่อเจ้ายังไม่หย่านม” (ระวี ภาวิไล, 2543: 85)	1. ฟาร์ริส เอฟฟานดี	- เล่า	-	-	- ว่า
		2. - แม่เจ้า	- สูญเสีย...ไป	- พ่อของเธอ	-	- เมื่อ
		- เจ้า	- ยังไม่หย่า	- นม	-	
35.	เธอตอบว่า “เมื่อคุณแม่สูญเสียคุณตา ก็ยังมีคุณพ่อทดแทน แต่ใครจะแทนคุณพ่อเองเมื่อคุณพ่อจากไปแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2543: 85)	1. เธอ	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - คุณแม่	- สูญเสีย	- คุณตา	-	- เมื่อ...ก็
		-	- ยังมี...ทดแทน	- คุณพ่อ	-	- แต่
		- ใคร	- จะแทน	- คุณพ่อ	- เอง	- เมื่อ
		- คุณพ่อ	- จากไป	-	- แล้ว	
36.	ข้าพเจ้ายังคงจำคำพูดของเธอได้ว่า ‘กวีและนักประพันธ์พยายามจะเข้าใจธาตุแท้ของผู้หญิง แต่จนบัดนี้เขาก็อังไม่เข้าใจความลับอันแฝงซ่อนอยู่ในดวงใจของหญิงได้ ทั้งนี้เพราะเขามองดูเธอ โดยผ่านม่านแห่งกามารมณ์ จึงมองเห็นแต่สิ่งภายนอก’ (ระวี ภาวิไล, 2543: 93)	1. ข้าพเจ้า	- ยังคงจำ...ได้	- คำพูดของเธอ	-	- ว่า
		2. - กวี, นักประพันธ์	- พยายามจะเข้าใจ	- ธาตุแท้ของผู้หญิง	-	- และ, แต่...ก็
		- จนบัดนี้ เขา	- ยังไม่เข้าใจ	- ความลับ	-	- อัน
		-	- แฝงซ่อนอยู่	- ในดวงใจของหญิง	- ได้	- ทั้งนี้เพราะ
		- เขา	- มองดู	- เธอ โดยผ่านม่านแห่งกามารมณ์	-	- จึง
		-	- มองเห็น	- แต่สิ่งภายนอก	-	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
37.	เธอมีผิดหรือ ที่มองดูทุ่งเขียวขจีและท้องฟ้ากว้างขวางจากหน้าต่างที่คุ้มขังของเธอ (ระวี ภาวิไล, 2543: 95)	1. เธอ	- มีผิด	-	- หรือ	- ที่
		2. -	- มองดู	- ทุ่งเขียวขจี, ท้องฟ้ากว้างขวางจากหน้าต่างที่คุ้มขังของเธอ	-	- และ
38.	ชาวบ้านจะถือว่าเธอนอกใจสามีหรือที่ออกจากบ้านเข้านั่งอยู่กับข้าพเจ้า (ระวี ภาวิไล, 2543: 95)	1. ชาวบ้าน	- จะถือ	-	-	- ว่า
		2. - เธอ	- นอกใจ	- สามี	- หรือ	- ที่
		-	- ออกจาก	- บ้าน	-	
		-	- เข้านั่งอยู่	- กับข้าพเจ้า	-	
39.	ข้าพเจ้าชักต่อไปว่า “ถ้าเช่นนั้น อะไรล่ะที่ห้ามไม่ให้เธอมาที่โบสถ์นี้ เพื่อนั่งเคียงข้างฉัน ณ เบื้องหน้าพระเป็นเจ้า” (ระวี ภาวิไล, 2543: 98)	1. ข้าพเจ้า	- ชักต่อไป	-	-	- ว่า
		2. - อะไร	- ห้ามไม่ให้	- เธอ	- ละ	- ถ้าเช่นนั้น, ที่
		-	- มา	- ที่โบสถ์	- นี้	- เพื่อ
		-	- นั่งเคียงข้าง	- ฉัน ณ เบื้องหน้าพระเป็นเจ้า	-	
40.	เธอตอบด้วยน้ำตาว่า “ไม่ใช่หรอกที่รัก วิญญาณของฉันไม่ต้องการแยกทาง เพราะเธอเป็นส่วนหนึ่งของฉัน” (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. เธอ	- ตอบ	- ด้วยน้ำตา	-	- ว่า
		2. -	- ไม่ใช่	-	- หรือ, ที่รัก	-
		- วิญญาณของฉัน	- ไม่ต้องการแยก	- ทาง	-	- เพราะ
		- เธอ	- เป็น	- ส่วนหนึ่งของฉัน	-	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
41.	ฉันพูดได้แต่เพียงว่า กลัวเธอจะตกลงในกับดัก เช่นกับที่ฉันได้ตกลงไปแล้ว (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. ฉัน	- พูดได้แต่เพียง	-	-	- ว่า
		2. -	- กลัว	- เธอ	-	
		-	- จะตกลง	- ในกับดัก	-	
		-	- เช่นกับ	-	-	- ที่
		- ฉัน	- ได้ตกลงไปแล้ว	-	-	
42.	ท่านสังฆราชรู้แล้วว่า ฉันออกจากหลุมที่ท่าน ขุดฝังฉันมาได้เดือนละครึ่ง (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. ท่านสังฆราช	- รู้แล้ว	-	-	- ว่า
		2. -	- ออกจาก	- หลุม	-	- ที่
		-	- ขุด, ฝัง	- ฉัน	-	
		-	- มาได้	- เดือนละครึ่ง	-	
43.	ข้าพเจ้าชักว่า “ท่านสังฆราชรู้เรื่องเราพบกันที่นี่ แล้วหรือ” (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. ท่านสังฆราช	- รู้	- เรื่อง	-	- ว่า
		2. เรา	- พบกัน	- ที่นี่	- แล้วหรือ	
44.	เธอตอบว่า “ถ้าท่านรู้ เธอก็คงไม่ได้เห็นฉันมา นั่งอยู่ข้างๆ นี้ แต่ท่านเริ่มสงสัย และ ได้สั่งคน ใช้และยามทุกคนให้คอยเฝ้าฉันทุกฝีก้าว” (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. เธอ	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - ท่าน	- รู้	-	-	- ถ้า...ก็คง
		-	- ไม่ได้เห็น	- ฉัน	-	
		-	- มานั่งอยู่ข้างๆ	-	- นี้	- แต่
		- ท่าน	- เริ่มสงสัย	-	-	- และ
		-	- ได้สั่ง	- คนใช้, ยาม	-	- และ
		-	- ให้คอยเฝ้า	- ฉันทุกฝีก้าว	-	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
45.	ฉัน <u>รู้สึก<u>ว่า</u></u> <u>ทั้ง</u> บ้านที่ฉันอยู่ <u>และ</u> ตามทางที่ฉันเดินมีดวงตาคอยมองดู มี <u>นิ้วชี้</u> ที่ฉัน <u>และ</u> มีหูคอยฟังเสียงกระซิบความคิดของฉัน (ระวี ภาวิไล, 2543: 99)	1. ฉัน 2. - - ฉัน - - ฉัน	- รู้สึก - - อยู่ - - เดิน - มี - ชี้ - มี - คอยฟัง	- - บ้าน - - ตามทาง - - นิ้ว - ที่ฉัน - หู - เสียงกระซิบความคิดของฉัน	- - - - - - - - -	- ว่า - ทั้ง, ที่ - และ - ที่ - - - และ
46.	ข้าพเจ้าพูดว่า “ <u>ผู้ใด</u> ที่ยังไม่เคยถูก <u>งู</u> แห่ง <u>แสงสว่าง</u> ขบกัด <u>และ</u> ถูก <u>ขย้ำ</u> โดย <u>หมาป่า</u> แห่ง <u>ความมืด</u> จะยังถูก <u>หลอก</u> ลงโดย <u>วัน</u> <u>และ</u> <u>คืน</u> ต่อไปอีก <u>เสมอ</u> ” (ระวี ภาวิไล, 2543: 100)	1. ข้าพเจ้า 2. ผู้ใด - - -	- พูด - จะยังถูกหลอกลง - ยังไม่เคยถูก - ขบกัด - ถูกขย้ำ	- - โดยวัน, คืบต่อไปอีกเสมอ - งูแห่งแสงสว่าง - - โดยหมาป่าแห่งความมืด	- - - - -	- ว่า - ที่, และ - - และ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
47.	เธอทราบดีว่าฉันรักเธอ ดังเช่นแม่รักลูกคนเดียว และความรักนั้นได้สอนให้ฉันคุ้มครองเธอ (ระวี ภาวิไล, 2543: 102)	1. เธอ	- ทราบดี	-	-	- ว่า
		2. - ฉัน	- รัก	- เธอ	-	
		-	- ดังเช่น	- แม่	-	
		-	- รัก	- ลูกคนเดียว	-	- และ
		- ความรัก	- ได้สอนให้	- ฉัน	- นั้น	
		-	- คุ้มครอง	- เธอ	-	
48.	ฉันได้พบว่าความรักของเรานั้นลึกดั่งมหาสมุทร สูงดั่งดวงดาว และแผ่ไพศาลดั่งห้วงเวหา (ระวี ภาวิไล, 2543: 104)	1. ฉัน	- ได้พบ	-	-	- ว่า
		2. - ความรักของเรา	- ลึกดั่ง	- มหาสมุทร	- นั้น	
		-	- สูงดั่ง	- ดวงดาว	-	- และ
		-	- แผ่ไพศาลดั่ง	- ห้วงเวหา	-	
49.	เธอพูดอย่างสงบว่า “ขอลูกให้ฉันเถิดเอามาวาง ใกล้ๆ ให้ฉันได้เห็นลูกในความตาย” (ระวี ภาวิไล, 2543: 112)	1. เธอ	- พูดอย่างสงบ	-	-	- ว่า
		2. –	- ขอ	- ลูก	-	
		-	- ให้	- ฉัน	- เถิด	
		-	- เอามาวางใกล้ๆ, ให้	- ฉัน	-	
		-	- ได้เห็น	- ลูกในความตาย	-	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
50.	ท่านพูดด้วยเสียงอันดังว่า เมื่อความรักร้องเรียก เธอ จงตามมันไป (ระวี ภาวิไล, 2545: 25)	1. ท่าน	- พูด	- ด้วยเสียง	-	- อัน
		2. -	- ดัง	-	-	- ว่า
		- เมื่อความรัก	- ร้องเรียก	- เธอ	- จง	
		-	- ตาม...ไป	- มัน	-	
51.	ท่านกล่าวว่า เรานี้อยากจะให้เธอดำรงชีพอยู่ได้ ด้วยความหอมหวานของพื้นดินและหล่อเลี้ยง ชีพอยู่ได้ด้วยแสงสว่างเช่นเดียวกับกล้วยไม้ (ระวี ภาวิไล, 2545: 40)	1. ท่าน	- กล่าว	-	-	- ว่า
		2. - เรา	- อยากรจะให้	- เธอ	-	
		-	- ดำรง	- ชีพ	-	
		-	- อยู่ได้ด้วย	- แสงสว่าง	-	
		-	- เช่นเดียวกับ	- กล้วยไม้	-	
52.	ท่านตอบว่า เสื้อผ้าของเธอนั้น ได้ปิดบังความ งามของเธอเสียมาก แต่มันก็มีได้ปกปิดความ น่าเกลียด และถึงแม้เธอจะแสวงหาอิสรภาพ ของการปกปิดเฉพาะตนจากเครื่องนุ่งห่ม เธอก็จะ ได้รับบังเหียนและ โชติรวนจากมันด้วย (ระวี ภาวิไล, 2545: 54)	1. ท่าน	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - เสื้อผ้าของ เธอ	- ได้ปิดบัง...เสียมาก	- ความงามของเธอ	- นั้น	- แต่...ก็
		- มัน	- มิได้ปกปิด	- ความน่าเกลียด	-	- และถึงแม้
		- เธอ	- จะแสวงหา	- อิสรภาพของการปกปิดเฉพาะตนจาก เครื่องนุ่งห่ม	-	
		- เธอ	- จะได้รับ	- บังเหียน, โชติรวนจากมัน	- ด้วย	- ก็

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
53.	ท่านตอบว่า <u>พื้นพิภพได้อุทิศผลพสุธาให้แก่เธอ</u> <u>และถ้าเพียงแต่เธอรู้ว่า จะหาเอาอย่างไร</u> <u>เธอก็จักไร้ความต้องการ</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 56)	1. ท่าน	- ตอบ	-	-	- ว่า
		2. - พื้นพิภพ	- ได้อุทิศ	- ผลพสุธาให้แก่เธอ	-	- และถ้า
						เพียงแต่
		- เธอ	- ู้	-	-	- ว่า
		-	- จะหาเอา	-	-	- อย่งไร
		- เธอ	- จักร้าง	- ความต้องการ	-	- ก็
54.	เธอควรกล่าวแก่บุคคลเช่นนี้ว่า <u>จงมายังท้องทุ่งกับเรา หรือ ไปยังทะเลแล้วเหวี่ยงแหกับพี่น้องของเรา</u> <u>เพราะพื้นดินและท้องน้ำก็จะประสาทผลแก่เธอด้วยเช่นกับเรา</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 57)	1. เธอ	- ควรกล่าว	- แก่บุคคลเช่นนี้	-	- ว่า
		2. -	- มายัง	- ท้องทุ่งกับเรา	- จง	- หรือ
		-	- ไปยัง	- ทะเล	-	- แล้ว
		-	- เหวี่ยง	- แหกับพี่น้องของเรา	-	- เพราะ
		- พื้นดิน, ท้องน้ำ	- จะประสาท	- ผลแก่เธอ	- ด้วย	- และ, ก็
		- เช่นกับ	- เรา	-	-	
55.	พึงระลึกไว้ว่า <u>ทุกขณะชีวิตของเธอนั้น คือ โบสถ์วิหาร และศาสนาของเธอ</u> (ระวี ภาวิไล, 2545: 107)	1. -	- พึงระลึกไว้	-	-	-ว่า
		2. ทุกขณะชีวิตของเธอ	- คือ	- โบสถ์วิหาร, ศาสนาของเธอ	- นั้น	- และ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
56.	อย่าคิดว่า เราพูดครั้งนี้เพื่อเธอจกกล่าวแก่กันว่า 'ท่านสรรเสริญเรา ท่านเห็นแต่คุณธรรมในเรา' (ระวี ภาวิไล, 2545: 119)	1. -	- อย่าคิด	-	-	- ว่า
		2. - เรา	- พูด	-	- ดังนี้	- เพื่อ
		- เธอ	- จกกล่าว	- แก่กัน	-	- ว่า
		- ท่าน	- สรรเสริญ	- เรา	-	
		- ท่าน	- เห็นแต่	- คุณธรรมในเรา	-	
57.	เชอบางคนได้คิดเอาว่า เราหยังและอายเกินไปที่ จะรับของให้ (ระวี ภาวิไล, 2545: 122)	1. เชอบางคน	- ได้คิดเอา	-	-	- ว่า
		2. เรา	- หยัง, อายเกินไป	-	-	- และ, ที่
			- จะรับ...ให้	- ของ		

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน พบจำนวน 4 ประโยค

ตารางที่ 8 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก 2. ประโยคขยาย				หน่วยเชื่อม
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	นำสมเพช ที่คนรับแลกเงินไม่สามารถเป็นคน สวนที่ดีได้ (ระวี ภาวิไล, 2538: 77)	1. - 2. - คนรับแลกเงิน -	- นำสมเพช - ไม่สามารถเป็น - ดี	- - คนสวน -	- - - ได้	- ที่ - ที่
2.	เขาถือเอาว่าผู้หญิงเป็นสินค้า ซึ่งอาจซื้อขาย แลกเปลี่ยนจากบ้านหนึ่งถึงอีกบ้านหนึ่งได้ (ระวี ภาวิไล, 2543: 74)	1. เขา 2. - ผู้หญิง -	- ถือเอา - เป็น - อาจซื้อขายแลกเปลี่ยน	- - สินค้า - จากบ้านหนึ่งถึงอีกบ้านหนึ่ง	- - - ได้	- ว่า - ซึ่ง
3.	คล้ายกับว่าเด็กชายมาช่วยปลดปล่อยแม่ของ ตัวเองจากสามีที่ไร้เมตตา (ระวี ภาวิไล, 2543: 113)	1. - 2. - เด็กชาย -	- คล้ายกับ - มาช่วยปลดปล่อย - ไร้	- - แม่ของตัวเองจากสามี - เมตตา	- - -	- ว่า - ที่

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว พบจำนวน 2 ประโยค

ตารางที่ 9 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	ขณะที่เพื่อนกล่าวคำนี้ ข้าพเจ้าสังเกตว่าใบหน้าเขาหมองลง (ระวี ภาวิไล, 2543: 28)	1. ข้าพเจ้า	- สังเกต	- ขณะ	-	- ว่า, ที่
		2. 2.1 ใบหน้าเขา	- หมองลง	-	-	
		2.2 เพื่อน	- กล่าว	- คำ	- นี้	
2.	ในราตรีอันข้าพเจ้าได้เกิดใหม่อีกครั้งหนึ่งนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้เห็นดวงหน้าแห่งมัจจุราชเป็นครั้งแรก (ระวี ภาวิไล, 2543: 53)	1. ข้าพเจ้า	- รู้สึก	- ในราตรี	-	- อัน, ว่า
		2. 2.1 ข้าพเจ้า	- ได้เกิดใหม่อีกครั้งหนึ่ง	-	- นั้น	
		2.2 -	- ได้เห็น	- ดวงหน้าแห่งมัจจุราชเป็นครั้งแรก		

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน พบจำนวน 1 ประโยค

ตารางที่ 10 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน

ลำดับ	ประโยค	1. ประโยคหลัก				หน่วยเชื่อม
		2. ประโยคขยาย				
		หน่วยนาม	หน่วยกริยา	หน่วยนาม	หน่วยเสริม	
1.	ใครบ้างจะเชื่อว่าเดือนแห่งนิชานอันนำเรามา	1. ใครบ้าง	- จะเชื่อ	-	-	- ว่า
	พบกันเป็นครั้งแรกนี้ จะเป็นเดือนซึ่งนำเรามา	2. 2.1 เดือนแห่งนิชาน	- จะเป็น	- เดือน	-	- อัน, ซึ่ง
	หยุดอยู่ ณ ยอดแห่งความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต	2.2 -	- นำ	- เรา	-	
	(ระวี ภาวิไล, 2543: 49)	-	- มาพบกันเป็นครั้งแรก	-	- นี้	
		2.3 -	- นำ	- เรา	-	
		-	- มาหยุดอยู่	- ณ ยอดแห่งความศักดิ์สิทธิ์		
				ของชีวิต		

หมายเหตุ: แสดงประโยคหลักด้วยตัวอักษรทึบ แสดงประโยคขยายด้วยตัวอักษรเอียง และแสดงหน่วยเชื่อมด้วยการขีดเส้นใต้

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล พบโครงสร้างประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 135 ประโยค เป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความเดียว จำนวน 68 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 31.19 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความรวม จำนวน 60 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 27.52 และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อน จำนวน 7 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 3.21 พบโครงสร้างประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยามากรองลงมา จำนวนทั้งสิ้น 80 ประโยค เป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว จำนวน 20 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 9.17 ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม จำนวน 57 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 26.15 และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน จำนวน 3 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.38 และพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาน้อยที่สุด จำนวนทั้งสิ้น 3 ประโยค เป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว จำนวน 2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 0.92 และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน จำนวน 1 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 0.46

และจากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล พบหน่วยเชื่อมที่เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยายทั้งสิ้น 279 ครั้งที่ใช้ มากที่สุด คือ “ว่า” จำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมา คือ “ที่” จำนวน 76 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.24 และน้อยที่สุด คือ “ซึ่ง” จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.36

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อน, ประเภทประโยคความซ้อน, หาความถี่ของประเภทของประโยคความซ้อน และหาความถี่ของหน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่าง ประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยายของประโยคความซ้อนที่ใช้ ในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล

การศึกษานี้ ศึกษาจากผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล จำนวนทั้งสิ้น 3 เล่ม คือ 1) ทราบกับฟองคลื่น (ระวี ภาวิไล, 2538) จำนวน 66 ประโยค 2) ปีกหัก (ระวี ภาวิไล, 2543) จำนวน 119 ประโยค และ 3) ปรัชญาชีวิต (ระวี ภาวิไล, 2545) จำนวน 33 ประโยค จำนวนประโยคความซ้อนที่นำมาวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น 218 ประโยค ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ระวี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด จำนวน 135 ประโยค ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา รองลงมา จำนวน 80 ประโยค และใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาน้อยที่สุด จำนวน 3 ประโยค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนาม

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อน รวมทั้งสิ้น 218 ประโยค ระวี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด พบทั้งสิ้น 135 ประโยค โดยพบ ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความเดียวมากที่สุด จำนวน 68 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 31.19 พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็น ประโยคความรวมรองลงมา จำนวน 60 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 27.52 และพบประโยคความซ้อน ที่มีประโยคขยายในหน่วยนามที่เป็นประโยคความซ้อนน้อยที่สุด จำนวน 7 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 3.21

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยา

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อน รวมทั้งสิ้น 218 ประโยค ระเบียบวิธี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยารองลงมา พบทั้งสิ้น 80 ประโยค โดยพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวมมากที่สุด จำนวน 57 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 26.15 พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียวรองลงมา จำนวน 20 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 9.17 และพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อนน้อยที่สุด จำนวน 3 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.38

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยา

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อน รวมทั้งสิ้น 218 ประโยค ระเบียบวิธี ภาวิไล ใช้ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาน้อยที่สุด พบทั้งสิ้น 3 ประโยค โดยพบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียวมากที่สุด จำนวน 2 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 0.92 พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อนน้อยที่สุด จำนวน 1 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 0.46 ไม่พบประโยคที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความรวม

หน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยาย

จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระเบียบวิธี ภาวิไล พบหน่วยเชื่อมที่ใช้เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยายทั้งสิ้น 279 ครั้งที่ใช้มากที่สุด คือ “ว่า” จำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมา คือ “ที่” จำนวน 76 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.24 และน้อยที่สุด คือ “ซึ่ง” จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.36

อภิปรายผล

ประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล นั้น พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด คือ 135 ประโยค และสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่า หน่วยนามที่เป็นกรรมที่ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นผู้เสริม ซึ่งหน่วยนามบอกผู้เสริมนี้เองที่มาช่วยเสริมความหมายของกริยาให้สมบูรณ์ขึ้น หรือทำให้ความหมายของกริยาเคลง โดยมักจะอยู่หลังกริยา “เป็น, คือ” ประโยคความซ้อนลักษณะนี้ จึงมีปรากฏอยู่ในผลงานมาก และหน่วยเชื่อมที่พบมากในประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามนั้น ระวี ภาวิไล มักใช้ “, ที่ ซึ่ง, อัน” เป็นจำนวนมาก ตามลำดับ ส่วนหน่วยเชื่อม “ที่ซึ่ง, ว่า” ปรากฏเพียงคำละ 1 ประโยคเท่านั้น

ประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยานั้น พบว่า ประโยคขยาย มักจะขยายคำกริยาประเภทกริยาแสดงอาการมากที่สุด ได้แก่ บอก ตอบ กล่าว พูด ประท้วง กระชับ เล่า ถาม เป็นต้น โดยมี “ว่า” เป็นหน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยายมากที่สุด และพบประโยคขยายในหน่วยกริยา ในกริยาประเภทกริยาแสดงประสบการณ์รองลงมา ได้แก่ รู้ ตีใจ คิด ไม่ทราบ หวัง สัญญา เชื่อ พบ สมมุติ เป็นต้น

และจากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ในผลงานแปลจะปรากฏ ประพันธสรรพนาม และ/หรือ ประพันธวิเศษณ์ เป็นหน่วยเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคขยาย และประโยคขยายกับประโยคขยายในประโยคความซ้อน ได้แก่ ที่ ซึ่ง อัน ว่า ฯลฯ มากกว่าผลงานที่เป็นสำนวนไทยแท้

การศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ครั้งนี้ พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ ประภาพร ลิ้มสมบูรณ์ (2550) ศึกษาประโยคจากหนังสือเรื่องสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ในส่วนของประโยคความซ้อน พบประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกริยามากที่สุด

ประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ปรากฏประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาน้อยที่สุด คือ พบเพียง 3 ประโยค เป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความเดียว 2 ประโยค และประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยนามและหน่วยกริยาที่เป็นประโยคความซ้อน 1 ประโยค

เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะประโยคที่มีประโยคขยายทั้งในหน่วยนามและหน่วยกริยาในประโยคเดียวกันนั้น ลักษณะของโครงสร้างประโยคจะมีความสลับซับซ้อนมาก ยากแก่การเข้าใจ ผู้เขียนจึงไม่นิยมเขียน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาโครงสร้างประโยคความซ้อนในผลงานแปลและเรียบเรียงของ ระวี ภาวิไล ทำให้เห็นว่ามีลักษณะเด่นเฉพาะตัว คือ มีประโยคความซ้อนเป็นจำนวนมาก โดยสังเกตได้อย่างชัดเจนจากหน่วยเชื่อมที่เป็นประพันธสรรพนาม และ/หรือประพันธวิเศษณ์ได้แก่ ที่ ซึ่ง อัน ผู้ ผู้ซึ่ง ว่า ฯลฯ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาลักษณะโครงสร้างประโยคในผลงานแปลและเรียบเรียงของนักเขียนคนอื่น
2. ประโยคที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ จะมีประโยคกรรมอยู่มาก กล่าวคือ ประโยคที่มีกรรมหรือผู้ถูก วางอยู่ต้นประโยค ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาโครงสร้างประโยคกรรมในผลงานแปล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กนิษฐ์ ดิหนอ. 2546. การศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมฉบับตีพิมพ์สองภาษา เรื่อง
“ผจญทุ่งกว้าง” ของ แม้นมาส ชวลิต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. 2515. ตำนานสามก๊ก. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.

กระแสร้ มลายาภรณ์. 2516. วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียน
สตรีเนติศึกษา.

_____. 2530. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

กำชัย ทองหล่อ. 2547. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: รวมสาสน์.

กุสุมา รัชมณี. 2537. สีสันวรรณคดีชุด ดั่งรัตนะโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2546. วรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ขจร สุขพานิช. 2526. ก้าวแรกของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: อรุณสภา.

จินดา เสงี่ยมบูรณ์. 2542. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

นววรรณ พันธุเมธา. 2527. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.

นันทวัน ผลฉาย. 2532. ลักษณะภาษาไทยในงานแปลทางวิชาการ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- นาคยา บัวลอย. 2539. การศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรม
ในหนังสือเรียนภาษาไทยวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิตา จำปาทิพย์. 2546. การศึกษานวนิยายแปลเรื่องแดรกคิวลาจอมผีดิบ ของ อ. สายสุวรรณ์ จาก
ต้นฉบับเรื่อง DRACULA โดย BRAM STOKER. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงตา สุพล. 2545. ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถนอมนวล โอเจริญ. 2548. การแปลนวนิยายเรื่อง “แวร์เนอร์ระทม” เป็นไทย: กรณีศึกษา
กระบวนการแปลและปัญหาในการแปลงานร้อยแก้วเยอรมันเป็นไทย. กรุงเทพมหานคร:
โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช ปุณโณทก. 2527. แนวทางศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช.
- ธันวพร นาคอิม. 2545. การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคข่าวในหนังสือจดหมายเหตุบางกอก
รีคอร์ดเดอร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ์, ม.ล. 2513. แนะนำแนวทางการศึกษาวิชาวรรณคดี. กรุงเทพมหานคร:
เคล็ดไทย.
- ปฐมา อักษรจรุง. 2543. การแปลไทย-อังกฤษ. สงขลา: ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- ประทีป เหมือนนิล. 2519. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- ประเทือง ทินรัตน์. 2543. การแปลเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ประภาพร ลืมจิตสมบุญ. 2550. การศึกษาประโยชน์จากหนังสือเรื่องสามก๊ก ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) . วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปาริชาติ ญาณาวรี. 2544. กลวิธีการแปลวรรณกรรมเยาวชนของแมกไม้ เรื่อง ซิลา رأىที่สุดและน้องเล็กยัง رأىอยู่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

เปรมจิต ชนะวงศ์. 2538. หลักภาษาไทย. นครศรีธรรมราช: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.

เปลื้อง ณ นคร. 2542. ภาษาวรรณนา: วิวัฒน์และวิบัติของภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์. 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยคในภาษาไทย. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระยาอุปทิศศิลปสาร. 2543. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พระทักษิณคณาธิกร. 2544. ปรัชญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงแก้ว.

พจน์ย์ สรรคนุรานุรักษ์. 2529. การแปลอังกฤษเป็นไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ระวี ภาวิไล. 2538. ทราบกับฟองคลื่น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ.

_____. 2543. ปีกหัก. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ.

_____. 2545. ปรัชญาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ.

วรนาถ วิมลเฉลา. 2528. **คู่มือสอนแปลสำหรับผู้สอนแปลมือใหม่**. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณภา แสงอร่ามเรือง. 2545. **ทฤษฎีและหลักการแปล**. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัลยา วิวัฒน์ศร. 2547. **การแปลวรรณกรรม**. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร ภาณุพงศ์. 2522. **โครงสร้างของภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

วิทยา นาทอง. 2542. **การเปรียบเทียบภาษาอังกฤษกับภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. 2541. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
แพร่พิทยา.

สัญญาวิ สายบัว. 2528. **หลักการแปล**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สายทิพย์ นุกุณกิจ. 2543. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

หอมหวาน ชื่นจิตร. 2525. **การแปลอังกฤษเป็นไทยในวงวรรณกรรมระยะแรก**.
วารสารธรรมศาสตร์ 7 (ตุลาคม-ธันวาคม 2525).

Nida, E. A. 1964. **Toward a Science of Translation**. The Natherland: Leiden.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประวัติผู้เขียนและประวัติผู้แปลและเรียบเรียง

ประวัติผู้เขียนและประวัติผู้แปลและเรียบเรียง

ประวัติ ระวี ภาวิไล

ดร.ระวี ภาวิไล สำเร็จการศึกษาวิทยาสาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท ฟิลิสิกส์ มหาวิทยาลัยแอเดอลด์ ปริญญาเอกทางด้านดาราศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย เริ่มเป็นอาจารย์เมื่ออายุเพียง 19 ปีเศษ ประจำภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 จนกระทั่งเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. 2529

มีผลงานทางดาราศาสตร์เป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ เคยร่วมประชุม และรับเชิญทำวิจัย ในต่างประเทศเกือบ 20 ครั้ง มีผลงานค้นคว้าทางดาราศาสตร์ลงพิมพ์ในนิตยสารต่างประเทศ และเป็นที่อ้างอิงของนักดาราศาสตร์สำคัญในต่างประเทศ

ศึกษาค้นคว้าด้านศาสนาและปรัชญา เขียนหนังสือไว้หลายเล่ม อาทิ คุณค่าชีวิต, รู้สึกรักคิด, ชีวิตดีงาม, บุญพชาติแห่งชีวิต, ความสัจ, เฟื่องพินิจเรื่องชีวิต, ความสุขในโลก ฯลฯ และมีผลงานแปลที่พิมพ์แล้ว เช่น ปรัชญาชีวิต, ปีกหัก, สาธนา, หิ่งห้อย (แปลร่วมกับ ประคิน ชุมสาย ณ อยุธยา), ทราภัยกับฟองคลื่น, อลิขผจญภัย ฯลฯ

ปัจจุบัน เป็นราชบัณฑิตแห่งราชบัณฑิตยสถาน ศาสตราจารย์กิตติคุณ ผู้อำนวยการ ธรรมสถานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำงานวิจัยเรื่อง อุกกาบาตที่ตกในประเทศไทยด้วยวิธีการใหม่ และศึกษาเรื่องกำเนิดของจักรวาล นอกเหนือจากใช้เวลาส่วนใหญ่ติดตามดาวหาง ตลอดจนบรรยายและเขียนบทความเกี่ยวกับศาสนา ปรัชญา และเป็นบรรณาธิการอาวุโสของสำนักพิมพ์ผีเสื้อ (ระวี ภาวิไล, 2545)

ประวัติของ คาลิล ยิบราน

คาลิล ยิบราน เกิดที่เมืองบุเชอริ ประเทศเลบานอน ในปี ค.ศ. 1883 ตายที่นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1931 เป็นกวี นักเขียน และศิลปิน ที่ได้รับสมญานามว่า ‘วิลเลียม เบคค แห่งศตวรรษที่ 20’

บิดามารดาของยิบรานเป็นผู้มีการศึกษาและวัฒนธรรมดี ตระกูลทางมารดาได้ชื่อว่าเก่งดนตรีที่สุดในหมู่บ้าน ยิบรานได้แสดงฝีมือทางวาดเขียน ก่อนสร้าง ปั้น และแต่งเรียงความมาตั้งแต่เยาว์วัย เมื่ออายุ 8 ปี ก็สนใจและเข้าใจซาบซึ้งในงานของ ไมเคิล แอนเจโล และเลโอนาร์โด ดา วินชี ในปี ค.ศ. 1895 ครอบครัวของเขานำเขาเดินทางไปตั้งรกรากยังสหรัฐอเมริกา แต่เมื่ออายุได้สิบสี่ปีครึ่ง ยิบรานก็เดินทางกลับมายังเลบานอนและเข้าเรียนในสถานศึกษาภาษาอาหรับของ ซิเรีย ต่อมาเขาได้เดินทางไปศึกษาศิลปะกับโรแด็ง (Rodin) ประติมากรชาวฝรั่งเศสที่ EcOle des Beaux Arts ในกรุงปารีส ในปี ค.ศ. 1912 ยิบรานเดินทางไปยังสหรัฐอเมริกา และพำนักอยู่ในกรุงนิวยอร์ก และที่นั่นเองเขาก็ได้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมนักเขียนชาวอาหรับ (Arabic P.E.N. Club) และได้เป็นนายกสมาคมด้วย งานประพันธ์ของยิบรานได้มีอิทธิพลสูงใจคนรุ่นหลังมาก ทั้งผู้ใช้ภาษาอาหรับในประเทศอาหรับและในอเมริกา ตลอดจนยุโรป เอเชีย ตั้งแต่ประเทศจีนถึงสเปน งานชิ้นแรกๆ ของยิบราน เป็นบทเขียนและบทกวีภาษาอาหรับ งานเหล่านั้นแสดงทัศนะเห็นแจ้งในธรรมชาติ ความงดงามในท่วงทำนอง และแนวใหม่ที่จะเข้าแก้ปัญหาของชีวิต

ยิบรานเริ่มใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนของเขาตั้งแต่อายุยังไม่ถึงยี่สิบปี งานเขียนที่มีชื่อเสียงที่สุดของเขาคือ ชิ้นที่ชื่อ ‘The Prophet’ ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน

งานชิ้นนี้ได้ถูกแปลถ่ายทอดเป็นภาษาต่างๆ ไม่น้อยกว่ายี่สิบภาษา มีผู้อ่านกันแพร่หลายอย่างยิ่งทั่วโลก ยิบรานได้บรรจุหลักธรรมไว้ด้วยสำนวนกวีอันอ่านง่ายแต่ไพเราะ เข้าถึงชนทุกชั้น นับเป็นทั้งบทกวีปรัชญาและธรรมะพร้อมกันไปในตัว บุคคลในหลายเชื้อชาติและต่างลัทธิศาสนาจำนวนมาก ได้ยึดถือเอาคำสอนในงานชิ้นนี้เป็นเสมือนประทีปนำแนวทางแห่งการดำรงชีวิต ทั้งนี้ เพราะธรรมะนั้นเป็นของกลาง แม้ว่าจะกล่าวออกมาในเปลือกหุ้มใดๆ ก็มีธรรมชาติอันแท้เป็นสมบัติของมนุษย์ทั่วไป ไม่ว่าชาติ ภาษา หรือลัทธิ ศาสนาใด

คาลิล ยิบราน ได้ทำพินัยกรรมยกเลิกสิทธิทรัพย์สินของเขา 7 เล่ม ให้แก่เมืองบุเชอริ ซึ่งเป็นบ้านเกิดของเขา ในระหว่างที่เขายังมีชีวิตอยู่นั้น หนังสือเหล่านี้ทำรายได้ให้เขาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ในระยะต่อมากลับแพร่หลายมาก โดยเฉพาะเรื่อง ‘ปรัชญาชีวิต’ หรือ ‘The Prophet’ กลายเป็นหนังสือขายดีที่สุดตลอดมา

ผลประโยชน์ที่เกิดจากหนังสือ 7 เล่มนี้ ประมาณปีละ 1 ล้านเหรียญสหรัฐ ทำให้คณะกรรมการเมืองขัดแย้งแตกแยกกัน เพราะการช่วงชิงอำนาจควบคุมเงิน จนทำอะไรตามความมุ่งหมายของพินัยกรรมไม่ได้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 รัฐบาลเลบานอนต้องยื่นมือเข้าจัดการทรัพย์สิน และก็ได้ให้นำเอาผลประโยชน์มาใช้สร้างโรงเรียน สถานพยาบาล และให้ทุนการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ของพินัยกรรม (ระวี ภาวิไล, 2545)

ภาคผนวก ข
ประโยคที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประโยคความซ้อนที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ทราภัยกับฟองคลื่น (ระวี ภาวิไล, 2538) จำนวน 66 ประโยค

- 1.1 บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า ฉันคือห้วงชีวิต และสรรพชีพปรากฏเป็นชั้นๆ เคลื่อนไหว ณ ภายใน (19)
- 1.2 เราทั้งหลายเป็นสัตว์โลกที่ทรมานทรมาย พเนจร แสอวยาก มานับล้านปี ก่อนที่ ห้วงสมุทร และพายุในป่าจะให้ถ้อยคำแก่เรา (21)
- 1.3 ฉันเคยรู้จักคนผู้หนึ่งซึ่งหูไวมาก แต่เขาเป็นใบ้ เพราะลิ้นขาดในสงคราม (25)
- 1.4 ฉันดีใจที่บัดนี้เขาตายแล้ว (25)
- 1.5 บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า ชายผู้นั้นทำสงครามครั้งใด ก่อนที่ความสงบอันยิ่งใหญ่ เกิดขึ้น (25)
- 1.6 บัดนี้ ช่วยบอกด้วยว่า เราจะพบกัน ณ สถานที่และกาลเดียวกันได้อย่างไร (27)
- 1.7 อวกาศ มิใช่ช่องว่างระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ สำหรับผู้ซึ่งมองลงมาจาก หน้าต่างของทางช้างเผือก (28)
- 1.8 เทพผู้สถิตในอากาศนั้น มิได้ริษยาความปดริ้วของมนุษย์หรือ (28)
- 1.9 เขาตอบว่า “ตามฉันมาสิ แล้วเธอจะถึงนครศักดิ์สิทธิ์ในวันกับคืนเดียว” (29)
- 1.20 มีที่ว่างอยู่ระหว่างจินตนาการและสัมฤทธิ์ผลของมนุษย์ ซึ่งเป็นที่สัญจรของความปรารถนาของเขา (34)
- 1.21 ผู้โศกสลดซึ่งร้องเพลงสุขสันต์ได้ด้วยดวงใจปราโมทย์นั้น ช่างสง่างามเสียนี้ กระจ่างไร (44)
- 1.22 มังกรทุกตัวให้กำเนิดนักบุญจอร์ชผู้พิฆาตมัน (46)
- 1.23 ดันไม้เป็นบทกวีซึ่งพื้นปลูปลูกจารึกบนฟากฟ้า (48)
- 1.24 มันเป็นบทเพลงซึ่งควรรูจากบาดแผลอาบเลือด หรือรอยยิ้ม (50)
- 1.25 กวี เป็นกษัตริย์ไร้บัลลังก์ ผู้ประทับอยู่ท่ามกลางเถาเถาของพระราชวัง พยายาม สร้างภาพเนรมิตขึ้นจากเถาเถา (50)
- 1.26 ถ้อยคำของเราเป็นเพียงเศษขนมปังที่ร่วงจากโต๊ะเลี้ยงของความคิด (53)
- 1.27 คนกล่าวกันว่า เมื่อนกในดงเกลร้องเพลงรักนั้น มันกดหน้าอกเสียบกับหนาม (54)

- 1.28 แม้จิตวิญญาณที่เหาะเหินได้เก่งที่สุด ก็ไม่พ้นความจำเป็นทางกาย (55)
- 1.29 บทเพลงซึ่งเจียบใบในดวงใจของแม่ ปรากฏบนริมฝีปากของลูก (56)
- 1.30 ไม่มีความปรารถนาใดที่ไม่บรรลุผล (58)
- 1.34 ศิรย์สิ้นลมปราณในวันที่เธอเกิด (60)
- 1.35 ผู้ชายที่ไม่ยอมอดโทษในความผิดเล็กๆ น้อยๆ ของหญิง จะไม่มีวันได้ชื่นชมกับคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ของพวกเธอ (62)
- 1.36 คู่รักโอบกอดสิ่งซึ่งดำรงอยู่ระหว่างกัน มากกว่ากันและกัน (62)
- 1.37 บัดนี้ โปรดบอกฉันหน่อยเถิดว่า เธอจะแยกตนเองออกจากผู้อื่นได้อย่างไร? (64)
- 1.38 หมาป่าผู้หนุ่มวลกล่าวกับลูกแกะสามตัวว่า “ท่านจะให้เกียรติเยี่ยมเยือนบ้านของข้าพเจ้าได้ไหม?” (70)
- 1.39 ลูกแกะตอบว่า “เราจะรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่จะเยี่ยมเยือนบ้านของท่าน ถ้ามันไม่อยู่ในท้องของท่าน” (70)
- 1.40 นำสมเพช ที่คนรับแลกเงินไม่สามารถเป็นคนสวนที่ดีได้ (77)
- 1.41 บัดนี้ โปรดบอกฉันซิว่า ในหมู่มานี้ ใครมีมลทิน และใครไม่มี? (78)
- 1.42 ผู้เดียวที่ไม่ยุติธรรมต่อฉันก็คือคนที่ฉันไม่ยุติธรรมต่อพี่ของเขา (82)
- 1.43 เป็นการฉลาดที่คนพิการ์จะไม่เอาไม้ยันของตนไปตีศิระประปักษ์จนไม้หัก (85)
- 1.44 เธอช่างขาดความเอาใจใส่เสียนี้กระไร ที่จะให้ผู้คนบินด้วยปีกของเธอ ทั้งที่เธอไม่ยอมให้แม่เพียงชนนิกขึ้นหนึ่ง (90)
- 1.45 นับเป็นเกียรติของเหยื่อฆาตกรรม ที่เขามีไขฆาตกร (92)
- 1.46 เมื่อพ้นปีมาแล้ว เพื่อนบ้านของฉันพูดกับฉันว่า “ฉันชิงชังชีวิต เพราะมันไม่ใช่อื่นไกล นอกจากความปวดร้าว” (98)
- 1.47 ดูเหมือนทะเลจะให้คำจำกัดความของหอยว่าเป็นมุก (104)
- 1.48 ดูเหมือนกาลเวลาจะให้คำจำกัดความถ่านหินว่าเป็นเพชร (104)
- 1.49 ชื่อเสียง เป็นเงาของค้นหาซึ่งยืนอยู่ในแสงสว่าง (105)
- 1.50 ราก คือดอกซึ่งเหยียดหยามชื่อเสียง (105)
- 1.51 ความมีใจกว้าง เป็นความรักที่ป่วยไข้ของทอง (106)
- 1.52 การขยายความเกินจริง เป็นสัจธรรมที่บันดาลโทสะ (109)
- 1.53 ความพลาดหวังที่เอียงอาย มีศักดิ์ศรีกว่าความสำเร็จที่ไม่ยอมถ่อมตน (110)
- 1.54 หญิงผู้หนึ่งประท้วงว่า “แน่ละ มันเป็นสงครามเพื่อความเป็นธรรม ลูกชายของฉันตายในสงครามนี้” (114)

- 1.55 น่าสมเพช! ที่เขาค้องขายหัวเพื่อเลี้ยงหัวใจ (118)
- 1.56 คนที่เฝ้าฟังสังฆกรรมนั้น มิได้ค่อยไปกว่าผู้กล่าวสัจจะเลย (119)
- 1.57 ผู้คนทั้งหลายที่เคยมีชีวิตอยู่ ดำรงอยู่กับเราในปัจจุบัน (121)
- 1.58 ผู้ซึ่งปรารถนามากที่สุด จะมีชีวิตยืนนานที่สุด (121)
- 1.59 การแสวงหา ‘ชนคนนั้น’ ของเธอคือชีวิตซึ่งมีปีกที่เท่า (122)
- 1.60 ฉันชื่นชอบบุคคลผู้เปิดเผยความคิดของเขาให้ฟัง (123)
- 1.61 ฉันยกย่องผู้ซึ่งเปิดม่านคลุมความฝันของเขา (123)
- 1.62 ทูตสวรรค์ล่วงรู้ว่า นักธุรกิจมากมายกินขนมปังของเขาล้วนด้วยหยาดเหงื่อจากคิ้วของนักฝัน (124)
- 1.63 ฉันคิดว่ามันถูกต้องทั้งสองอย่าง (125)
- 1.64 ผู้ที่มีความลับในดวงใจของตนเท่านั้น สามารถยังรู้ความลับในดวงใจเราได้ (125)
- 1.65 ศาสนา เป็นแหล่งน้ำพุในดวงใจ ซึ่งกองคาราวานของความคิดไม่อาจบรรลुถึงได้ (128)
- 1.66 เจ้าสัตว์เหม็นพูดกับดอกช่อนกลืนว่า “คูสิ ฉันวิ่งเร็วแค่ไหน ขณะที่เธอนะอย่าว่าแต่เดินเลย เลื่อยก็ยังไม่ได้” (130)
- 1.67 ดอกช่อนกลืนตอบว่า “โอ้ ท่านผู้วิ่งเร็วผู้ทรงเกียรติ ขอได้โปรดวิ่งไปเสียเร็วเข้าเถิด!” (130)
- 1.68 ขุนเขาซึ่งถูกแผ่คลุมด้วยหมอกนั้น มิใช่เนินเขา (135)
- 1.69 ความรักที่ไม่ผูกพันสูงขึ้นใหม่เสมอ จะตายไปเสมอ (137)
- 1.70 เกลือจะต้องมีอะไรที่ศักดิ์สิทธิ์แฝงอยู่ (141)
- 1.71 มาบัดนี้ ผู้คนในหุบเขานั้นเล่าถึงนกเขาคำเจ็ดตัวที่บินขึ้นสู่ยอดเขาซึ่งปกคลุมด้วยหิมะ (144)
- 1.72 น่าเสียดาย ที่เธอไม่อาจนั่งบนเมฆได้ (144)
- 1.73 งานศิลป์ คือหมอกซึ่งถูกสลักเป็นภาพ (147)
- 1.74 แม้กระทั่งมือที่สร้างมงกุฎหนามขึ้น ก็ยังดีกว่ามือที่เก็ยจรร้าน (147)
- 1.75 แม่ของยูดาห์นั้น รักบุตรของนางน้อยกว่าที่พระนางมาเรียรักพระเยซูหรือกระไร? (ระวี ภาวิไล, 2538: 148)
- 1.76 มีปาฏิหาริย์สามประการของภราดาเยซูของเรา ซึ่งพระคัมภีร์มิได้บันทึกไว้ (149)
- 1.77 เขาจะไม่ทราบว่ามีบุคคลสองคนหลังเลือดที่นี้ (150)

1.78 เขาจะคิดว่าเป็นเลือดของผู้เดียว (150)

1.79 นั่นเป็นเหตุผลที่เขาเรียกมันว่า ภูเขาศักดิ์สิทธิ์ (151)

2. ปีกหัก (ระวี ภาวิไล, 2543) จำนวน 119 ประโยค

2.1 เธอเป็นบุคคลแรกผู้ได้ขับร้องบทกวีแห่งชีวิตอันแท้จริงให้ข้าพเจ้าฟัง (16)

2.2 ในชีวิตของคนหนุ่มทุกคนมี ‘เซลมา’ ผู้หนึ่ง ซึ่งจะปรากฏต่อเขาอย่างฉับพลัน ในฤดูใบไม้ผลิของชีวิต และแปรเปลี่ยนความเปล่าเปลี่ยวของเขาให้เป็นขณะอันผาสุก และเติมเต็ม รัตติกาลของเขาด้วยดนตรี (16)

2.3 ณ ที่นี้ ความหวังทั้งหมดของ ยิบราน ผู้ดำรงชีวิตเช่นคนโทษของความรัก ณ ฟากทะเลโผนได้ถูกฝังไว้ ณ จุดนี้ (18)

2.4 อาปิยมิตรแห่งความหนุ่มของข้า! ข้าฯ ขอร้องต่อท่านทั้งหลายในนามแห่งหญิง พรหมจารีที่ดวงใจของท่านเคยเกิดทุน (18)

2.5 ความมั่งคั่งทั้งหมดเหล่านี้ ซึ่งข้าพเจ้ากล่าวถึงในปัจจุบันและปรารภจะได้ พบเห็น ดังเช่นเด็กน้อยปรารถนาทรงอกของมารดา เชื้อดเนืองดวงวิญญาณของข้าพเจ้าอันถูก จ้องจำอยู่ในความมืดของความหนุ่ม ดังเช่นเหยี่ยวต้องทนทรมาณอยู่ในกรง ขณะเมื่อมันมองเห็น ผู่นกบินเป็นอิสระอยู่ในเวหากว้าง (22)

2.6 ทุกครั้งที่แขนมองดูท้องฟ้าเทามัว ดวงตาข้าพเจ้าหดเหี่ยว (22)

2.7 ดวงวิญญาณของเด็กหนุ่มผู้ลี้มรสแห่งความเศร้า เป็นดังเช่นดอกบัวขาวซึ่งกำลัง เบ่งบาน (23)

2.8 มันทำลายความปรารถนาที่จะเล่นเกมกีฬาและแสวงหาความสนุกบันเทิง (24)

2.9 วันหนึ่งในเดือนนิซาน ข้าพเจ้าไปเยี่ยมเพื่อนคนหนึ่งซึ่งมีบ้านอยู่ห่างออกไปจาก นครอันงดงามนี้ (26)

2.10 “อาหวังว่าเธอจะไปเยี่ยมอาแทนท่านบ่อยๆ” (27)

2.11 ข้าพเจ้าได้ให้สัญญาที่จะกระทำหน้าที่ต่อเพื่อนรักท่านหนึ่งของคุณพ่อ ด้วยความรู้สึกรักของคุณ (27)

2.12 เพื่อนกล่าวว่า “ข้าพเจ้าไม่รู้จักบุคคลอื่นใดในนครเบรุตนอกจากท่านผู้นี้ ซึ่งความมั่งคั่งได้ทำให้เป็นผู้เปี่ยมด้วยเมตตา และความกรุณาของท่านเองทำให้ท่านมั่งคั่งขึ้น (27)

2.13 ฟาร์ริส เอฟฟานดี มีบุตรสาวคนหนึ่งซึ่งมีอุปนิสัยใจคอคล้ายคลึงกับท่าน และ มีความงามละมุนละไมสุดที่จะพรรณนา (28)

- 2.14 ขณะที่เพื่อนกล่าวคำนี้ ข้าพเจ้าสังเกตว่าใบหน้าเขาหมองลง (28)
- 2.15 เขากล่าวต่อไปว่า “ฟาร์ริส เอฟฟานดี เป็นคนดี มีใจสะอาด แต่เขาขาดความเข้มแข็ง” (28)
- 2.16 ลูกสาวเชื้อฟิงคุณพ่อของเธอทุกประการ ทั้งที่เธอเองก็มีความไว้ตัวและปัญญาดี (28)
- 2.17 นี่เป็นความลับซึ่งแฝงอยู่ในชีวิตสองพ่อลูก (28)
- 2.18 ความลับอันนี้ได้ถูกค้นพบโดยชายใจชั่วผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นสังฆราช ช้อนความคดโกงของตนไว้ในร่มเงาแห่งพระคัมภีร์ (28)
- 2.19 ข้าพเจ้าตอบท่านด้วยสำเนียงอันเต็มเปี่ยมด้วยความทะเยอทะยานและความหวัง และล่องลอยไปท่ามกลางทะเลแห่งความใฝ่ฝัน (31)
- 2.20 คุณพ่อท่านได้เล่าเรื่องราวสมัยหนุ่ม ซึ่งท่านกับคุณพ่อของเธอได้ร่วมเผชิญชีวิตด้วยกันมาให้ฉันฟังบ่อยๆ (32)
- 2.21 มันเป็นเรื่องระทึกขวัญที่เราไม่อาจมองเห็นได้จากทั้งผู้มองดูและผู้ถูกดู (33)
- 2.22 จงถือเอาว่าฉันเป็นบิดาของเธอ และเซลมาเป็นน้องสาวของเธอเถิด (35)
- 2.23 ถ้อยคำเหล่านั้นเป็นดังเพลงสวรรค์ ซึ่งเริ่มขึ้นด้วยความพอใจและจบลงด้วยความระทมทุกข์ (35)
- 2.24 มันเป็นเรื่องซึ่งเราดื่มความสุขสันต์และความขมขื่น (35)
- 2.25 คนโทซึ่งมีโซ่ตรวนถ่วงหนักจะติดตามสายลมรุ่งอรุณได้อย่างไร (37)
- 2.26 มันคล้ายกับความฝันถึงธรรมประจักษ์ ซึ่งไม่อาจวัดหรือผูกมัดหรือล็อกมัดได้ โดยผู้กันของช่างเขียน หรือโดยลิมส์กักของช่างแกะสลัก (38)
- 2.27 ดวงใจอันได้เข้าร่วมกันโดยสื่อแห่งความระทมทุกข์ จะไม่ถูกแยกจากกันด้วยความรุ่งโรจน์แห่งความสงบสุข (39)
- 2.28 ข้าพเจ้ารับคำเชิญด้วยดวงวิญญาณอันหิวกระหายต่อขนมปังทิพย์ อันสวรรค์ได้ประทานไว้ในมือของเซลมา ซึ่งเมื่อเราได้ลิ้มรสมากเท่าใดก็ทำให้ดวงใจของเราหิวกระหายยิ่งขึ้นเท่านั้น (40)
- 2.29 আহวังว่าคงจะยังพบเธอที่นี้เมื่อกลับมา เพราะเซลมาจะมีความสุขใจเมื่อมีเธออยู่เป็นเพื่อนในสถานที่เปล่าเปลี่ยวนี้ (43)
- 2.30 เธอกล่าวด้วยสำเนียงหวานกว่าดนตรีจากพิณว่า “พ่อคะ ลูกจะพยายามที่สุดให้แขกของเราได้รับความสุข” (43)
- 2.31 มีบางสิ่งบางอย่างซึ่งยิ่งใหญ่และบริสุทธิ์กว่าสิ่งซึ่งปากพูดออกมา (43)

2.32 เธอไม่คิดหรือ ว่าเราควรจะรออยู่ข้างในนี้ก่อน จนกว่าดวงจันทร์จะขึ้นมาส่องให้สวนสว่างแล้ว (44)

2.33 สงครามย่อยยับซึ่งทำลายอาณาจักรนั้น ครั้งหนึ่งเป็นความคิดในบุคคลเดียว (45)

2.34 ความคิดคำนึงอันเดียวจะมาสู่ท่านในยามราตรี ซึ่งอาจยกพยุ่งท่านขึ้นสู่ความรุ่งโรจน์ หรือนำท่านไปสู่ที่คุมขังคนวิกลจริต (45)

2.35 สำหรับกวีเหล่านั้น คำ ‘เลบานอน’ เป็นกวีพจน์อันสัมพันธ์กับขุนเขาลูกหนึ่ง ซึ่งอบอวลด้วยกลิ่นกระแจะจันทร์ของไม้ซีดาร์อันศักดิ์สิทธิ์ (46)

2.36 เธอกระซิบแผ่วเบาว่า “บัดนี้ฉันรู้แล้วว่า มีบางสิ่งสูงกว่าสวรรค์ และลึกกว่ามหาสมุทร และมหัศจรรย์กว่าชีวิต ความตาย และกาลเวลา” (48)

2.37 บัดนี้ ฉันได้รู้สิ่งซึ่งไม่เคยทราบมาก่อนแล้ว (48)

2.38 ที่คิดกันว่า ความรักเกิดจากมิตรสัมพันธ์ยืนยาวและการเว้าวอนยึดเหนี่ยวเข้าใจผิด (48)

2.39 เมื่อวันวานเธอเป็นเสมือนพี่ชายของฉัน ซึ่งฉันอยู่ด้วยและนั่งเคียงข้างอย่างสงบ ภายใต้ความพิทักษ์รักษาของคุณพ่อ (48)

2.40 ณ บัดนี้ ฉันรู้สึกว่ามีบางสิ่งซึ่งประหลาดและหวานล้ำกว่าความรักของพี่ชาย (48)

2.41 ข้าพเจ้าตอบว่า “อารมณ์อันนี้ซึ่งเราหวาดหวั่นและซึ่งสั่นสะเทือนเรา เมื่อมันเคลื่อนผ่านดวงใจของเราไปนั้น เป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ซึ่งนำแนวทางโคจรของดวงจันทร์ไปรอบโลก และนำดวงอาทิตย์ไปรอบพระเป็นเจ้า” (48)

2.42 ใครบ้างจะเชื่อว่า ในชั่วโง่งนี้เราได้ก้าวข้ามเครื่องกีดขวางแห่งความแกล้งใจ (49)

2.43 ใครบ้างจะเชื่อว่าเดือนแห่งนิชานอันนำเรามาทพบกันเป็นครั้งแรกนี้ จะเป็นเดือนซึ่งนำเรามาทพบอยู่ ณ ยอดแห่งความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิต (49)

2.44 ในขณะที่เธอพูดนั้น มือของเธอก็ยังวางอยู่บนศีรษะของข้าพเจ้า (49)

2.45 มิใช่หัตถ์แห่งพระผู้เป็นเจ้าหรือที่ ได้ผูกมัดดวงวิญญาณของเราด้วยกันเมื่อก่อนเกิด และทำให้เราเป็นผู้ต้องจองจำของกันและกันตลอดทุกทิวาราตรี (49)

2.46 ชั่วโง่งหนึ่งผ่านไป ซึ่งแต่ละนาที่นั้นเป็นประจักษ์หนึ่งปีแห่งความรัก (50)

2.47 เราได้พบว่าชายชรากลับมาแล้ว (50)

2.48 ในราตรีอันข้าพเจ้าได้เกิดใหม่อีกครั้งหนึ่งนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้เห็นดวงหน้าแห่งมัจจุราชเป็นครั้งแรก (53)

2.49 ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลซ่อนเร้นกระทำในความมืดแห่งราตรีกาลจะถูกเปิดเผยอย่างชัดเจนในกลางวัน (54)

2.50 ในเลบานอนนั้น ไม่มีชาวคริสต์คนใดที่ขัดขึ้นสังฆราชของตน แล้วยังคงดำรงฐานะในสังคมอยู่ด้วยดี (56)

2.51 สมมุติว่า ฟาร์ริส เอฟฟานดี ขัดขึ้น และปฏิเสธความต้องการของท่านสังฆราช ชื่อเสียงของ เซลมา จะย่ำแย่ และนามของเธอจะมีลทินด้วยสิ่งโสโครกจากริมฝีปากและลิ้น (56)

2.52 เซลมา คารามี เป็นหญิงคนหนึ่งในจำนวนหลายคนที่เป็นเหยื่อของความมั่งคั่งของพ่อแม่ และความโลภของเจ้าบ่าว (57)

2.53 มันเป็นความรักแห่งสวรรค์อันปราศจากหวงหิงหวง เอิบอิ่ม และไม่เป็นอันตรายต่อวิญญาณ (57)

2.54 ริมฝีปากของเธอเหมือนกับกลีบกุหลาบซึ่งหลงค้างอยู่ปลายฤดูใบไม้ร่วง (60)

2.55 ข้าพเจ้าได้เห็นความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในใบหน้าของเซลมา ซึ่งสำหรับข้าพเจ้านั้น เปรียบเหมือนเมฆซึ่งเคลื่อนที่ผ่านหน้าดวงจันทร์ไป แต่ยังทำให้มันงดงามขึ้นอีก (60)

2.56 เธอเป็นสัญลักษณ์ของหญิงตะวันออกซึ่งไม่เคยจากบ้านพ่อแม่จนกระทั่งสวมข้อศอกของสามี (60)

2.57 ในกลางใจนครนี้ ชายชราผู้ซึ่งเป็นเพื่อนในวัยรุ่นของฉัน จะพบกับชายหนุ่มผู้ซึ่งจะเป็นเพื่อนในขวบปีถัดไป (61)

2.58 เธอตอบว่า “มิใช่ ที่รัก นกในคังเกลนี้ควรจะมีชีวิตอยู่เพื่อร้องเพลงต่อไปจนกระทั่งราตรีมาถึง” (62)

2.59 ในวันนี้ ฉันยืนอยู่เบื้องหน้าแห่งประตูของชีวิตใหม่ซึ่งไม่รู้อะไรเลย (62)

2.60 ฉันเป็นเหมือนคนตาบอดที่ต้องคลำทางไม่ให้ลื้ม (62)

2.61 ฉันจะให้แก่เขาทุกสิ่งทุกอย่างที่หญิงอ่อนแอจะให้แก่ชายแข็งแรงได้ (63)

2.62 เธอสามารถเดินไปอย่างเสรีบนทางชีวิตอันปูด้วยกลีบเกสรดอกไม้ (63)

2.63 เธอมีอิสระที่จะเที่ยวไปในโลกกว้าง อาศัยแสงสว่างจากดวงใจของเธอส่องหนทาง (63)

2.64 เธอมีอิสระที่จะคิด พุด และกระทำการ (63)

2.65 ราตรีเหล่านั้นซึ่งเราได้อยู่ด้วยกันในแสงจันทร์ได้พุ่มมะลิ ณ ที่ซึ่งวิญญาณของเราได้หล่อหลอมรวมกัน เปล่าประโยชน์กระนั้นหรือ (63)

2.66 “ยอดที่รักของฉัน ฉันจะเป็นอย่างที่คุณประสงค์” (65)

2.67 ข้าพเจ้าตอบเธอว่า “ฉันจะทำทุกอย่างที่คุณบอกมา และจะห่อหุ้มดวงวิญญาณของเธอด้วยวิญญาณของฉัน” (66)

- 2.68 ข้าพเจ้าตอบว่า “พรุ่งนี้ ชะตากรรมจะนำเธอเข้าสู่ท่ามกลางครอบครัวที่สงบสุข แต่จะส่งฉันไปสู่โลกของการต่อสู้และสงคราม” (67)
- 2.69 มีธารน้ำไคบังที่หลงวกเวียนอยู่ ไม่ไหลลงสู่ทะเล (69)
- 2.70 ในสมัยนี้ การแต่งงานเป็นประเพณีเสแสร้ง ซึ่งชายหนุ่มและพ่อแม่ของตนเป็นผู้จัดการ (74)
- 2.71 เขาถือเอาว่าผู้หญิงเป็นสินค้า ซึ่งอาจซื้อขายแลกเปลี่ยนจากบ้านหนึ่งถึงอีกบ้านหนึ่งได้ (74)
- 2.72 อย่างไรก็ดีตาม ในทุกนคร เราจะได้พบหญิงคนหนึ่ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งอนาคต (75)
- 2.73 เธอเดินอยู่ในขบวนแถวอันนำเวทนาของผู้แพ้ (76)
- 2.74 ความปลื้มปีติของเขาเหมือนกับรอยเท้าบนพื้นทราย ซึ่งยังคงอยู่ชั่วเวลาที่คลื่นยังไม่สาตามาลบเท่านั้น (76)
- 2.75 ความอาลัยรักของข้าพเจ้าได้เปลี่ยนแปลงเป็นความโศกเศร้าอันมีคมอด ซึ่งมองไม่เห็นอะไรนอกจากตนเอง (76)
- 2.76 อย่างไรก็ดีตาม คนชาติตะวันออกให้ความเชื่อมั่นในบุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นหมาป่าและคนฆ่าเนื้อ ซึ่งทำลายชาติตนเองด้วยความละโมภ และบีบบังคับเพื่อนบ้านด้วยอุ้งมือเหล็ก (78)
- 2.77 ท่านไม่เชื่อหรือหว่า ความรักซึ่งถูกมารผจญและนำหญิงไปสู่สุสานนั้นก็เช่นเดียวกับความสิ้นหวังที่ซึ่งเผ่าคลุมชาวโลกอยู่ (78)
- 2.78 จิตวิญญาณอันระทมทุกข์หาความพักสงบในความโดดเดี่ยว (79)
- 2.79 วันหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ข่าวว่า ฟาร์ริส เอฟฟานดี ป่วย (79)
- 2.80 ท่านพูดเสียงแผ่วเบาว่า “ลูกเอ๋ย ไปปลอบโยนเชลมาในห้องโน้น แล้วพามานั่งที่ข้างเตียงพ่อด้วย” (79)
- 2.81 “จงดูสิว่า เวลาได้ทำให้เราเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด” (80)
- 2.82 เธอมองดูข้าพเจ้าด้วยสายตาอันแสดงความรักและห่วงใย (81)
- 2.83 ฟาร์ริส เอฟฟานดี เล่าว่า “แม่เจ้าสูญเสียพ่อของเธอไปเมื่อเจ้ายังไม่หย่านม” (85)
- 2.84 เธอตอบว่า “เมื่อคุณแม่สูญเสียคุณตา ก็ยังมีคุณพ่อทดแทน แต่ใครจะแทนคุณพ่อเองเมื่อคุณพ่อจากไปแล้ว (85)
- 2.85 คุณแม่นั้นได้ถูกฝากไว้ในความปกป้องรักษาของสามเณย์ที่ทรงคุณธรรมและมีเมตตา (85)

- 2.86 หญิงที่มีทุกขระทมนั้น ไม่อาจปลอบโยนได้ด้วยความรักใคร่ของเพื่อนบ้าน (86)
- 2.87 นกที่ปีกหักแล้วย่อมบินไม่ได้ (86)
- 2.88 มันเป็นสถานที่น่าสนใจแห่งหนึ่งในจำนวนหลายแห่งของเลบานอน ซึ่งอยู่ในที่ไกลตาและถูกลืม (90)
- 2.89 ในโบสถ์เล็กนั้น ไม่มีสำเนียงใด นอกจากความเจ็บสงบซึ่งเปิดเผยความลับของเทพี (91)
- 2.90 เป็นการยากยิ่งที่จะบันทึกลงเป็นถ้อยคำ กล่าวถึงความทรงจำของชั่วโมงเหล่านั้นที่ข้าพเจ้าได้อยู่กับเซลมา (92)
- 2.91 ข้าพเจ้ายังคงจำคำพูดของเธอได้ว่า ‘กวีและนักประพันธ์พยายามจะเข้าใจธาตุแท้ของผู้หญิง แต่จนบัดนี้เขาก็กังไม่เข้าใจความลับอันแฝงซ่อนอยู่ในดวงใจของหญิงได้ ทั้งนี้เพราะเขามองดูเธอโดยผ่านม่านแห่งการมรณ จึงมองเห็นแต่สิ่งภายนอก’ (93)
- 2.92 ‘ในใจกลางของก้อนหินนี้ มีสัญลักษณ์สองประการ ซึ่งแสดงเนื้อแท้ของความปรารถนาของหญิง และเปิดเผยความลับอันแฝงเร้นอยู่ในดวงวิญญาณของเธอ’ (94)
- 2.93 พวกนี้ไม่ต่างจากแมลงซึ่งคืบคลานอยู่ในความมืด เพราะกลัวว่าจะถูกคนเดินไปมาเหยียบตาย (95)
- 2.94 เธอมีผิหรือ ที่มองดูทุ่งเขียวขจีและท้องฟ้ากว้างขวางจากหน้าต่างที่คุ้มซังของเธอ (95)
- 2.95 ชาวบ้านจะถือว่าเธอออกใจสามีหรือ ที่ออกจากบ้านเข้านั่งอยู่กับข้าพเจ้า (95)
- 2.96 ข้าพเจ้าถามเธอว่า “สามีของเธอรู้เรื่องการนัดพบของเรานี้แล้วหรือ” (98)
- 2.97 เธอตอบว่า “สามีของฉันไม่สนใจฉันหรอก” (98)
- 2.98 ข้าพเจ้าชักต่อไปว่า “ถ้าเช่นนั้น อะไรล่ะที่ห้ามไม่ให้เธอมาที่โบสถ์นี้ เพื่อนั่งเคียงข้างฉัน ณ เบื้องหน้าพระเป็นเจ้า” (98)
- 2.99 เธอตอบด้วยน้ำตาว่า “ไม่ใช่หรอกที่รัก วิญญาณของฉันไม่ต้องการแยกทาง เพราะเธอเป็นส่วนหนึ่งของฉัน” (99)
- 2.100 ฉันพูดได้แต่เพียงว่า กลัวเธอจะตกลงในกับดัก เช่นกับที่ฉันได้ตกลงไปแล้ว (99)
- 2.101 ท่านสังฆราชรู้แล้วว่า ฉันออกจากหลุมที่ท่านขุดฝังฉันมาได้เดือนละครั้ง (99)
- 2.102 ข้าพเจ้าชักว่า “ท่านสังฆราชรู้เรื่องราวพบกันที่นี่แล้วหรือ” (99)

2.103 เธอตอบว่า “ถ้าท่านรู้ เธอก็คงไม่ได้เห็นฉันมานั่งอยู่ข้างๆ นี้ แต่ท่านเริ่มสงสัย และได้สั่งคนใช้และยามทุกคนให้คอยเฝ้าฉันทุกฝีก้าว” (99)

2.104 ฉันรู้สึกว้าเหว่ทั้งบ้านที่ฉันอยู่ และตามทางที่ฉันเดินมีดวงตาคอยมองฉัน มีนิ้วชี้ที่ฉัน และมีหูคอยฟังเสียงกระซิบความคิดของฉัน (99)

2.105 ข้าพเจ้าพูดว่า “ผู้ใดที่ยังไม่เคยถูกแสงสว่างขบกัด และถูกขย้ำโดยหมาป่าแห่งความมืด จะยังถูกลอกหลวงโดยวันและคืนต่อไปอีกเสมอ” (100)

2.106 เธอตอบว่า “ไม่มีอะไรเหลืออยู่อีกนอกจากการแยกจากกัน และร่ำลากันเสีย” (100)

2.107 มันเป็นของขวัญซึ่งพระเป็นเจ้าประทานแก่ดวงวิญญาณอันอ่อนไหวและยิ่งใหญ่ (101)

2.108 เหตุใดเราจึงมาอยู่ในคลับแค่นี้ ซึ่งท่านสังฆราชและลูกน้องขุดไว้ให้ชีวิตที่เต็มไปด้วยความสุขและอิสรภาพ (101)

2.109 เธอทราบดีว่าฉันรักเธอ ดังเช่นแม่รักลูกคนเดียว และความรักนั้นได้สอนให้ฉันคุ้มครองเธอ (102)

2.110 ฉันได้พบว่าความรักของเรานั้นลึกดังมหาสมุทร สูงดังดวงดาว และแผ่ไพศาลดังห้วงเวหา (104)

2.111 บัดนี้ฉันจะกลับไปด้วยความสุขใจสู่ถ้ำมืดของฉัน ซึ่งมีผีปรตอาศัยอยู่ (106)

2.112 มันเป็นการที่ข้าพเจ้าค้นพบเป็นครั้งแรกว่า แม้นมนุษย์ทุกคนจะเกิดมามีอิสระ แต่ก็ยังคงเป็นทาสของกฎเกณฑ์อันเข้มงวดซึ่งบรรพบุรุษของตนสร้างเอาไว้ (107)

2.113 เธอพูดอย่างสงบว่า “ขอลูกให้ฉันเถิดเอามาวางใกล้ๆ ให้ฉันได้เห็นลูกในความตาย” (112)

2.114 สุสานของเด็กคืออ้อมกอดอันสงบของแม่ (113)

2.115 นี่เป็นครั้งแรกในชีวิตที่ฉันเห็นศพสองศพอยู่ในโลงเดียว (113)

2.116 คล้ายกับว่าเด็กชายมาช่วยปลดปล่อยแม่ของตัวเองจากสามที่ไร้เมตตา (113)

2.117 ท่าทางเขาไม่เหมือนคนที่เสียเมียและลูกไปเมื่อวาน (114)

2.118 พรุ่งนี้ลุงของเขาจะแต่งงานให้เขาใหม่กับผู้หญิงที่รวยกว่า และแข็งแรงกว่า (114)

2.119 ข้าพเจ้าพูดว่า “ท่านได้ฝังดวงใจของผมไว้ในหลุมนี้ด้วยแล้ว” (114)

3. ปรัชญาชีวิต (ระวี ภาวิไล, 2545) จำนวน 33 ประโยค

- 3.1 ท่านพูดด้วยเสียงอันดังว่า เมื่อความรักร้องเรียกเธอ จงตามมันไป (25)
- 3.2 ผู้ยิ่งเล็งเห็นที่หมายบนทางอันมีรู้อันสิ้นสุด (34)
- 3.3 ทรัพย์สินสมบัติของเธอนั่นเอง จะเป็นสิ่งอื่นใด นอกจากสิ่งที่เธอเก็บและเฝ้าระแวดระวัง ด้วยกลัวว่า พรุ่งนี้เธออาจต้องการมันอีก (36)
- 3.4 ความกลัวว่าจะต้องการอีก มิใช่ความต้องการเองหรือ (36)
- 3.5 ท่านกล่าวว่า เรานี้อยากจะให้เธอดำรงชีพอยู่ได้ด้วยกลิ่นหอมหวานของพื้นดิน และหล่อเลี้ยงชีพอยู่ได้ด้วยแสงสว่างเช่นเดียวกับกล้วยไม้ (40)
- 3.6 เธอได้เฝ้าระแวดระวังอะไรไว้ด้วยประตูอันปิดแน่นนั้น (51)
- 3.7 เธอมีสันติสุข อันแสดงพลังภายในเธอ หรือเปล่า (51)
- 3.8 เธอมีความทรงจำ อันเป็นประจักษ์ชัด ใ้คงกรอบยอดแห่งดวงจิตเธอ หรือเปล่า (51)
เธอมีความงาม อันนำดวงใจก้าวข้ามจากสิ่งที่สร้างด้วยไม้และหิน ไปยังขุนเขาแห่งความบริสุทธิ์ หรือเปล่า (51)
- 3.9 ท่านตอบว่า เสื้อผ้าของเธอนั้น ได้ปิดบังความงามของเธอเสียมาก แต่มันก็มิได้ปกปิดความน่าเกลียด และถึงแม้เธอจะแสวงหาอิสรภาพของการปกปิดเฉพาะตนจากเรื่องยุ่งเหยิง เธอก็จะได้รับบังเหียนและโชครวนจากมันด้วย (54)
- 3.10 ท่านตอบว่า พื้นพิภพได้อุทิศผลพสุธาให้แก่เธอ และถ้าเพียงแต่เธอรู้ว่า จะหาเอาอย่างไร เธอก็จักไร้ความต้องการ (56)
- 3.11 เธอควรกล่าวแก่บุคคลเช่นนี้ว่า จงมายังท้องทุ่งกับเรา หรือไปยังทะเลแล้วเหยียងแหกับพี่น้องของเรา เพราะพื้นดินและท้องน้ำก็จะประสาผลแก่เธอด้วยเช่นกับเรา (57)
- 3.12 เธอจะลงโทษสถานใดแก่ผู้ที่มีความเสียใจสำนึกผิดยิ่งกว่าความผิดพลาดของตนเองมากนัก (63)
- 3.13 ก็ความสลดสำนึกในความคิดนั้น เป็นไปตามบทบัญญัติ อันเธอย่อมจะพอใจยิ่งแล้ว มิใช่หรือ (63)
- 3.14 ความปวดร้าวของเธอนั้น เป็นส่วนใหญ่ที่เธอได้เลือกเอาเอง (76)
- 3.15 เพื่อนที่เธอแสวงหา เฉพาะเมื่อยามต้องการฆ่าเวลาเท่านั้น จะมีคุณค่าอะไร (83)
- 3.16 ยังมีบางคนในหมู่เธอ ที่แสวงหากนช่วงพูด ด้วยความกลัวว่าจะต้องอยู่เปล่าเปลี่ยว (85)
- 3.17 เธอปรารถนาจะวัดกาลเวลาอันไร้การวัดและวัดไม่ได้ (87)

- 3.18 เป็นการเพียงพอแล้ว ที่เธอจักย่างเข้าสู่วิหารนั้นอย่างไม่มีจักษุใดมองเห็นได้ (95)
- 3.19 นักพรตชรารูปหนึ่งพูดว่า โปรดพูดถึงเรื่อง ‘ศาสนา’ (106)
- 3.20 ท่านตอบว่า วันนี้เราได้พูดถึงเรื่องอื่นใดหรือ (106)
- 3.21 ฟังระลึกไว้ว่า ทุกขณะชีวิตของเธอนั้น คือ โบสถ์วิหาร และศาสนาของเธอ (107)
- 3.22 ท่านเอ่ยปากกล่าวว่า ประชาชนชาวออร์ฟาลีส กระแสมรื่องเดือนเราแล้ว (114)
- 3.23 พวกเราเป็นเมล็ดพันธุ์ของพฤษภษาที่มีรัฐสุญ (115)
- 3.24 อย่าคิดว่า เราพูดดังนี้เพื่อเธอจักกล่าวแก่กันว่า ‘ท่านสรรเสริญเรา ท่านเห็นแต่คุณธรรมในเรา’(119)
- 3.25 นั่นคือเปลววิญญาณในเธอ ซึ่งรวบรวมตัวเองเพิ่มทุกขณะ (120)
- 3.26 ชีวิตอันแสวงหาชีวิตในรูปกายนั้น ย่อมหวาดหวั่นต่อสุสาน (120)
- 3.27 ผู้อื่นได้มาสู่เธอ ซึ่งเธอได้ให้ทรัพย์สินศฤงคาร และอำนาจราชศักดิ์แก่เขา เพราะว่า เขาทำให้เธอเกิดศรัทธาว่าจะได้ผลตอบแทนในเบื้องหน้า (121)
- 3.28 ทำให้เธอเกิดศรัทธาว่าจะได้ผลตอบแทนในเบื้องหน้า (121)
- 3.29 เธอบางคนได้คิดเอาว่า เราหยังและอายุเกินไปที่จะรับของให้ (122)
- 3.30 เป็นความจริงที่เราได้ป็นจันบนเขา และเที่ยวไปในที่ห่างไกล (123)
- 3.31 เหตุใดท่านจึงเที่ยวอยู่ตามยอดเขาอันเป็นที่ทำรังของนกอินทรี (123)
- 3.32 ‘ทำไมท่านจึงแสวงหาสิ่งอันบรรลुถึงไม่ได้’ (123)
- 3.33 อย่าลืมนะว่าเราจะกลับมาสู่พวกเธออีก (128)

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวจอมขวัญ สุทธินนท์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	31 ตุลาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี